

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวณัฐพร ศรีสติ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-3469-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

KNOWLEDGE, ATTITUDE AND BEHAVIOR CONCERNING CYBER-PLAGIARISM
FOR ACADEMIC PURPOSES OF GRADUATE STUDENTS
IN THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION AREA (BMA)

Miss Natthaporn Srisati

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism
Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-3469-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงาน
ของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาว ณัฐพร ศรีสติ

สาขาวิชา

วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต รัตนันท์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

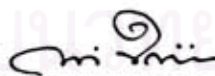
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

พิรงรอง รามสูต

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต รัตนันท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณรงค์ ชำวีจิตร)

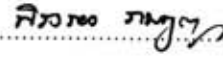
สถาบันนิเทศบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณัฐพร ศรีสดี : ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น
 มาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษา
 ระดับบัณฑิตศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร(KNOWLEDGE, ATTITUDE AND BEHAVIOR
 CONCERNING CYBER-PLAGIARISM FOR ACADEMIC PURPOSES OFGRADUATE
 STUDENTS IN THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION AREA (BMA))
 อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต ภาควิชา, 169 หน้า.
 ISBN 974-17-3469-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของ
 ตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต โดยศึกษาจากนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 427
 คน ใช้วิธีการวิจัย 2 วิธี คือ การสำรวจโดยใช้แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม
 ผลการวิจัยพบว่า

1. บริบททางการศึกษา ด้านชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับความรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของ
 ผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านขั้นตอนการศึกษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติและ
 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต อย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ความรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งาน
 บริบททั่วไป มีความสัมพันธ์กับความรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทาง
 วิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ปัจจัยทางจริยธรรมด้านจริยธรรมส่วนบุคคล จริยธรรมทางวิชาการ และจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ มี
 ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีความสัมพันธ์กับ ความรู้ ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมย
 คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนามี
 ความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อ
 ประโยชน์ทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คุณลักษณะพิเศษของคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การทำซ้ำ การดัดแปะ รวมทั้งการปิดบังตัวตนได้มีส่วนช่วยให้การ
 ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตไม่สามารถตรวจสอบได้ ขณะเดียวกัน นิสิตนักศึกษาที่ทำการศึกษายังมี
 แนวโน้มที่จะใช้บรรทัดฐานทางจริยธรรมในอินเทอร์เน็ต ซึ่งแตกต่างจากจริยธรรมในสังคมจริง นอกจากนี้ พวกเขายังมีความสับสน
 เกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะบนอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าสามารถนำข้อมูลและผลงานมาใช้โดยปราศจากการอ้างอิง นอกจากนี้
 มีความเห็นแบ่งเป็นสองกลุ่มเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กล่าวคือ กลุ่มหนึ่งเห็นว่าส่งผลให้ประเทศไทยมีความ
 เจริญทัดเทียมสากล และกระตุ้นให้มันักสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น แต่อีกกลุ่มหนึ่ง เห็นว่าเป็นอุปสรรคสำหรับประชาชนในการใช้ประโยชน์จาก
 สารสนเทศและยังไม่สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมไทยเท่าที่ควร

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2548.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#4585084328 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: CYBER-PLAGIARISM / PLAGIARISM / COPYRIGHT / INTERNET / ACADEMIC

NATTHAPORN SRISATI : KNOWLEDGE, ATTITUDE AND BEHAVIOR CONCERNING CYBER-PLAGIARISM FOR ACADEMIC PURPOSES OF GRADUATE STUDENTS IN THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION AREA (BMA). THESIS ADVISOR : ASST.PROF.PIRONGRONG RAMASOOTA RANANAND, Ph.D., 169 pp., ISBN: 974-17-3469-7.

This research is aimed at studying knowledge, attitude and behavior related to cyber-plagiarism for academic purposes of graduate students in the Bangkok Metropolitan Administration area. The study was carried out on 427 students, using two research methods – questionnaire-based survey and focus group interview.

The study has the following findings:

1. The number of years studied which is one of the study context variables is found to be statistically related to knowledge and behavior related to cyber-plagiarism. Meanwhile, the stage of study is found to have statistical significant relationship with attitude and behavior related to cyber-plagiarism;
2. Knowledge and behavior related to plagiarism in the general context is found to be statistically related to cyber-plagiarism for academic purposes;
3. Ethics variables which include personal ethics, academic ethics and computer and information ethics are found to have statistically significant relationship with cyber-plagiarism for academic purposes;
4. Knowledge and awareness about intellectual property law is found to be statistically related to knowledge and attitude about cyber-plagiarism for academic purposes;
5. Opinion about the legitimacy of the enforcement of intellectual property law in developing countries' context is found to have statistically significant relationship with knowledge, attitude, and behavior about cyber-plagiarism for academic purposes.

The study also concludes that special attributes of the Internet such as the ease of copying and pasting information and user anonymity have made it impossible to probe cyber-plagiarism. Meanwhile, based on the research findings, graduate students tend to resort to different ethical normative when they are in cyberspace from in reality, hence making cyber-plagiarism more prevalent in practice. There also seems to some confusion among the studied graduate students in their understanding of the Internet. Considering the Internet as a public sphere, they have conflated it to be a public domain in which copyright principles should be exempted. In addition, there appears to be divided opinions about the legitimacy of intellectual property (IP) law in the Thai context. While some feel that the enforcement of intellectual property law will make Thailand more civilized and provide incentives for innovators, others feel that IP is a major obstacle for the general Thai public to reap benefits from information and that its enforcement may not be coherent with the Thai way of life.

Department.....Journalism.....Student's signature.....*Natthaporn Sriti*
 Field of study.....Journalism.....Advisor's signature.....*Pirongrong Ramasoota*
 Academic year.....2005.....Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูง ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต รัตนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิด ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขทุกขั้นตอนของการทำวิจัยนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณรงค์ ขำวิจิตร กรรมการวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ภาควิชาวารสารสนเทศทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านต่างๆแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณนิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, นิสิตจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, นิสิตจากมหาวิทยาลัยมหิดล, นิสิตจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และนิสิตจากมหาวิทยาลัยรังสิตที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอบคุณเพื่อนๆคณะครุศาสตร์ และนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

ขอบคุณธนพล อเนกสิทธิสิน ที่เป็น “เพื่อนที่ดีที่สุด”

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ บิดาและมารดา ที่สนับสนุนทุกสิ่งทุกอย่างจนทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาคำวิจัย	6
นิยามศัพท์	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	9
บทที่ 2 แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม	10
แนวคิดเกี่ยวกับ Plagiarism และ Cyber-plagiarism	16
แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมโดยทั่วไป	24
แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมทางวิชาการ	27
จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ	32
แนวคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	36
แนวคิดเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์และเรื่องลิขสิทธิ์	43
แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
เกณฑ์ในการให้คะแนน	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	66

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	67
ผลการวิจัยเชิงปริมาณ	67
ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	109
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	134
อภิปรายภาพรวม	150
ข้อเสนอแนะ	154
รายการอ้างอิง	155
ภาคผนวก	160
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	169

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนและร้อยละด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบัน การศึกษา	68
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนและร้อยละด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	68
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง	69
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละด้านชั้นปีที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม สถาบันการศึกษา	70
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนและร้อยละด้านขั้นตอนการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ	71
ตารางที่ 6	แสดงจำนวนและร้อยละด้านสาขาวิชาและคณะที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	72
ตารางที่ 7	แสดงจำนวนและร้อยละด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของ ผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	73
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและร้อยละด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของ ผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง	74
ตารางที่ 9	แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	75
ตารางที่ 10	แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง	75
ตารางที่ 11	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่ เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของ กลุ่มตัวอย่าง	76
ตารางที่ 12	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่ เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง	77
ตารางที่ 13	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของ กลุ่มตัวอย่าง	78

ตารางที่ 14	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง	79
ตารางที่ 15	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับจริยธรรมส่วนบุคคลของกลุ่ม ตัวอย่าง	80
ตารางที่ 16	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับจริยธรรมทางวิชาการของกลุ่ม ตัวอย่าง	81
ตารางที่ 17	แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของระดับจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศของกลุ่มตัวอย่าง	82
ตารางที่ 18	แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของระดับความรู้และตระหนักเกี่ยวกับ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง	83
ตารางที่ 19	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สิน ทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา	84
ตารางที่ 19 (ต่อ)	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สิน ทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา (ต่อ)	85
ตารางที่ 20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ของความรู้ ทักษะคิดและ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใน สถาบันการศึกษาระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถาบันการศึกษาแตกต่างกัน ...	86
ตารางที่ 21	แสดงค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) ในด้านความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของ ผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างกลุ่ม ตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	88
ตารางที่ 22	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อ ประโยชน์ทางวิชาการ	89

ตารางที่ 23	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับระดับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	90
ตารางที่ 24	แสดงค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) ในด้านความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในขั้นตอนการศึกษาที่แตกต่างกัน	92
ตารางที่ 25	แสดงค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) ในด้านความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสาขาวิชาที่ศึกษาแตกต่างกัน	93
ตารางที่ 26	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไปกับการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	94
ตารางที่ 27	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปกับระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	96
ตารางที่ 28	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไปกับการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	97
ตารางที่ 29	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไปกับการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	98
ตารางที่ 30	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างจริยธรรมส่วนบุคคลกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	100
ตารางที่ 31	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างจริยธรรมทางวิชาการกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	101

ตารางที่ 32	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	103
ตารางที่ 33	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศกับระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	104
ตารางที่ 34	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	106
ตารางที่ 35	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนามากับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ..	107
ตารางที่ 36	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	108

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สังคมแห่งสารสนเทศหรือสังคมข่าวสาร เป็นปรากฏการณ์สืบเนื่องจากการพัฒนาการของสื่อที่ใช้ถ่ายทอดและบันทึกข้อมูลและความรู้ต่างๆ จึงทำให้ข้อมูลสารสนเทศเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็ว การใช้สารสนเทศทั้งที่บันทึกอยู่บนสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ ก่อให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงการนำข้อมูลสารสนเทศจากสื่อเหล่านี้ไปใช้เพื่อประกอบการศึกษา การค้นคว้า การทำรายงานของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

แหล่งสารสนเทศที่มีจำนวนมากขึ้นในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะจัดเก็บอยู่ในระบบห้องสมุดดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงได้โดยสมาชิกได้แก่ นิสิตนักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศจะประกอบด้วยวัสดุตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือจอ หนังสือหายาก วิทยานิพนธ์ จุลสารและกฤตภาค วัสดุไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ ไมโครฟิล์ม แผ่นดิสเก็ตต์ แผ่นซีดีรอม (หนังสือจอ) และฐานข้อมูลสำเร็จรูป ซีดี-รอม เป็นต้น

นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ดังกล่าว ปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสืบค้นสารสนเทศและเพิ่มความทันสมัยให้กับข้อมูลมากขึ้น ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้ามาตอบสนองความต้องการทางสารสนเทศอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน World Wide Web : WWW คือ การเชื่อมโยงข้อมูลในรูปแบบของมัลติมีเดียต่างๆบนอินเทอร์เน็ตให้มาปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็น ข้อความ, กราฟฟิก, ภาพ หรือเสียง เพียงแค่ผู้ใช้มีระบบไมโครคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) ที่เป็นสมาชิกของบริษัทบริการสารสนเทศหรือเป็นสมาชิกเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ก็จะสามารถเข้าสู่เครือข่ายของโลกไร้พรมแดนนี้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

การนำสารสนเทศมาใช้ประกอบการศึกษานั้นจำเป็นต้องมีเอกสารอ้างอิง หรือบรรณานุกรมประกอบ เพื่อให้ผู้อ่านหรืออาจารย์ผู้มอบหมายงานได้สามารถค้นหาแหล่งข้อมูลนั้นได้ รวมถึงเป็นการแสดงหลักฐานในการค้นคว้า ให้เห็นว่าผลงานที่สร้างขึ้นนั้นมีหลักฐานสนับสนุนโครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2540) กล่าวว่า ในกรณีที่ผู้ทำรายงานได้คัดลอกข้อความ หรืออ้างคำพูดหรือแนวความคิดของบุคคลอื่นมาไว้ในการทำรายงานของตน จำเป็นต้องมีการอ้างอิงกำกับไว้ด้วยทุกครั้ง โดยระบุนามผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และ/หรือเลขหน้า นอกจากนี้

รายการที่ผู้ทำรายงานนำมาอ้างอิงนั้น ต้องรวบรวมไว้ตอนท้ายของเล่มรายงาน ในลักษณะที่เรียกว่า รายการอ้างอิง (References) หรือบรรณานุกรม (Bibliography) ซึ่งหมายถึงรายการ ทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมดที่ผู้ทำรายงานได้ใช้ประกอบการค้นคว้าการทำรายงาน ซึ่งจะต้องนำมา จัดเรียงไว้ตามลำดับตัวอักษร และวันที่รายการต่างๆ ตามแบบแผนบรรณานุกรมที่ได้กำหนดไว้ ส่วน อ้างอิงนับว่าเป็นส่วนที่ทำให้รายงานนั้นมีความน่าเชื่อถือ และยังแสดงถึงความมีจริยธรรมทางวิชาการ ด้วย

แต่จากสภาพที่เป็นอยู่จริงในสังคมของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยพบว่า การขโมย หรือคัดลอกข้อมูลและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน (Plagiarism) เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องและยังมี แนวโน้มจะเป็นพฤติกรรมที่แพร่หลายไปมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยความสามารถของเทคโนโลยีสารสนเทศ จากอดีตที่มีการทำสำเนาเอกสารโดยการถ่ายเอกสาร จนถึงปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีใน คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ทำให้การทำซ้ำ (Copy) และตัดแปะ (Cut & Paste) ทำได้ง่ายดายขึ้น และผลงานที่ได้แทบจะไม่ต่างจากต้นฉบับ จนเกิดปัญหาการเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์โดยมิได้รับ อนุญาตทางอินเทอร์เน็ตมากมาย ซึ่งหลายฝ่ายมองว่าก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมต่อผู้สร้างสรรค์ ความคิดและผลงาน ทั้งในแง่ศีลธรรมคือการขโมยของผู้อื่น และในแง่กฎหมายในเรื่องของการละเมิด ลิขสิทธิ์ การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยไม่ได้อ้างอิงถึงเจ้าของผลงานอย่าง เหมาะสม ซึ่งบนอินเทอร์เน็ตเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Cyber-plagiarism เนื่องจากเกิดขึ้นในไซเบอร์ สเปซ (Cyberspace)

สำนักลิขสิทธิ์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา (2546) กล่าวว่า ลิขสิทธิ์ เป็นทรัพย์สินทาง ปัญญาประเภทหนึ่งที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ โดยแสดงออกเป็นงานประเภทต่างๆ คือ วรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่ เสียงแพร่ภาพ และงานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ งานอันมีลิขสิทธิ์ จะได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายทันทีที่มีการสร้างสรรค์งานนั้นขึ้น โดยไม่ต้องจดทะเบียนเพื่อขอรับ ความคุ้มครอง

หนังสือพิมพ์ ฐานเศรษฐกิจ (2545) เปิดเผยว่า มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาทั่วสหรัฐอเมริกา พยายามหาวิธีป้องกันพฤติกรรม Cyber-plagiarism ซึ่งขณะนี้กำลังเป็นที่นิยมกันในหมู่นักศึกษาและมีการแบ่งปันข้อมูลกันภายในเครือข่ายอย่างแพร่หลาย ขณะที่นักศึกษาเองก็พยายามหาทางหลบเลี่ยงและแอบใช้ข้อมูลผิดกฎหมายดังกล่าวอย่างลับๆ โดยไม่ให้ทางมหาวิทยาลัยสามารถตรวจสอบได้

เลลาห์นี่ พอตโกเตอร์ ซึ่งเป็นนักศึกษาในวิทยาลัยแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า การเผยแพร่ข้อมูลที่ดาวน์โหลดมาไปสู่คอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆ นั้นเป็นวิธีที่แพร่หลายมากถ้ามีนักศึกษาคนใดไม่รู้วิธีทำ เพื่อนคนอื่นๆ ที่รู้วิธีก็จะช่วยสอนให้ ซึ่งเลลาห์นี่ก็ได้เรียนรู้เทคนิคการส่งเพิ่มข้อมูลมาจากเพื่อนที่ศึกษาอยู่ในคณะศิลปศาสตร์ นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า ทางสำนักคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยไม่สามารถหาวิธีที่จะมาหยุดพฤติกรรมเหล่านี้ของบรรดานักศึกษาอีกด้วย

The Star Leger Staff , Kelly Heyboer รายงานไว้ใน New Jersey Star Ledger (2003) ว่า ผลการสำรวจของงานวิจัยมหาวิทยาลัย Rutgers โดยการสัมภาษณ์นักศึกษา 18,000 คน จาก 23 วิทยาลัย พบว่านักศึกษาจำนวนครึ่งหนึ่งกล่าวว่า การนำข้อมูลของคนอื่นมาเป็นของตนนั้น ไม่ได้เป็นการโกงใดๆ และนิสิตนักศึกษาจำนวน 38% บอกด้วยว่า พวกเขาใช้วิธีถอดความหรือก๊อปปี้ ประโยคสองสามประโยคจากอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้อ้างอิงแหล่งที่มามากกว่าหนึ่งแห่ง การศึกษาครั้งนี้ ผลสรุปพบว่า การโกงโดยการนำข้อมูลของคนอื่นมาใช้มีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าเมื่อสองปีที่แล้วถึง 10% นอกจากนี้ ยังมีรายงานว่า 63% ของผู้ที่เรียนวิชาเอกธุรกิจยอมรับว่าใช้วิธีการโกงอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ในปีที่ผ่านมา ตามมาด้วยเอกการศึกษา 60% วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน 59% ส่วนสายวิทยาศาสตร์ถือว่าการโกงน้อยที่สุด

ในส่วนของประเทศไทย ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญานั้น กำลังเริ่มเป็นที่กล่าวถึงมากขึ้น โดยจะเน้นหนักในเรื่องลิขสิทธิ์ของซอฟต์แวร์ เช่น โปรแกรม, เกมคอมพิวเตอร์, เพลง และภาพยนตร์ เป็นต้น ในทัศนะของ ผศ.อุกฤษฏ์ แพทย์น้อย ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า

“การก๊อปปี้หนัง เพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิ์ เป็นการขโมย และดังนั้นก็ผิดในแง่ที่เป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เปรียบได้กับการที่เราขโมยรถยนต์ โทรแท็คน์ เป็นต้น ความแตกต่างอยู่ที่คำว่า "ทางปัญญา" ทรัพย์สินทางปัญญาต่างจากทรัพย์สินทั่วไป เช่น วิทยุ หรือ รถยนต์ ตรงที่เป็นของที่จับต้องไม่ได้ จริงอยู่เราจับต้องได้แต่

หรือแผ่นดิสเกตต์ได้ แต่สิ่งที่ถือว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาคือความคิด ซึ่งเป็นผลผลิตทางปัญญาที่จับต้องไม่ได้ แต่แสดงออกมาในรูปของเสียงเพลงหรืออักขระที่บรรจุอยู่ในเทปหรือหนังสือ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาคือการนำผลผลิตทางปัญญาของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้ขออนุญาตจากเจ้าของ หรือไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนให้เจ้าของ

สิ่งที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งก็คือ ทักษะคิดของคนทั่วไปที่มีเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา จะเห็นว่าการลักขโมยทรัพย์สินที่จับต้องได้ เช่น รถยนต์ รองเท้า เป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ไม่ทำ และเห็นว่าเป็นผิดศีลธรรม แต่การซื้อเทปเพลงหรือหนังสือ หรืออัดเทปเพลงหรือหนังสือจากต้นฉบับของเพื่อน การก๊อปปี้ซอฟต์แวร์จากคนอื่นมาใช้เอง หรือการไปซื้อซอฟต์แวร์ที่ไม่มีลิขสิทธิ์ เหล่านี้เป็นสิ่งที่คนจำนวนมากไม่ยอมทำกัน ทั้งที่รู้ว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่จะหาคำอธิบาย ถึงพื้นฐานหรือเหตุผลที่ทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาแตกต่างไปจากที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินที่จับต้องได้

สิ่งที่พิเศษอย่างหนึ่งเกี่ยวกับผลผลิตทางปัญญาก็คือ สามารถนำไปใช้ได้โดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของ โดยที่เจ้าของเองยังสามารถใช้ผลผลิตของตนต่อไปได้เหมือนเดิม ถ้ามีการเอบก๊อปปี้ซอฟต์แวร์จากคนอื่น คนผู้นั้นก็ยังคงใช้ซอฟต์แวร์นั้นทำงานต่อไปได้เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่ถ้าเราขโมยวิทยุของคนอื่น คนผู้นั้นก็จะไม่มีวิทยุฟัง นี่อาจจะอธิบายว่าทำไมคนจำนวนมากจึงก๊อปปี้ซอฟต์แวร์โดยไม่รู้ลิขสิทธิ์ เป็นเพราะไม่รู้สึกรู้ว่าทำความเดือดร้อนให้ใคร ไม่ได้ทำให้ใครใช้ซอฟต์แวร์นั้นไม่ได้”

ทั้งนี้ทั้งนั้น การขโมยคัดลอกข้อมูลในรูปดิจิทัลเกิดขึ้นภายใต้บริบทแห่งโลกาภิวัตน์ที่ประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้าอย่างสหรัฐอเมริกาพยายามสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่ตนเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ด้วยวิธีการต่างๆ ส่วนประเทศที่ยังไม่พัฒนาสู่ความเป็นอุตสาหกรรมเท่า (หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ประเทศกำลังพัฒนา) ก็หาทางที่จะเร่งพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้เจริญรุดหน้าทัดเทียมสากล

ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดข้อโต้แย้งขึ้นในการกระทำของประเทศอุตสาหกรรมเหล่านั้น ซึ่งแนวคิดที่กำลังเป็นที่รู้จักกันมากขึ้น คือ การสวนกระแสลิขสิทธิ์ ซึ่งสมเกียรติ ตั้งนโม ได้กล่าวไว้ในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนว่า “การคุ้มครองลิขสิทธิ์นั้นเป็นไปเพื่อปกป้องรายได้และความมั่งคั่งของผู้ถือครองลิขสิทธิ์เท่านั้น ซึ่งผู้คนเหล่านี้ก็ไม่ใช้ศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานแต่อย่างใด และในความเป็นจริงที่ข้อมูลข่าวสารในเครือข่ายดิจิทัลออสสมัยใหม่นั้นสามารถผลิตซ้ำด้วยต้นทุนที่ต่ำมาก ผู้คนรายได้

น้อยหรือผู้คนในประเทศที่กำลังพัฒนา จะมีโอกาสมากขึ้นในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในสังคมข้อมูลข่าวสาร (Information society) เว้นแต่ว่า ลิขสิทธิ์จะถูกบังคับใช้อย่างเข้มงวด”

ขณะที่ปัญหาทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ กำลังเป็นที่กล่าวถึงกันอย่างแพร่หลาย แต่ในกรณีของการละเมิดลิขสิทธิ์ในด้านของข้อมูล เอกสาร บทความ ผลงานทางวิชาการของผู้ที่ไม่นับกลับไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เพราะอยู่ในวงการเฉพาะของการศึกษาวิจัย อย่างไรก็ตามปัญหาดังกล่าวหากไม่ได้รับการแก้ไขหรือตรวจสอบที่ชัดเจนสามารถจะทำให้กลายเป็นปัญหาเรื้อรังได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า นิสิตนักศึกษาที่มีความรู้ ทักษะและพฤติกรรมอย่างไร เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบทการใช้อินเทอร์เน็ต และบริบทการใช้งานทั่วไป และศึกษาถึงปัจจัยซึ่งอาจส่งผลต่อความรู้ ทักษะและพฤติกรรมดังกล่าว เช่น ปัจจัยด้านจริยธรรม ความรู้ความตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรม ในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา โดยศึกษากับนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากเป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่ได้ประโยชน์จากสารสนเทศที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุดกลุ่มหนึ่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหานำวิจัย

1. นิสิตนักศึกษาที่มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการอย่างไร
2. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาในบริบทการใช้อินเทอร์เน็ตและบริบทการใช้งานทั่วไปแตกต่างกันหรือไม่
3. บริบททางการศึกษา (สถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ขั้นตอนการศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา) ของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการหรือไม่อย่างไร
4. จริยธรรมส่วนบุคคล จริยธรรมทางวิชาการและจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ หรือไม่ อย่างไร
5. ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ หรือไม่ อย่างไร
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนาของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ หรือไม่ อย่างไร
7. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหรือไม่ อย่างไร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์

การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติในการเอาผลงาน, ข้อความ, ความคิด หรือการแสดงออกซึ่งความคิดของผู้อื่นมาใช้, ตีพิมพ์, เผยแพร่ รวบรวมเป็นของตนเอง (Plagiarism)

การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติในการเอาผลงาน, การคัดลอก หรือ ดาวน์โหลดข้อมูล, รูปภาพ, เสียง จากอินเทอร์เน็ตมาใช้ ตีพิมพ์, เผยแพร่ รวบรวมเป็นของตนเอง (Cyber plagiarism)

ความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวและรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น

ทัศนคติเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น หมายถึง สภาวะที่บุคคลมีความรู้สึกตอบสนองต่อวัตถุหรือสิ่งเร้าใดๆไปในทางบวก คือเห็นด้วย และทัศนคติในทางลบ คือไม่เห็นด้วย ซึ่งทัศนคติในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการขโมยคัดลอกผลงาน

พฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นในบริบททั่วไป หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติในการเอาผลงาน, ข้อความ, ความคิด หรือการแสดงออกซึ่งความคิดของผู้อื่นผ่านวัสดุ ตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือจอบ หนังสือหายาก วิทยานิพนธ์ จุลสาร กฤตภาค และวัสดุไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ ไมโครฟิช แผ่นดิสเก็ตต์ แผ่นซีดีรอม และฐานข้อมูลสำเร็จรูป ซีดี-รอม

พฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติในการเอาผลงาน, ข้อความ, ความคิด หรือการแสดงออกซึ่งความคิดของผู้อื่นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในรูปของเอกสารมัลติมีเดีย ได้แก่ ข้อความ กราฟฟิก ภาพ และเสียง

การใช้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ หมายถึง การนำผลงาน, ข้อความ, ความคิด หรือการแสดงออกซึ่งความคิดมาใช้ประกอบกิจกรรมทางการศึกษา เช่น การทำรายงาน การทำวิจัย และการทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

จริยธรรมส่วนบุคคล หมายถึง แนวทางที่ปัจเจกบุคคลใช้เป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาตัดสินว่า การปฏิบัติใดเป็นสิ่งที่ไม่ดีงาม ไม่ถูกต้อง ไม่ควรปฏิบัติทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสิ่งแวดล้อม โดยแต่ละกลุ่มสังคมจะมีการกำหนดและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานที่แตกต่างกันไป

จริยธรรมทางวิชาการ หมายถึง การไม่นำผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่างๆที่เกิดขึ้นจากการใช้สติปัญญาและความพยายามของบุคคล ซึ่งครอบคลุมถึงรายงานการวิจัย บทความทางวิชาการ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ไปจนถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์และสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มาใช้โดยมิได้ขออนุญาตหรือไม่ได้รับความเห็นชอบ

จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ หมายถึง การไม่ใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในทางที่ไม่ควร โดยไม่ใช้ทำร้ายผู้อื่น ไม่รบกวน, บุกกรุก หรือเปิดอ่านแฟ้มงานของผู้อื่น เป็นต้น

ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ซึ่งเป็นบทบัญญัติหนึ่งของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาโดยห้ามไม่ให้ผู้อื่นสามารถทำซ้ำ ดัดแปลงและเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย หมายถึง ความรู้สึกในจิตใจถึงความถูกต้อง และความเป็นธรรม ต่อการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศไทยและสากล

บริบททางการศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ขั้นตอนการศึกษา และคณะที่ศึกษา

นิสิตนักศึกษา หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

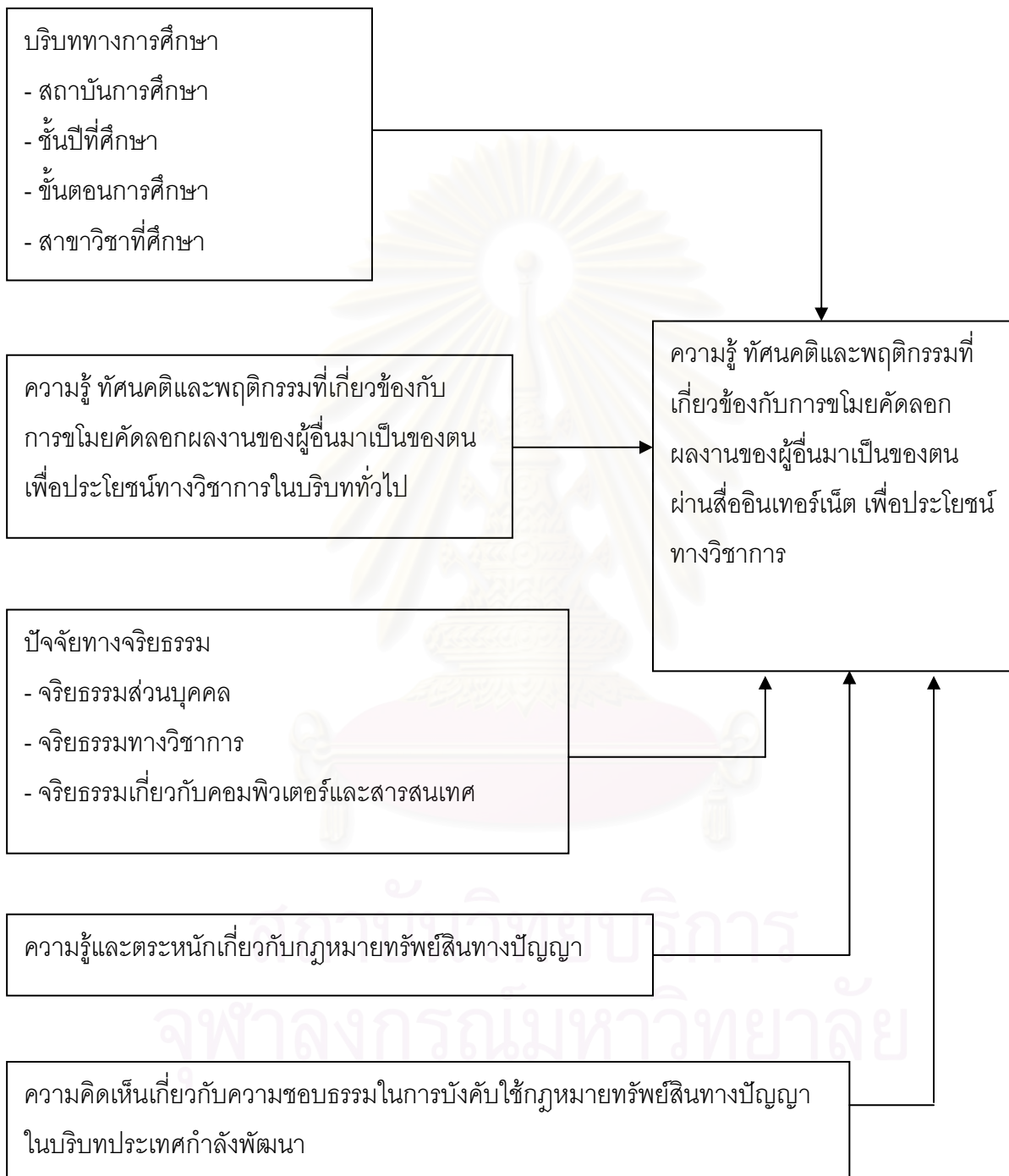
1. ทำให้ทราบถึงความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ว่าเป็นอย่างไร
2. ทำให้ทราบปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ของนิสิตนักศึกษา
3. ได้ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ให้กับนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาและระดับอื่นๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 2

แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “ความรู้ ทศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎีในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม
2. แนวคิดเกี่ยวกับ Plagiarism และ Cyber-plagiarism
3. แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมโดยทั่วไป
4. แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมทางวิชาการ
5. จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ
6. แนวคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา
7. แนวคิดเกี่ยวกับการแนวคิดเกี่ยวกับการสนทนาและเรื่องขโมยลิขสิทธิ์และเรื่องขโมยลิขสิทธิ์
8. แนวคิดเกี่ยวกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทศนคติและการพฤติกรรม

สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า ทฤษฎี KAP เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับตัวแปร 3 ตัว คือ ความรู้ (Knowledge) ทศนคติ (Attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (Practice) ของผู้รับสาร อันอาจมีผลกระทบต่อสังคมต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากการยอมรับสารนั้นๆ ทฤษฎีนี้แสดงให้เห็นถึง การสื่อสารหรือสื่อมวลชนอยู่ในฐานะตัวแปรต้นที่สามารถเป็นตัวนำการพัฒนาเข้าไปสู่ชุมชนได้ โดยอาศัย KAP เป็นตัวแปรตามในการวัดความสำเร็จของการสื่อสารเพื่อการพัฒนา อันเนื่องมาจากการยอมรับความเปลี่ยนแปลงไปในทางบวกหรือไม่ นอกจากนี้ยังอาจศึกษาถึงความสัมพันธ์ในลักษณะสายโซ่ที่เริ่มจากความรู้ไปสู่ทศนคติ และกลายเป็นพฤติกรรมต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge)

Benjamin S. Bloom (อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2545) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ว่า ความรู้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงเฉพาะเรื่อง หรือเรื่องทั่วไป ระลึกถึงวิธีการ กระบวนการหรือสถานการณ์ต่างๆ โดยเน้นความจำ Bloom แบ่งความรู้ออกเป็น 2 หมวด ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ที่เกี่ยวกับความจริงเฉพาะต่างๆ โดยมีความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความของสิ่งต่างๆ เช่น คำจำกัดความของคำว่า นาม กริยา เป็นต้น
2. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่จะใช้เกี่ยวกับสิ่งเฉพาะต่างๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งประเภทหรือการจัดกลุ่ม ตัวอย่างเช่น การปกครองแบบประชาธิปไตย และการปกครองแบบอิตาลี เป็นต้น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) กล่าวว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้นซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะได้โดยการนึกหรือโดยการมองเห็น ได้ยิน หรือจำได้ ความรู้ขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้างและวิธีการแก้ปัญหา

อาจสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆที่มนุษย์ได้สะสมไว้จากประสบการณ์ต่างๆ ประมวลเก็บไว้ และสามารถระลึกออกมาได้เมื่อจะใช้ประโยชน์

การเกิดความรู้มีความสำคัญต่อความรู้สึคนึกคิด ซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพจิตใจของบุคคลแตกต่างกันไป ทั้งนี้เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่สั่งสมมารวมทั้งสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความคิด และแสดงออกตามความคิด ความรู้สึกของตน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าความรู้เป็นบ่อเกิดแห่งทัศนคติ

จากที่กล่าวมา จึงพอสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่างๆจนเกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้ ดังนั้น ความรู้จึงเป็นแนวทางอย่างหนึ่งของบุคคลในการที่จะนำไปใช้สำหรับการประพฤติ ปฏิบัติหรือควบคุมสถานการณ์ต่างๆที่อาจเกิดขึ้น การที่บุคคลมีความรู้ความเข้าใจก็จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude)

เครซ, ครูซฟิลด์ และบาล์คซี (อ้างถึงใน สุনারี ประสานเสริมส่ง, 2537) ให้ความเห็นว่า ทัศนคติอาจเกิดขึ้นจาก

1. การตอบสนองของความต้องการของตนเอง ถ้าสิ่งใดตอบสนองความต้องการของตนได้ บุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากสิ่งใดไม่สามารถสนองความต้องการของตนได้ บุคคลนั้นจะเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. การได้เรียนรู้ความจริงต่างๆ อาจเกิดขึ้นได้ด้วยการอ่าน หรือจากคำบอกเล่าของผู้อื่น ดังนั้นบางคนอาจมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้อื่นจากการฟังคำติฉินนินทาที่มีคนมาพูดให้ฟังก่อนก็ได้

3. การเข้าไปเป็นสมาชิกหรือสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง คนส่วนมากยอมรับเอาทัศนคติของกลุ่มมาเป็นของตน หากทัศนคตินั้นไม่ขัดแย้งกับทัศนคติของตนเกินไป

4. ทัศนคติที่มีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของคนนั้น เช่น ผู้ที่มีบุคลิกภาพสมบูรณ์ มักมองผู้อื่นในแง่ดี ส่วนผู้ที่ปรับตัวยากจะมีทัศนคติในการตรงกันข้าม โดยมักจะมองว่ามีคนคอยอิจฉา หรือคิดร้ายต่อตน

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดทัศนคติ

แสงเดือน ทวีสิน (2545) กล่าวถึง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดเป็นทัศนคติ มีดังนี้

1. ทัศนคติเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โดยการรวบรวมจากประสบการณ์ต่างๆในอดีต ซึ่งมนุษย์จะทำการจำแนกแยกแยะออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ชอบ-ไม่ชอบ ดี-ไม่ดี สนใจ-ไม่สนใจ การจำแนกนี้จะอาศัยหลักเกณฑ์ที่แต่ละคนเก็บสะสมจากประสบการณ์ในอดีต เป็นตัวประเมินตัดสินใจเพื่อกำหนดทิศทางของทัศนคติของตนเอง และหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะถูกหล่อหลอมมาจากความเชื่อของมนุษย์แต่ละคนที่มีแตกต่างกัน

2. ทัศนคติเกิดจากการรับทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน มักจะเป็นในกรณีที่บุคคลนั้นมีความสำคัญ เป็นที่น่าเชื่อถือและยกย่องชื่นชมอย่างมาก

3. ทัศนคติจากประสบการณ์ที่ประทับใจมาก ทั้งทางด้านดีและด้านไม่ดี เพียงครั้งเดียวก็อาจก่อให้เกิดเป็นทัศนคติได้อย่างรวดเร็ว

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) กล่าวถึงทัศนคติว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learning) ซึ่งเกิดจากแหล่งทัศนคติต่างๆที่สำคัญ ดังนี้

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experiences) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อเรื่องหนึ่งสิ่งใดในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปตามทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication) การได้ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นจะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่างๆจากบุคคลอื่นได้

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลือกเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ โดยขั้นแรกเมื่อมีเหตุการณ์บางอย่าง บุคคลจะสังเกตว่าบุคคลอื่นปฏิบัติอย่างไร ขั้นต่อไปบุคคลนั้นจะแปลความหมายของการปฏิบัติในรูปของทัศนคติ

4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติหลายอย่างของบุคคลเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น ครอบครัว โรงเรียน หรือหน่วยงาน เป็นต้น

นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความ “ทัศนคติ” ไว้หลากหลาย ดังนี้

Charles A. Kiesler, Barry E. Collins และ Norman miller (อ้างถึงใน ธวัชชัย พานิชยากรณ์, 2539) กล่าวถึงทัศนคติว่า เป็นความรู้สึกทางใจอย่างแรงกล้าในด้านบวก หรือ ลบ หรือ ต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อยู่ในจิตใจ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของสัญลักษณ์ ตัวบุคคล คำพูด หรือ แนวความคิด

L.L. Thurstone (อ้างถึงใน ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นผลรวมทั้งหมดของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก อคติ ความคิด ความกลัวต่อสิ่งบางอย่าง การแสดงออกทางด้านการพูดเป็นความคิด (Opinion) และความคิดนี้เป็นสัญลักษณ์ของทัศนคติ ดังนั้น ถ้าเราอยากจะทำทัศนคติ เราก็สามารถทำได้โดยวัดความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ

สุรางค์ ไคว่ตระกูล (2545) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นอักษณาสัย (Disposition) หรือ แนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของ หรือความคิด (Ideas) ทัศนคติอาจจะเป็นบวก หรือลบ ถ้าบุคคลมีทัศนคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยง ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล

แสงเดือน ทวีสิน (2545) ให้ความหมายของคำว่า ทัศนคติ ไว้ว่า คือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวอาจจะเกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ สภาพการณ์ เหตุการณ์ เป็นต้น เมื่อเกิดความรู้สึก บุคคลนั้นจะมีการเตรียมพร้อมเพื่อมีปฏิกิริยาตอบโต้ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งตามความรู้สึกของตนเอง

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า ทักษะเป็นดัชนีชี้ว่า บุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุหรือสิ่งแวดล้อมตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ โดยทัศนคตินั้น มีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนคติจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆ

จิตติ วิทวัสธนะ (2540) กล่าวว่า การศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลนั้น นักจิตวิทยาเห็นพ้องต้องกันว่า จิตลักษณะที่ทำนายพฤติกรรมได้แม่นยำที่สุด คือ ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมนั้น นอกจากนี้การกระทำหรือพฤติกรรมใดๆของบุคคลส่วนใหญ่ ตามปกติมักเกิดจากทัศนคติของบุคคลผู้นั้น ทัศนคติ จึงเป็นเสมือนทางเลือกของพฤติกรรมคือเป็นเครื่องควบคุมการกระทำของบุคคล พฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลถูกควบคุมด้วยทัศนคติของเขา ถ้าเราต้องการพยากรณ์ และควบคุมพฤติกรรมของคนเราต้องศึกษาเรื่องทัศนคติให้กว้างขวางลึกซึ้ง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆ ซึ่งอาจเป็นบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือเหตุการณ์ สภาพการณ์ต่างๆที่อาจเป็นไปได้ในทางบวกหรือทางลบของแต่ละบุคคล เช่น ชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ยอมรับได้หรือยอมรับไม่ได้ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม (Practice)

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวถึง พฤติกรรม (Practice) ว่าเป็นการแสดงออกของบุคคลโดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติแตกต่างกัน ความแตกต่างของความรู้ และทัศนคติ เกิดขึ้นเพราะความแตกต่างในการเปิดรับสื่อ และความแตกต่างในการแปลสารที่ตนได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกัน อันมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล

Rogers (อ้างถึงใน วรพรรณ พงศ์สวัสดิ์, 2540) กล่าวว่า การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากการมีความรู้และทัศนคติที่แตกต่างกัน จนก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกัน ในกรณีทั่วไปเมื่อบุคคลมีความรู้ และทัศนคติเช่นไร ก็จะแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้และทัศนคติที่มีอยู่ นั่นคือ จะเกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกันหรือมีความสัมพันธ์กัน แต่จะไม่ใช่เป็นเช่นนี้เสมอทุกกรณีไป ทั้งนี้เป็นเพราะในบางกรณีอาจเกิดช่องว่างของความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติได้

การจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

กันยา สุวรรณแสง (2532) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมเป็นผลมาจากมนุษย์แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือแรงจูงใจพฤติกรรมบางอย่างรวมกัน ซึ่งปัจจัยในการจูงใจให้เกิดพฤติกรรม ได้แก่

1. แรงจูงใจทางกาย (Physiological Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังการเรียนรู้ อาจแบ่งออกได้หลายอย่าง ดังนี้

2.1 แสดงความต้องการทางสังคมที่คล้ายตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนของตน

2.2 ความต้องการอย่างเดียวกัน อาจทำให้คนเรามีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน เช่น เมื่อต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม บางคนเข้าห้องสมุดในขณะที่บางคนค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต

2.3 พฤติกรรมอย่างเดียวกันอาจเนื่องมาจากความต้องการที่ต่างกันได้ เช่น บางคนชอบใช้อินเทอร์เน็ตเพราะต้องการความรู้ ในขณะที่บางคนต้องการความบันเทิง พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจสนองความต้องการได้มากกว่าหนึ่งอย่างในเวลาเดียวกัน เช่น นักเรียนที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะต้องการข่าวสารข้อมูล และความเพลิดเพลิน

3. แรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal Motives) หมายถึง แรงจูงใจที่พัฒนาขึ้นเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งมีรากฐานมาจากความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางสังคมประกอบกัน

Nancy E. Schwartz (อ้างถึงในดาเนียนท์ กิจนชี, 2540) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตัวในรูปแบบ 4 ประการ ดังนี้

1. ทักษะเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และการปฏิบัติ ดังนั้น ความรู้มีความสัมพันธ์กับทักษะ และมีผลต่อการปฏิบัติ

2. ความรู้และทักษะมีความสัมพันธ์กัน และทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา

3. ความรู้และทักษะต่างกันทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทักษะไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน

4. ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม

แนวความคิดของนักจิตวิทยาากลุ่มพฤติกรรมนิยม

กฤษฎณา ศักดิ์ศรี (2534) กล่าวถึง นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยมที่เชื่อว่า มนุษย์จะเติบโตขึ้นมาอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับการจัดกระทำและสภาพแวดล้อม ซึ่งสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการของมนุษย์ และสร้างพฤติกรรมหรือลดพฤติกรรมมนุษย์ได้นักจิตวิทยาากลุ่มนี้เชื่อว่า "พฤติกรรมมนุษย์ย่อมมีสาเหตุ" (Caused Behavior) พฤติกรรมและพัฒนาการของมนุษย์สามารถควบคุมและกำหนดได้ตามที่นักปรับพฤติกรรมต้องการได้ เพราะเขาเชื่อว่ามนุษย์เป็น "Mechanical man"

Sear (อ้างถึงใน พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2547) ได้กล่าวถึง ความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรม (Etiology of Behavior) ดังนี้

1. พฤติกรรมหนึ่งเป็นทั้งเหตุและผลของอีกพฤติกรรมหนึ่ง ในลักษณะปฏิสัมพันธ์ (Dyadic Interaction)
2. พฤติกรรมเกิดขึ้นเพื่อลดแรงขับพื้นฐาน
3. พฤติกรรมทุกชนิด ถ้าได้รับรางวัลจะแสดงซ้ำอีก แต่ถ้าได้รับการลงโทษ พฤติกรรมนั้นจะหมดไป
4. ตัวเสริมแรงจะช่วยลดแรงขับพฤติกรรม ทั้งแรงขับปฐมภูมิและแรงขับทุติยภูมิ
5. พฤติกรรมต่างๆ เช่น ความก้าวร้าว พฤติกรรมสังคมเป็นกระบวนการสะสมด้วยสังคมปะกิต แต่มีสาเหตุและวิธีการแสดงออกเฉพาะ

แนวคิดเกี่ยวกับ Plagiarism และ Cyber-plagiarism

Plagiarism

พจนานุกรม Webster's New World Dictionary of the American Language (College Edition ; Joseph H. Friend and David B. Guralnik) ให้คำแปล Plagiarism ไว้ว่า เป็นการนำเอาของผู้อื่นมาใช้ (ความคิด, งานเขียน ของผู้อื่น)

พจนานุกรมออนไลน์ของ Oxford (OEF Online) ได้นิยามความหมายของ Plagiarism ว่า การกระทำหรือการปฏิบัติในการ plagiarizing (การอ้างอิงผลงานอย่างผิดๆหรือการลักขโมยผลงานและนำมาเผยแพร่ราวกับว่าผลงานนั้นเป็นของตนเอง โดยผลงานที่ว่าเป็นนี้หมายถึง ความคิด การแสดงออกของความคิด)

พจนานุกรมออนไลน์ของ Webster (<http://www.websters-online-dictionary.org>) ได้กล่าวถึง Plagiarism โดยให้นิยามไว้ว่า

- งานเขียนชิ้นหนึ่งที่ถูกทำสำเนาจากคนอื่นและแสดงว่าเป็นงานที่ตนได้ทำเอง
 - การขโมยคัดลอกคำ, ผลงาน, ความคิดราวกับว่าตนได้ทำผลงานนั้นเอง
- นอกจากนี้ได้กล่าวถึง การขโมยผลงาน (Plagiarism) ว่า คือ การใช้งานเขียนของผู้อื่นโดยปราศจากการอ้างอิงที่เหมาะสม

ศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน (<http://www.royin.go.th>) ได้ให้ความหมายของ plagiarism ไว้ว่า

1. โจรกรรมทางวรรณกรรม (สาขาวรรณกรรม, 6 มีนาคม 2545)
2. การลอกเลียนวรรณกรรม (สาขานิติศาสตร์, 11 มีนาคม 2545)

ตามคำแปลจากพจนานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไทย-อังกฤษ Plagiarism หมายถึง การขโมยความคิด การขโมยคัดลอกผลงานหรือบทประพันธ์ (<http://lexitron.nectec.or.th>)

Anthony C. Winkler and Jo Ray McCuen, 1999 (อ้างถึงใน ภัทรชัย ลลิตโรจน์วงศ์, 2545) กล่าวว่า Plagiarism คือ “the act of passing off another’s word and ideas as one’s own” ซึ่งภัทรชัยแปลออกมาว่า เป็นการกระทำที่นำเอาถ้อยคำหรือความคิดผู้อื่นให้เกิดความเชื่อว่าเป็นถ้อยคำหรือความคิดของตนเอง หรือที่ในพจนานุกรมอาจจะแปลว่า เป็นการใช้หรือคัดลอกความคิดหรืองานของบุคคลอื่น แล้วอ้างว่าหรือทำให้เข้าใจว่าตนเองเป็นผู้ที่คิดหรือสร้างขึ้นเอง ซึ่งอาจจะให้คำจำกัดความง่ายๆว่า เป็นการขโมยคัดลอกหนังสือ หรือการขโมยความคิด ดังนั้น หากผู้ใดตั้งใจจะขโมยถ้อยคำหรือความคิดของผู้อื่น เช่น การที่นักศึกษาลอกรายงานของเพื่อนถือว่าเป็น plagiarism หรือการที่นักศึกษาขโมยความคิดจากหนังสือแล้วใช้คำพูดใหม่ และถ่ายทอดเสมือนกับว่าเป็นความคิดของตนเองก็ถือว่าเป็น plagiarism

Turn it in (<http://www.turnitin.com>) เป็นเว็บไซต์ที่ได้รับการรู้จักกันทั่วโลกถึงมาตรฐานการป้องกันการขโมยคัดลอกผลงานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งจะมีผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนาการเขียนและทักษะการวิจัยของนักเรียน สนับสนุนการศึกษาหาความรู้และประหยัดเวลาครูผู้สอน

Merriam-Webster Online Dictionary (อ้างถึงจาก เว็บไซต์ Turn it in) ได้ให้ความหมายของ Plagiarism ไว้ดังนี้

1. การขโมยความคิดหรือคำของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
2. การใช้ผลงานของผู้อื่นโดยปราศจากการใช้แหล่งที่มาของผลงานนั้น
3. การขโมยที่เกี่ยวข้องกับอักษรศาสตร์
4. การแสดงว่าผลงานของตนเป็นต้นฉบับทั้งที่ผลงานนั้นมีอยู่แล้ว

กล่าวคือ การขโมยคัดลอกผลงานเป็นการกระทำที่ผิด ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับทั้งการขโมยผลงานของผู้อื่นและการโกหก นอกจากนี้ ตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่สนับสนุนแนวคิดนี้เช่นกัน โดยการแสดงออกต้นฉบับของความคิดได้รับการพิจารณาอยู่ในทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งได้รับการคุ้มครองด้วยกฎหมายลิขสิทธิ์

นอกจากนี้ Turn it in ยังได้กล่าวถึง การกระทำที่เข้าข่ายการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นดังนี้

1. การเปลี่ยนงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
2. การคัดลอกคำหรือความคิดของผู้อื่นมาโดยปราศจากการอ้างอิง (ให้เครดิต, ให้เกียรติ)
3. การยกข้อความของผู้อื่นมาพูด โดยไม่ใช่เครื่องหมาย เช่น อัญประกาศประกอบ
4. การให้ข้อมูลของแหล่งที่มาอย่างไม่ถูกต้อง
5. การเปลี่ยนคำหรือคัดลอกประโยคจากแหล่งที่มาโดยปราศจากการอ้างอิง (ให้เครดิต, ให้เกียรติ)
6. การคัดลอกคำหลายคำหรือความคิดหลายความคิดจากแหล่งข้อมูลมาอยู่ในงานของตน แม้ว่าจะอ้างอิงหรือไม่ก็ตาม

ประเภทของการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น

1. ไม่อ้างถึงแหล่งข้อมูล (Sources Not Cited)
 - The Ghost Writer * : ผู้เขียนเปลี่ยนงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง, การคัดลอกแบบคำต่อคำ

(* The Ghost Writer ตามคำแปลจากพจนานุกรม หมายถึง นักเขียนที่เขียนผลงานให้แก่ผู้อื่น โดยชื่อของบุคคลคนนั้นจะปรากฏอยู่บนผลงานแทนชื่อผู้เขียนตัวจริง)

- The Photocopy : ผู้เขียนคัดลอกส่วนสำคัญของต้นฉบับ โดยปราศจากการเปลี่ยนแปลงใดๆ

- The Potluck Paper : ผู้เขียนพยายามซ่อนการขโมยคัดลอกผลงานไว้ โดยการคัดลอกข้อมูลจากแหล่งที่มาหลายๆแห่ง, ปรับเปลี่ยนประโยคต่างๆเข้าด้วยกัน แต่ก็ยังคงรูปแบบต้นฉบับเอาไว้

- The Poor Disguise : ผู้เขียนจะรักษาเนื้อหาส่วนที่สำคัญไว้ จะเปลี่ยนแปลงลักษณะโดยรวมเล็กน้อย โดยการเปลี่ยนคำหรือสำนวนเล็กน้อยๆ

- The Labor of Laziness : ผู้เขียนถอดความจากแหล่งที่มาอื่นที่ไม่ใช่ต้นฉบับแล้วมาปรับเข้าด้วยกัน แทนที่จะทำจากงานที่เป็นต้นฉบับ

- The Self-Stealer : ผู้เขียนยืมรูปแบบงานเก่าๆของตนเอง (เป็นการฝ่าฝืนนโยบายของสถาบันการศึกษาที่คาดหวังให้มีการนำมาใช้อย่างริเริ่ม)

2. อ้างถึงแหล่งข้อมูล แต่ยังคงเรียกว่า เป็นการขโมยคัดลอกผลงาน (Sources Cited - but still plagiarized)

- The Forgotten Footnote : ผู้เขียนอ้างถึงชื่อของเจ้าของผลงาน แต่มองข้ามการให้ข้อมูลที่แน่ชัดว่าแหล่งอ้างอิงนั้นว่ามาจากที่ใด

- The Misinformer : ผู้เขียนให้ข้อมูลของแหล่งที่มาคลาดเคลื่อนไปจากความจริง ทำให้เป็นไปได้ยากที่จะหาข้อมูลนั้น

- The Too-Perfect Paraphrase : ผู้เขียนอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างเหมาะสม แต่มองข้ามที่จะใช้เครื่องหมายประกอบการอ้างอิงเมื่อคัดลอกคำมาแบบคำต่อคำ

- The Resourceful Citer : ผู้เขียนอ้างอิงแหล่งที่มาทุกแห่งอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังใช้วิธีถอดความและใช้เครื่องหมายประกอบอย่างเหมาะสม แต่สิ่งที่ซ่อนอยู่คือผลงานเขียนชิ้นนี้จะไม่มีความที่เป็นต้นฉบับจริงเลย บางครั้งมันจึงยากที่จะชี้ชัด ผลงานชิ้นใดจะจัดอยู่ในข่ายของการขโมยคัดลอกผลงานประเภทนี้ เพราะมันจะดูเหมือนกับงานวิจัยที่ดีชิ้นหนึ่งนั่นเอง

- The Perfect Crime : เราต่างรู้กันดีว่ามันไม่ได้มีอยู่ แต่ในกรณีนี้หมายถึงผู้เขียนอ้างอิงอย่างเหมาะสมในส่วนต่างๆของผลงาน ผู้เขียนจะถอดความจากการแสดงผลจากแหล่งที่มาอื่นๆโดยไม่ได้อ้างอิงที่มาของการแสดงผลเหล่านั้น

Turn it in กล่าวโดยสรุปว่า Plagiarism คือ การขโมยคัดลอกผลงานหรือความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตน ทุกครั้งที่เราไปยืมผลงานหรือความคิดจากแหล่งต้นฉบับมาใช้โดยไม่ได้อ้างอิงและให้เกียรติเจ้าของผลงานอย่างเหมาะสม ก็จะเป็นการกระทำที่เข้าข่ายการขโมย

คัดลอกผลงานรวมทั้งละเมิดกฎหมายลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ด้วย Turn it in กล่าวถึง กฎหมายลิขสิทธิ์ในบริบทของประเทศสหรัฐอเมริกาไว้ว่า มีขึ้นเพื่อปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา การทำซ้ำการแสดงออกซึ่งความคิดหรือข้อมูลโดยปราศจากการยินยอมอย่างเป็นทางการ เป็นสิ่งผิด ผลงานที่กล่าวถึงนี้รวมถึงเพลง รูปภาพ งานเขียน วิดีโอและสื่ออื่นๆด้วย

แต่อย่างไรก็ดี Turn it in ได้เพิ่มเติมว่า เราก็สามารถนำข้อมูลบางอย่างที่ได้รับการยกเว้นมาใช้ได้อย่างเสรีโดยไม่จำเป็นต้องกังวลว่าจะถือเป็นการขโมยคัดลอกผลงานหรือไม่ เช่น การรวบรวมข้อมูลจากสมุดโทรศัพท์, ผลงานที่แจกจ่ายให้สาธารณชนที่ออกโดยรัฐบาลสหรัฐอเมริกา, ข้อเท็จจริงที่ไม่ได้เป็นผลมาจากการวิจัย (เช่น ข้อเท็จจริงที่ว่าสหรัฐอเมริกามี 55 รัฐ หรือ มีวิตามินเอ ในแครอท เป็นต้น) นอกจากนี้ การใช้งานที่เป็นสาธารณสมบัติ (public domain) ก็สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้เมื่อได้รับการอ้างอิงอย่างเหมาะสม

เกี่ยวกับบทลงโทษจากการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นนั้น Turn it in ได้ยกบริบทของประเทศสหรัฐอเมริกาขึ้นมาว่า วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหลายแห่งนั้นจะไม่ทนกับนิสิตนักศึกษาที่มีพฤติกรรมนี้ สถาบันต่างๆให้ความสนใจต่อมาตรฐานทางวิชาการ นั่นคือเรื่องของความซื่อสัตย์ต่อทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานของนิสิตนักศึกษาที่มาจากกรขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมานั้นมักจะส่งผลให้พวกเขาสอบตกวิชานั้นๆ หรือบางครั้งอาจจะถูกไล่ออก นอกจากนี้ Turn it in ก็พบว่า มีกรณีเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานมากมายทั่วโลก ซึ่งอาจจะส่งผลให้บุคคลที่กระทำพฤติกรรมนั้นถูกไล่ออกจากงานหรือโดนปฏิเสธตำแหน่งตามบริษัทและสถาบันต่างๆด้วย

ศาสตราจารย์ปรีชา ช้างขวัญยืน ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า

“การคัดลอกงานของผู้อื่นนั้นทำได้ แต่ต้องเป็นการนำมาเพื่ออธิบายสนับสนุนหรือเป็นข้อมูลของงานของตน มิใช่ลอกเอามาเป็นเนื้อหาของงาน และการคัดลอกก็ไม่ควรยาวมากเกินไป เว้นแต่เป็นข้อความซึ่งจะต้องนำมาตีความ วิพากษ์วิจารณ์ โดยที่ต้อให้เห็นความต่อเนื่องของเนื้อหาเหล่านั้น ผลงานของผู้อื่นก็คือทรัพย์สินของเขา การลอกผลงานโดยไม่ได้อ้างอิงเท่ากับเป็นการลักทรัพย์ ภาษาวรรณกรรมเรียกผู้ประพฤตินี้ว่า "โจรปล้นวรรณกรรม" ผิดทั้งศีลธรรมและกฎหมาย

การอ้างอิงเป็นเรื่องที่เลี่ยงไม่ได้ในแง่วิชาการ เมื่อนำข้อความของผู้อื่นมาอ้างก็ต้องทำอย่างเปิดเผยและให้เกียรติ คือ ระบุว่าเป็งานของใคร การอ้าง แม้ไม่อ้างตรง ๆ ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นการอิง คือ นำความคิดหรือข้อมูลของเขามาเล่าก็ต้องอ้างชื่อเจ้าของผลงานเช่นกัน กล่าวคือ เมื่อใช้ผลงานของเขา แล้วก็ต้องลงเชิงอรรถ หรือแสดงการอ้างอิงด้วยวิธีอื่นและบอกที่มาไว้ในบรรณานุกรมด้วย”

Cyber-plagiarism

ดร.ชูชาน ดามาริน ศาสตราจารย์ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารมวลชนแห่งมหาวิทยาลัยไอโฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา (2003) กล่าวไว้ว่า ไม่มีเว็บไซต์ใดที่ให้คำจำกัดความที่ชี้เฉพาะของการขโมยคัดลอกผลงานจากอินเทอร์เน็ต แต่ก็จะมีลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลของนิยามต่างๆที่ให้ไว้ในเว็บไซต์อื่น (ที่ส่วนใหญ่จะเป็นทางวิชาการ) ซึ่งเว็บไซต์ของ Gretch Pearson’s EPL เป็นเว็บไซต์เดียวที่ให้ความหมายถึง คำจำกัดความที่เป็นรากฐานสำคัญไว้ว่า Cyber plagiarism คือ การตัดและแปะ (cut and paste) คือ การโกงผ่านระบบไซเบอร์ (cyber cheating) การโกงโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (high tech cheating, คือ การขโมยทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งทั้งหมดนี้ก็สามารถอธิบายได้โดยวิธีการของนิสิตนักศึกษาที่ใช้คำพูดหรือความคิดของคนอื่นโดยปราศจากการอ้างอิงทั้งจากการไตร่ตรองอย่างรอบคอบหรือโดยไม่ได้ตั้งใจ

นอกจากการใช้ Search engine เพื่อช่วยค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาใช้ประกอบการทำงานทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาแล้ว เว็บไซต์ต่างประเทศหลายแห่งยังมีบริการหนึ่งที่เรียกว่า Paper mill ซึ่งมีไว้บทความ, ภาคนิพนธ์หรือรายงานประจำภาคจำนวนมากไว้สำหรับขายต่อให้ผู้สนใจอีกด้วย

มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนียสเตท ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้ตัวอย่างเว็บไซต์ที่มีบริการ Paper mill ที่แตกต่างกันในเรื่องราคา, รูปแบบการให้บริการ, ค่าโฆษณาเชิญชวน ทั้งนี้เว็บไซต์ประเภทนี้ บางเว็บไซต์จะมีการเตือนนิสิตนักศึกษาในเรื่องของการขโมยคัดลอกผลงาน (cyber plagiarism) ไว้ด้วย ซึ่งรวมถึงเว็บไซต์ดังต่อไปนี้

(<http://tlt.its.psu.edu/suggestions/cyberplag>)

- www.bignerds.com
- www.schoolsucks.com
- www.serve.com/doctor (รู้จักกันในนาม The Doctor)
- www.cheathouse.com (Evil House of Cheat)

- www.lazystudents.com (If your professor can have a research assistant, why can't you?) เป็นต้น

ปัจจุบันนี้ แนวคิดเกี่ยวกับ Plagiarism และ Cyber-plagiarism สามารถพบได้ตามบทความที่เผยแพร่ทางสิ่งตีพิมพ์ และไม่ตีพิมพ์มากขึ้น

ตัวอย่างเช่น ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์ (กรกฎาคม, 2547) ได้รายงานผ่านอินเทอร์เน็ตในหัวข้อ “โปรแกรมตรวจสอบรายงานนักศึกษา ห้ามลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต” ว่า มหาวิทยาลัย North Umbria จากเมืองนิวคาสเซิล ประเทศอังกฤษ ได้นำระบบตรวจสอบรายงานของนักศึกษามาทดลองใช้ ซึ่งระบบดังกล่าวนี้สามารถสแกนข้อมูลจากเว็บเพจ ต่าง ๆ ถึง 4.5 พันล้านเว็บ หากมีข้อความใดในรายงานที่ตรงกับข้อความบนเว็บไซต์เหล่านั้น โปรแกรมจะสร้างแถบสีครอบข้อความนั้นๆ ทันที โดยการกระทำดังกล่าว มหาวิทยาลัย North Umbria เชื่อว่าซอฟต์แวร์ตรวจสอบรายงานจากข้อความบนอินเทอร์เน็ตนี้จะสามารถลดรายงานที่ขาดซึ่งความตั้งใจของผู้ทำลงได้บ้าง และต้องการให้นักศึกษาทุกคนตระหนักว่าสิ่งที่ควรกระทำคืออะไร การใส่ความเป็นตัวตนของตนเอง แนวความคิด วิธีการจัดการของตนเอง น่าจะเป็นวิธีที่ดีกว่าการคัดลอกความคิดผู้อื่น

ทอม เลนแฮม หนึ่งในนักศึกษาได้ให้สัมภาษณ์ว่า

"จากประสบการณ์ของผมและเพื่อน ๆ การก๊อปปี้ข้อความจากอินเทอร์เน็ตมีเพิ่มสูงขึ้นกว่าในอดีตมาก ซึ่งนั่นอาจเป็นเพราะว่า เราคุ้นเคยกับการใส่เชิงอรรถเพื่อบอกว่าอ้างอิงจากแหล่งใด มากกว่าจิตสำนึกว่ามันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์"

ซึ่งเขากล่าวด้วยว่า ในความเป็นจริงแล้ว โรงเรียนก็ไม่เคยให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าวด้วย จึงทำให้เข้าใจว่า การคัดลอกข้อความต่าง ๆ จากอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ทำได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

การคัดลอกข้อความเพื่อนำไปอ้างอิงในส่วนต่าง ๆ ของรายงานกลายเป็นความสะดวกสบายสำหรับนักศึกษาทั่วไป และในยุคที่อินเทอร์เน็ตเริ่มได้รับความนิยม หลายคนปลูกกระแสดังกล่าวด้วยการบอกว่า อินเทอร์เน็ตเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลมหาศาล ง่ายต่อการเข้าถึง อีกทั้งเป็นข้อมูลดิจิทัลที่สามารถคัดลอกได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ไม่มีการให้ความรู้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับวิธีในการใช้งานอินเทอร์เน็ต เพราะต้องการแสดงในด้านความสะดวกสบายแต่เพียงอย่างเดียวก็เป็นได้

สถาบันการศึกษาในประเทศไทย เริ่มให้ความสำคัญกับประเด็น Plagiarism โดยกำหนดนโยบาย หรือมาตรการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำรายงานทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ การวิจัยของทั้งนิสิตนักศึกษาและคณาจารย์ด้วย

หรือ ตัวอย่างข้อความที่พบได้ตามระเบียบมหาวิทยาลัย

“ผู้ฝ่าฝืนระเบียบขั้นรุนแรง เกิดจากการละเมิดกฎโดยเจตนาหรือสร้างความเสียหายให้แก่ระบบ เช่น ประพฤติมิชอบในกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางมหาวิทยาลัยอาทิ เช่น การคดโกง, คัดลอกผลงาน, หรือให้ข้อมูลที่ผิดแก่ทางมหาวิทยาลัยโดยเจตนา”

ระเบียบดังกล่าว ผู้วิจัย พบได้จากระเบียบของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยสยาม เป็นต้น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กล่าวถึง The plague of plagiarism โดยอ้างอิงจาก (Nation : Byte line, Tuesday, April 17, 2001, p.F-F2.) ว่า การที่นักศึกษาสามารถค้นหาข้อมูล ข่าวสารต่างๆ บน Internet ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ทำให้การคัดลอกข้อมูลโดยวิธีการตัด (Cut) และปะ (Paste) ได้รับความนิยมมาก ซึ่งนักศึกษานำมาใช้ในการทำรายงาน โดยการคัดลอกข้อมูลจาก Web Site ต่างๆ มาปะติดปะต่อกัน โดยไม่ได้อ้างถึงแหล่งที่คัดลอกมา ซึ่งถือว่าเป็นการขโมยความคิด (Plagiarism) คนอื่น ฉะนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงต้องตระหนักถึงปัญหานี้ และต้องเน้นให้นักศึกษาอ้างอิงถึงแหล่งของข้อมูลที่ได้คัดลอกมา

อย่างไรก็ตามมี Web sites 2 แห่งที่จะช่วยอาจารย์ในการติดตามว่า นักศึกษาคนใดคัดลอกข้อมูลมาจาก Internet บ้าง Web site แรกคือ Plagiarism.org ซึ่งได้พัฒนาอุปกรณ์ที่เรียกว่า anti-cheating device ซึ่งจะทำการรวบรวมเอกสารวิชาการต่างๆ ไว้เพื่อตรวจสอบอาจารย์ผู้ใดสนใจจะใช้บริการต้องเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 900 บาทต่อหนึ่งวิชา ส่วนอีก Web Site หนึ่งชื่อ Plagiarized.com ก็ให้ความช่วยเหลืออาจารย์ในเรื่องการตรวจสอบข้อมูลที่คัดลอกมา เช่นเดียวกัน

แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมโดยทั่วไป

คำว่า “จริยธรรม” ในคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “Ethic” ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดความสับสน จึงขอเสนอคำจำกัดความและความหมายไว้ดังนี้

กิริติ บุญเจือ (2534) ได้สรุปศัพท์ใกล้เคียงที่ควรรู้ว่า

- จริยธรรม (Ethical Rules) คือประมวลกฎเกณฑ์ความประพฤติ
- ศีลธรรม (Moral) คือ ประมวลกฎเกณฑ์ความประพฤติของศาสนาใด

ศาสนาหนึ่ง

- การมีจริยธรรม (Ethicity) คือสถานภาพทางจริยธรรม
- การมีศีลธรรม (Morality) คือสถานภาพทางศีลธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของคำเหล่านี้ดังต่อไปนี้

- จริยธรรม ธรรมที่เป็นข้อประพฤติดี ศีลธรรม
- คุณธรรม สภาพคุณงามความดี
- ศีลธรรม ความประพฤติที่ดีที่ชอบ
- จริยศึกษา การศึกษาเกี่ยวกับความเจริญงอกงาม ในทางความประพฤติและในการปฏิบัติตน เพื่อให้อยู่ในแนวทางของศีลธรรม และวัฒนธรรม

พนัส หันนาคินท์ (2523) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึงความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองเกษมสุขขึ้นในสังคม และสมาชิกในสังคม การที่จะปฏิบัติให้เป็นไปเช่นนี้ได้ผู้ปฏิบัติต้องรู้จักว่าสิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดผิด ดังนั้นการปฏิบัติตามจริยธรรมจึงต้องประกอบกันทั้งความรู้สึทางใจ และการปฏิบัติทางกายอันสอดคล้องกับความรู้สึทางจิต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันก (2520) ได้กล่าวถึงการศึกษา ค้นคว้าด้านจริยธรรมของบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของจริยธรรม และด้านโครงสร้างของจริยธรรม ด้านเนื้อหา คือ สิ่งที่ค้ำคูณเคยกันดีในเรื่องจริยธรรมของบุคคล เช่น ความรู้ ค่านิยม ทักษะคติ และบุคลิกภาพเกี่ยวกับคุณธรรมและทฤษฎีธรรมต่างๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันตามสังคม วัฒนธรรม ศาสนา หมู่บ้าน และครอบครัวได้มาก และอาจเป็นสิ่งตรงกันข้ามกันในต่างสังคมด้วย

ส่วนทางด้านโครงสร้างของจริยธรรม ได้แก่ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยยึดหลักต่างๆ หลักเหล่านี้มีความเป็นสากล คนต่างศาสนาและวัฒนธรรมอาจยึดหลักอันเดียวกัน และคนในวัฒนธรรมเดียวกัน หรือผู้นับถือศาสนาเดียวกันอาจยึดหลักต่างกันได้ ทั้งนี้เพราะการยึดหลักต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถทางการรู้ การคิด สติปัญญา และวุฒิภาวะทางอารมณ์ของแต่ละบุคคล ในแง่ของนักพฤติกรรมศาสตร์ ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันท์ ได้สรุปว่า ลักษณะต่างๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมแบ่งออกได้หลายประเภท เช่น ความรู้ ทักษะ การใช้เหตุผลและพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ความรู้เชิงจริยธรรม หมายความว่า การมีความรู้ในสังคมของคนนั้นถือว่าการกระทำชนิดใดดีควรกระทำ และการกระทำชนิดใดเลวควรงดเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่ เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรม หรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางสังคมและศาสนาส่วนใหญ่ เด็กจะเริ่มเรียนรู้ตั้งแต่เกิด และโดยเฉพาะในช่วงอายุ 2 ถึง 10 ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้เป็นพิเศษ

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความรู้เชิงจริยธรรมให้ผลที่เป็นรายละเอียด จึงทำให้ยากแก่การนำไปทำนายพฤติกรรม เพราะความรู้ของบุคคลเป็นเพียงสาเหตุเดียวในหลายๆ สาเหตุของความประพฤติของบุคคลนั้น

ทัศนคติเชิงจริยธรรม คือความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ว่า ตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้นๆ เพียงใด ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติ อาจมีทัศนคติแตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้น มีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะทัศนคตินั้นรวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ เข้าด้วยกัน ทัศนคติเชิงจริยธรรมจึงมีคุณสมบัติที่สำคัญ ที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้แม่นยำกว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลในเวลาหนึ่ง ยังอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ เนื่องด้วยสาเหตุหลายประการ

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้

ทราบว่า บุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกัน อาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้เสมอ และบุคคลที่มีการกระทำเหมือนกันอาจมีเหตุเบื้องหลังการกระทำและระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายความว่า การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นเป็นการกระทำที่สังคมเห็นชอบ และสนับสนุนมีหลายประเภท เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวมและการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น นอกจากนี้ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมอีกจำพวกหนึ่งคือ พฤติกรรมในสถานการณ์ที่เข้ายวนใจ หรือในสภาพที่ยั่วให้บุคคลกระทำผิดกฎเกณฑ์เพื่อประโยชน์ส่วนตนบางประการ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในสถานการณ์ยั่ว เช่น การโกงสิ่งของเงินทางหรือคะแนน การลักขโมยและการกล่าวเท็จ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์ซึ่งผู้มีจริยธรรมสูงย่อมงดเว้นการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์นี้

Cornsini & Auerbach (อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุนานาวิณ, 2524) กล่าวว่า ลักษณะของจริยธรรม อาจจำแนกได้ตามลักษณะเนื้อหาและโครงสร้างดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาของจริยธรรม คือ สิ่งแต่ละสังคมหรือหมู่เหล่า อบรมสั่งสอนลูกหลานของตนว่าทำสิ่งนั้นดี ทำสิ่งนี้ไม่ดี ซึ่งจะปรากฏในรูปของการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ทำแล้วผู้ทำจะได้รับการสรรเสริญและส่งเสริมจากสังคม และพฤติกรรมที่ทำแล้วจะถูกสังคมลงโทษ เป็นเนื้อหาความรู้ทางศาสนา ทางกฎหมาย และระเบียบประเพณีของหมู่เหล่า อาจอยู่ในรูปค่านิยมของสังคมหรือทัศนคติของบุคคล และในรูปของบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับคุณธรรม และประทุษกรรมต่างๆ เช่น ความเอื้อเฟื้อ ความก้าวร้าว สันโดษ อิทธิบาทสี่ ด้านเนื้อหาทางสังคมนี้แต่ละสังคมอาจแตกต่างกันได้มาก สิ่งที่สังคมหนึ่งว่าดีควรทำ อีกสังคมหนึ่งอาจไม่สนับสนุน เพราะเห็นเป็นสิ่งไม่จำเป็น หรือน่ารังเกียจ

2. ด้านโครงสร้างของจริยธรรมได้มีการสร้างหนัก หรือจัดตั้งจริยธรรมเป็นประเภทต่างๆ หลักหรือประเภทที่ใช้นี้จะแสดงถึงความเจริญทางจริยธรรมเป็นขั้นๆไป ตั้งแต่ขั้นต่ำสุดไปจนถึงขั้นสูงสุด การพิจารณาจริยธรรมทางด้านโครงสร้างนี้ ยึดเหตุจูงใจในการเลือกกระทำเป็นสำคัญ และเกิดจากการพิจารณา การรู้การคิดของมนุษย์นั้นมีโครงสร้างเช่นกัน ตัวอย่างเช่น การพัฒนาการทางการรู้คิดของเพียเจท์และโคลเบอร์ก ลักษณะด้านโครงสร้างของจริยธรรมนี้คือ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

นอกจากนี้พฤติกรรมจรรยาบรรณในความหมายของสารานุกรมจิตวิทยา (Encyclopedia of Psychology) หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ต่างๆ โดยอาศัยความคิด ไตร่ตรอง และเหตุผลเชิงจรรยาบรรณของแต่ละบุคคล

จึงสรุปได้ว่า ขอบข่ายของจรรยาบรรณประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ คือ ส่วนของจรรยาบรรณที่อยู่ภายใน ซึ่งได้แก่ การรับรู้ ทักษะคิด ความเชื่อเกี่ยวกับจรรยาบรรณ รวมถึงการใช้เหตุผลเชิงจรรยาบรรณ องค์ประกอบเหล่านี้ต้องอาศัยสติปัญญา และความนึกคิดซึ่งอยู่ภายในไม่สามารถสังเกตได้ ส่วนลักษณะของจรรยาบรรณอีกส่วนหนึ่งคือจรรยาบรรณที่อยู่ภายนอก ที่พฤติกรรมเชิงจรรยาบรรณนี้เป็นส่วนที่บุคคลแสดงออกมา และผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้ นอกจากนี้อาจแบ่งตามเนื้อหาโครงสร้างที่เน้นสาระการสอนการอบรมและระดับชั้นจรรยาบรรณ

แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาการ

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542) ได้ให้ความหมายของ “จรรยาบรรณ” ดังนี้
คำว่า “จรรยาบรรณ” สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ “จริย” และ “ธรรม” “จริย” แปลว่า ดีงาม “ธรรม” แปลว่า “ความถูกต้อง”

จรรยาบรรณ หมายถึง ความถูกต้องที่ดีงาม สังคมทุกสังคมจะกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา บรรทัดฐานของตนเองว่าอะไรคือสิ่งที่ดีงาม อะไรคือความถูกต้อง ในสังคมใจ การขโมย การปล้นเพื่อความอยู่รอดถือเป็นเรื่องปกติถูกต้องในหมู่ใจ แต่ในสังคมทั่วไป การขโมย การปล้น เขากิน ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เป็นความผิดที่ต้องมีบทลงโทษ ดังนั้น สิ่งที่เป็นความดี ความถูกต้องในความคิดของแต่ละบุคคลจึงขึ้นอยู่กับพื้นฐานการอบรมขัดเกลาของบุคคลในสังคมนั้นๆ

ส่วนคำว่า วิชาการ หมายถึง ผลงานทางด้านการคิด และการศึกษาค้นคว้าของบุคคลใดบุคคลหนึ่งของกลุ่มบุคคล ซึ่งในปัจจุบันนี้ถือว่าเป็น “ทรัพย์สินทางปัญญา” ที่ผู้อื่นจะละเมิดมิได้ หากมีการจดทะเบียนหรือสงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย การนำผลงานทางวิชาการหรือทรัพย์สินทางปัญญามาใช้โดยมิได้ขออนุญาตหรือไม่ได้รับความเห็นชอบ ถือได้ว่าเป็นความผิดทางกฎหมายและผิดจรรยาบรรณทางวิชาการหรือวิชาชีพ ผู้มีพฤติกรรมดังกล่าวถือได้ว่าเป็นหัวขโมยหรือโจรสลัดทางวิชาการ เป็นแมวลอกเลียน (Copy Cat) ซึ่งผู้เป็นเจ้าของผลงานสามารถดำเนินการฟ้องร้องเอาผิดกับผู้ผิดจรรยาบรรณหรือลอกเลียนได้

ผลงานทางวิชาการครอบคลุมผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการใช้สติปัญญาและความพยายามของบุคคลอื่นครอบคลุมรายงานการวิจัย บทความทางวิชาการ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ไปจนถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เนื่องจากเป็นทรัพย์สินทางปัญญา ที่ผู้คิดค้นหรือสร้างขึ้นมานั้น ต้องลงทุนลงแรงเสียค่าใช้จ่ายต่างๆ มากมาย และทุ่มเทเวลาให้กับผลงานนั้น การที่ผู้อื่นจะนำผลงานของผู้นั้นมาใช้โดยไม่คำนึงถึงสิ่งที่ผู้นั้นควรได้รับการตอบแทนจากการทุ่มเทต่างๆ ให้กับงาน ย่อมเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นการผิดจริยธรรมอย่างรุนแรง

การถ่ายสำเนาตำราบางส่วนหรือบางบท แล้วนำไปแจกจ่ายให้แก่นักศึกษาหรือผู้รับการอบรมจำนวนหนึ่ง มิใช่เพียงฉบับเดียวหรือสองสามฉบับเพื่อการอ้างอิงในห้องสมุด แม้ว่าจะระบุว่าเพื่อการศึกษามิใช่เพื่อการค้าหรือการแสวงหาผลกำไร เป็นการไม่ถูกต้อง ผิดจริยธรรมทางวิชาการ และเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ มีความผิดทางกฎหมายอีกด้วย หากมิได้ทำการขออนุญาตจากเจ้าของบทความหรือบริษัทผู้พิมพ์ของตำราหรือบทความนั้นๆ เพราะการกระทำเช่นนั้น ทำให้ผู้เป็นเจ้าของผลงานไม่ได้รับผลตอบแทนที่ควรได้ โดยไม่ได้ให้ความเห็นชอบหรือยินยอม การกระทำเช่นนั้นเปรียบเสมือนหัวขโมยที่ลักขโมยผลงานของผู้อื่นไปใช้ประโยชน์ และถือได้ว่าไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม

ระดับของการผิดจริยธรรมทางวิชาการ

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ กล่าวเพิ่มเติมว่า ในทางวิชาการเราอาจแบ่งการผิดจริยธรรมทางวิชาการได้ออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. การผิดจริยธรรมขั้นรุนแรง

1.1 การเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

การผิดจริยธรรมขั้นรุนแรง คือ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่เอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยวิธีการต่างๆ เช่น การนำผลงานของผู้อื่นมาเปลี่ยนแปลง และ/หรือเปลี่ยนชื่อผู้เขียนเสียใหม่ มีเจตนาทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผลงานนั้นเป็นผลงานของตน

การผิดจริยธรรมในขั้นนี้ ไม่จำเป็นที่ผู้กระทำจะต้องเอาผลงานทั้งหมดของผู้อื่นมาทำเสมือนหนึ่งว่าเป็นงานของตนโดยสิ้นเชิง เพียงแต่จะเอาบางส่วนที่สำคัญๆ โดยมิได้มีการอ้างอิงถึงผู้เป็นเจ้าของผลงานไว้เลย ก็ถือได้ว่ากระทำผิดได้เช่นกัน ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่จำเป็นว่างานของผู้อื่นจะมีการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ไว้หรือไม่

1.2 ผลงานที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ เสนอตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการของปัญหาทางด้านจริยธรรมทางวิชาชีพในวงการวิจัยและวิชาการไว้ว่า เมื่อทศวรรษที่ 1960 คำว่า สงวนลิขสิทธิ์ จะเห็นได้จากตำราภาษาอังกฤษที่หลังปกใน ต่อมาทศวรรษที่ 1970 เริ่มมีการขยายความเพิ่มขึ้น เพื่อให้ทราบว่า การละเมิดลิขสิทธิ์นั้นครอบคลุมในส่วใดบ้าง หรือบางเล่มอาจมีการระบุว่า สงวนลิขสิทธิ์ทุกประการ ห้ามมิให้เอาส่วนใดของสิ่งตีพิมพ์ไปผลิตใหม่ เก็บไว้ในระบบเรียกใช้ หรือถ่ายทอดในรูปแบบหรือวิธีการใด โดยไม่ได้รับอนุญาตที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้พิมพ์

1.3 งานที่ยังไม่พิมพ์

ในปัจจุบันนี้ การเอาผลงานบางส่วน (คำคม วลี ประโยค ข้อความทั้งย่อหน้า) มาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ถือได้ว่าเป็นการละเมิดสิทธิ์ทางวิชาการของผู้อื่น การถ่ายเอกสารจากตำราทั้งบทหรือทั้งเล่ม

การทำวิจัย รายงานทางวิชาการ และ/หรือวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะต้องทบทวนวรรณกรรมหรือผลงานวิชาการที่มีผู้ได้ทำมาแล้วในอดีต ผู้วิจัยและผู้ที่ทำรายงานทางวิชาการหรือวิทยานิพนธ์ไม่ควรเอาผลงานทบทวนวรรณกรรมของผู้อื่นไปใช้ทั้งดุ้น และนำเสนอราวกับว่าตนได้ทบทวนวรรณกรรมเหล่านั้นด้วยตนเอง การนำข้อค้นพบ ความคิดและทฤษฎีของผู้อื่นมาใช้หรืออ้างอิงจะต้องมีการระบุให้ชัดเจนว่า ส่วนใดที่ตนเอามาใช้นั้นเป็นผลงานหรือการทบทวนวรรณกรรมของผู้ใด การไม่ระบุอ้างอิงให้ชัดเจนนอกจากจะถือว่าขาดจริยธรรมทางวิชาการแล้ว ยังอาจจะถูกฟ้องร้อง ถ้าหากผลงานดังกล่าวที่ตนเอามาใช้ได้รับการตีพิมพ์และมีการสงวนลิขสิทธิ์ผู้ที่เอาผลงานดังกล่าวมาใช้ไม่ได้อ้างอิงให้ถูกต้อง และไม่แจ้งขออนุญาตจากผู้ที่เป็นเจ้าของผลงานดังกล่าวก่อนทำการตีพิมพ์เป็นผลงานทางวิชาการ

2. การผิดจริยธรรมขั้นไม่รุนแรง

2.1 การอ้างอิงไม่ถูกต้อง

การผิดจริยธรรมทางวิชาการขั้นไม่รุนแรง คือ การผิดจริยธรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการนำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตน แต่ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการอ้างอิงไม่ถูกต้อง เช่น การเอาประโยคข้อความของผู้อื่นมาใช้โดยตรง โดยไม่มีการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าประโยคข้อความนั้นเป็นประโยคข้อความของผู้เขียนเอง

2.2 การลอกเลียน

การลอกเลียนทางวิชาการไม่แตกต่างจากการทำของปลอม ซึ่งด้อยทั้งคุณภาพและความเชื่อถือได้ ซึ่งอาจจะหลอกบุคคลบางกลุ่มที่ยังมีความรู้ในสาขานั้นๆไม่ลึกซึ้งเพียงพอได้ แต่สำหรับบุคคลที่มีความรู้เป็นนักวิชาการในสาขาวิชานั้นๆ จะทราบดีว่าแนวความคิดและผลงานในลักษณะนั้นๆเป็นของผู้ใด และงานชิ้นใดเป็นของแท้ ชิ้นใดเป็นของเทียม

การเสนอเอกสารอ้างอิง (References) หรือ บรรณานุกรม (Bibliography) ทำผลงาน

ความแตกต่างระหว่างเอกสารอ้างอิงกับบรรณานุกรม คือ เอกสารอ้างอิงจำกัดอยู่เฉพาะที่ผู้เขียนได้นำมาอ้างอิงไว้ในเนื้อหาของผลงานทางวิชาการ ส่วนบรรณานุกรม คือ เอกสารผลงานทางวิชาการที่ผู้เขียนได้อ่านได้พบ ทั้งที่อ้างอิงไว้ในสาระของผลงานทางวิชาการและไม่ได้อ้างอิง

โดยปกติถ้าเป็นบทความทางวิชาการ หรือผลงานวิจัยที่ไม่ใช่วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ผู้เขียนมักจะอ้างอิงผลงานทางนักวิชาการไว้ในรายงาน เมื่อมีการอ้างอิงจะต้องเสนอรายชื่อเอกสารที่อ้างอิงไว้ในทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งจะต้องเสนอให้ถูกต้องได้มาตรฐานสากล

นอกจากนี้ ยังมีรายงานการสัมมนาว่าด้วยเรื่อง “การเขียนงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ในวารสารวิชาการ” ซึ่งจัดโดย ศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี (ศสท.) เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2542 ณ ห้อง 710 ชั้น 7 อาคาร สวทช. โดยมีลักษณะเป็นการบรรยายเชิงวิชาการเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนา (ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่จะเป็นนิสิต นักศึกษา) ได้มีความเข้าใจ และมีทักษะในการเขียนงานวิจัย หรือบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ในวารสารวิชาการ

การสัมมนาครั้งนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.ครรชิต มาลัยวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี (ศสท.) ได้กล่าวถึงการอ้างอิงสำหรับผลงานทางวิชาการไว้ว่า

“บทความวิจัยที่ดีจำเป็นต้องมีการอ้างอิงผลงานของผู้อื่นอย่างสมบูรณ์ ในส่วนของเนื้อหา โดยการอ้างอิงนั้นควรอ้างเฉพาะผลงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และเป็นผลงานวิจัยใหม่ เพื่อเป็นการให้เกียรติกับเจ้าของผลงานเดิม และเพื่อให้ผู้สนใจได้สามารถติดตามอ่านงานวิจัยเพิ่มเติมได้จากแหล่งที่ถูกอ้างอิง ซึ่งการเขียนอ้างอิงผลงานสามารถทำได้ 2 วิธีคือ การยก

คำพูดเดิมมาโดยตรงและเขียนไว้ในเครื่องหมายคำพูด และการนำความคิดของผู้อื่นมาเรียบเรียงเขียนเป็นประโยคใหม่ แต่ไม่ว่าจะใช้วิธีใด ผู้เขียนงานวิจัยจะต้องอ้างอิงที่บ่งบอกความและผู้แต่งเดิมให้ครบถ้วน”

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2545) ได้กล่าวว่า ในวงวิชาการมีข้อตกลงว่าด้วยการคัดลอกข้อความของคนอื่น (Plagiarism) การบิดเบือน ข้อค้นพบและการไม่อ้างงานของคนอื่นที่ควรอ้าง นั่นคือ คุณธรรมทางวิชาการ ซึ่งเขาได้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้

1. การนำเสนอรายงานผลการวิจัย นักวิจัยต้องนำเสนอข้อค้นพบอย่างซื่อสัตย์ปราศจากการบิดเบือนนักวิจัย ไม่เพียงละเว้นการนำเสนอข้อมูลใดๆ ซึ่งอาจจะมีผลต่อการตีความของผลการวิจัย

2. การแสดงกิตติกรรมประกาศ นักวิจัยต้องเสนอแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนการวิจัย รวมทั้งความสัมพันธ์พิเศษกับแหล่งทุนนั้น ซึ่งอาจมีผลต่อการตีความผลการวิจัยด้วย

3. การตีพิมพ์ผลการวิจัย หากมีนักวิจัยหลายคนนักวิจัยหลักต้องมีชื่อปรากฏเป็นคนแรกตามด้วยนักวิจัยที่มีบทบาทรองลงมา ผู้ช่วยเหลืออื่นๆ เพียงได้รับการระบุชื่อไว้ในเชิงอรรถหรือในกิตติกรรมประกาศ การตีพิมพ์งานวิจัยต้องระบุผู้พิมพ์ สถานที่พิมพ์ วันเดือนปีที่พิมพ์ ให้ชัดเจน

พรศักดิ์ กล่าวว่า นักวิจัยที่เป็นครูอาจารย์ไม่เพียงอ้างงานวิชาการของนิสิตนักศึกษามาเป็นของตน แม้ว่าตนเองเป็นที่ปรึกษาหรือไม่เป็นที่ปรึกษางานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ก็ตาม เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยของตนในส่วนตัวก็ต้องอ้างอิงไว้อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ได้อ้างถึง American Association for Public Opinion, By Law. เพื่อแสดงการหยั่งความนิยมของสำนักต่างๆ มีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณธรรมทางวิชาการไว้ ดังนี้

1. ระบุผู้ให้ทุนสำรวจ
2. ระบุคำถามที่ใช้ชนิดคำตอบ
3. นิยามประชากรวิจัยให้ชัดเจน
4. ระบุขนาดตัวอย่าง ระบุจำนวนแบบสอบถามที่ออกไปและตอบรับ
5. ระบุอัตราประมาณการความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม (sampling error)
6. ระบุว่าส่วนใดของการตอบแบบสอบถามเป็นคำตอบของคนกลุ่มใด

7. ระบุว่าเป็นข้อมูลโดยวิธีใด เช่น การสัมภาษณ์โดยบุคคล โดยโทรศัพท์ โดยทางไปรษณีย์ ทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

8. ช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

ปีปี เมธาคุณวุฒิ (2539) ได้ศึกษาวิจัยถึงการวิเคราะห์การรับรู้ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ กล่าวถึงคอมพิวเตอร์ว่ามักจะเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสื่อสารข้อมูลสามารถทำได้โดยไม่ต้องติดต่อกับใคร และเป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์จึงมีมากขึ้นและค่อนข้างเปราะบางกว่าสารสนเทศที่เป็นเอกสาร ความจำเป็นทางด้านจริยธรรมจึงมีมากขึ้นและจะต้องผสมผสานในแนวคิดของการจัดการทางด้านเทคโนโลยี และความสัมพันธ์ของบุคคลให้เป็นไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

ในปัจจุบัน มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ทุกระดับ ในขณะที่เมื่อสิบปีที่แล้ว ผู้ใช้คอมพิวเตอร์เป็นนักคอมพิวเตอร์ ปัจจุบัน มีตั้งแต่นักเรียนในระดับประถมศึกษา คอมพิวเตอร์เป็นเสมือนเครื่องมือเครื่องใช้อย่างหนึ่งเช่นเดียวกับโทรศัพท์ ดังนั้นการพิจารณาถึงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ควรจะต้องพิจารณาจากมุมมองของสังคมในภาพรวม และนอกจากนี้ปีปี เมธาคุณวุฒิได้สรุปถึง จริยธรรมทางด้านความปลอดภัยของคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีรายละเอียดของประเด็นที่สำคัญดังนี้

ประเด็นที่เกี่ยวกับจริยธรรม

1. **ลิขสิทธิ์** จากการสำรวจมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งจากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 300 คน ที่สุ่มมาพบว่า มากกว่าครึ่งได้ทำการขัดกับจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์ เช่น การทำสำเนาซอฟต์แวร์โดยไม่มีลิขสิทธิ์และลักลอบ (Hacking) นักศึกษาจากสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศาสตร์และการบัญชีเป็นกลุ่มที่รับรู้เกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรม แต่ก็ยังเป็นกลุ่มที่ทำผิดจริยธรรมในด้านต่างๆ มากกว่านักศึกษาจากสาขาอื่น เช่น การลักลอบใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ ในทำนองเดียวกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มักจะใช้คอมพิวเตอร์ แบบที่ผิดจริยธรรมมากกว่านักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่ 1-3 ประเด็นหนึ่งในเรื่องของการทำสำเนาซอฟต์แวร์ ซึ่งนักศึกษาเห็นว่าราคาแพงนั้น นักศึกษามีความเข้าใจความหมายของลิขสิทธิ์ดี แต่เขาก็คิดว่าการทำสำเนานั้นไม่ได้เป็นสิ่งผิด โดยเขาคิดว่าในสภาพแวดล้อมทางวิชาการนั้น ความรู้ควรจะแลกเปลี่ยนและใช้ร่วมกันได้

2. การเรียกใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต สำหรับการเรียกใช้โปรแกรมหรือข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตมีมากขึ้น เนื่องจากไมโครคอมพิวเตอร์สามารถต่อกับเครือข่ายที่ติดต่อกันได้ทั่วประเทศ เหตุผลที่มีผู้ทำผิดมี 3 ประการ คือ เพื่อความสนุกสนาน เพื่อผลประโยชน์ทางการค้าและเพื่อทำลายข้อมูล ผู้บุกรุก (Hacker) ถือเป็นผู้ทำผิดจริยธรรม แต่ถ้าหากเป็นพนักงานคนกลุ่มนี้มักจะคิดว่าเขามีสิทธิ์เรียกสารสนเทศมาดู หรือบางคนคิดว่าเป็นวิธีการทดสอบระบบการรักษาความปลอดภัยทางด้านคอมพิวเตอร์ของหน่วยงาน

3. ไวรัส สำหรับไวรัสนั้นมีมากขึ้นในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา เป็นการกระทำที่ผิดจริยธรรม สำหรับผู้ที่เขียนโปรแกรมไวรัสส่วนมากจะทำโดยนักศึกษาที่เรียนทางคอมพิวเตอร์ โดยทำเพื่อความตื่นเต้น และตัวเองไม่คิดว่าจะเป็นอันตรายกับผู้อื่น และก็ไม่ได้รับผลประโยชน์อะไรจากสิ่งๆนี้ นอกจากบางคนตั้งใจเขียนขึ้นมาซึ่งมักจะเป็นผู้ที่ทำงาน

4. สิทธิส่วนบุคคล ในสหรัฐอเมริกาได้มีแล้วให้ความสนใจ และมีการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) กันมาก และมีประเด็นถกเถียงกันมากเกี่ยวกับนโยบายของบริษัทในการควบคุมและพิมพ์ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีกรณีที่ต้องพิจารณากันเป็นเฉพาะหน่วยงาน บางหน่วยงานระบุไว้ชัดเจนถึงสิทธิของบริษัทในการที่จะควบคุมดูแล แต่บางแห่งถือว่าเป็นสิทธิของผู้ใช้ การเรียกดูไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นมาถือว่าเป็นการล่วงเกินสิทธิส่วนบุคคล นอกจากนั้นในด้านทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัว มีคนจำนวนมากที่ต้องทำงานเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นความลับทุกวัน ซึ่งมีสิทธิที่จะเรียกดูได้ เพราะฉะนั้น จะต้องมีการจริยธรรมในการใช้งาน หัวหน้างานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับข้อมูลเหล่านี้จะต้องแจ้งให้ทุกคนที่ทำงานให้รู้หน้าที่ที่มีตามกฎหมายและจริยธรรมในการที่จะคุ้มครองและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลอย่างถูกต้อง

ประเด็นทางจริยธรรมและกฎหมาย

ปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น องค์กรต่างๆตลอดจนการใช้ระบบเครือข่าย ทั้งในด้านธุรกิจภายในประเทศและต่างประเทศ สิ่งหนึ่งที่ทุกประเทศคำนึงถึงควบคู่ไปกับความเจริญทางด้านนี้ คือ การรักษาความปลอดภัย ซึ่งมีความหมายกว้างทั้งทางด้านรูปธรรม ได้แก่ ระบบเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย โปรแกรมระบบ โปรแกรมใช้งานข้อมูลสารสนเทศ และการดำเนินการทางด้านนามธรรม ได้แก่ จริยธรรมของผู้ควบคุมระบบ ผู้ใช้และผู้บริหาร จุดเน้นสำคัญของการรักษาความปลอดภัย ก็คือ การป้องกันและควบคุมมิให้มีเหตุการณ์ต่างๆเหล่านี้เกิดขึ้น อาทิ ในด้านการลอกเลียน การบุกรุกการทำงาน การปลอมและเปลี่ยนแปลง การนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ตลอดจนการทำลายไม่ให้ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบงานสามารถทำงานได้

แนวทางในการกำหนดพฤติกรรมจริยธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต

ไบโลนาร์ (อ้างถึงใน ปทีป เมธาคุณวุฒิ, 2539) ได้ศึกษาการกำหนดพฤติกรรมจริยธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ สรุปได้ดังนี้

การกำหนดจริยธรรมนั้น มีหลายพื้นฐานในการพิจารณา กลุ่ม Utilitarian ให้ข้อเสนอแนะว่า การกระทำจะต้องดูจากผลที่ได้รับ เช่น ให้ผลดีที่สุดสำหรับจำนวนมากที่สุด ส่วนกลุ่ม Contractarian จะตั้งคำถามว่า การกระทำนั้นยุติธรรมหรือไม่ ให้ความยุติธรรมในกลุ่มหรือไม่ ถ้าทุกคนจะต้องกระทำอย่างนั้น สำหรับกลุ่ม Pluralist ให้ความสำคัญของหน้าที่และความรับผิดชอบ ความถูกต้องและความผิด ทั้ง 3 แนวความคิดได้มองตรงกันในกฎที่เป็นพื้นฐานและเป็นสามัญสำนึก 7 ประการ คือ

- หลีกเลี่ยงการทำร้ายผู้อื่น
- นับถือสิทธิของผู้อื่น
- ไม่โกหกหรือหลอกลวง
- รักษาสัญญาและข้อตกลง
- เชื่อฟังกฎหมาย
- ป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับผู้อื่น
- ให้ความช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ

ตัวอย่างความแตกต่างของแนวคิดทั้งสามกลุ่ม เช่น ประเด็นการลักลอบใช้ซอฟต์แวร์ แต่ละกลุ่มมีความคิดเห็น ดังนี้

1. กลุ่ม Utilitarian จะมองว่า การลักลอบใช้ซอฟต์แวร์ ไม่ใช่การผิดจริยธรรม เพราะผู้ผลิตควรจะต้องแบ่งปันผลงานของตน เพื่อให้คนได้มีโอกาสใช้มากที่สุด วิธีที่ผู้ผลิตจะทำได้ก็คือ ขายผลผลิตซอฟต์แวร์ของตนในราคาถูกที่สุด เพื่อคนจำนวนมากสามารถที่จะซื้อได้

2. กลุ่ม Contractarian ยึดถือทฤษฎีความถูกต้อง อาจโต้แย้งว่าซอฟต์แวร์ที่มีการจดลิขสิทธิ์เป็นสมบัติ/ทรัพย์สินของผู้ผลิต เช่นเดียวกับบ้าน ดังนั้นเพื่อความยุติธรรม ทรัพย์สินทางด้านซอฟต์แวร์ของตน จึงสมควรที่จะต้องมีการคุ้มครอง เช่นเดียวกับกฎหมายคุ้มครองบ้านของตนไม่ให้ใครบุกรุก

3. กลุ่ม Pluralist อาจแย้งว่า ผู้ใช้ซอฟต์แวร์ จะต้องมีความรับผิดชอบสูงสุดต่อผู้ว่าจ้าง มากกว่าทรัพย์สินของผู้ว่าจ้าง ดังนั้น ถ้าซอฟต์แวร์สามารถทำให้เขาสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยประหยัดเงินของบริษัท ให้ความหมายของคำว่า การกระทำที่ไม่ผิดจริยธรรม คือ การกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย

มารยาทเครือข่าย (Netiquette)

ในปัจจุบันมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นทุกวัน การใช้งานระบบเครือข่ายที่ออนไลน์ และส่งข่าวสารถึงกันย่อมมีผู้ที่มีความประพฤติไม่ดีปะปน และสร้างปัญหาให้กับผู้ใช้คนอื่นอยู่เสมอ หลายเครือข่ายจึงได้ออกกฎเกณฑ์การใช้งานภายในเครือข่ายเพื่อให้สมาชิกในเครือข่ายของตนยึดถือและปฏิบัติตาม การสร้างกฎเกณฑ์ก็เพื่อให้สมาชิกโดยส่วนรวมได้รับประโยชน์สูงสุด ไม่เกิดปัญหาจากผู้ใช้งานบางคนที่สร้างความเดือดร้อนให้ ดังนั้นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนที่เป็นสมาชิกเครือข่ายใดจะต้องเข้าใจกฎเกณฑ์ข้อบังคับของเครือข่ายนั้น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้ร่วมใช้บริการคนอื่น และจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองที่เข้าไปขอใช้บริการต่างๆ บนเครือข่ายบนระบบคอมพิวเตอร์ การใช้งานอย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์จะทำให้สังคมอินเทอร์เน็ตน่าใช้และเป็นประโยชน์ร่วมกันอย่างดี และเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมอินเทอร์เน็ตสงบสุข จึงมีผู้พยายามรวบรวมกฎ กติกา มารยาท และวางเป็นจรรยาบรรณอินเทอร์เน็ตหรือที่เรียกว่า Netiquette

“Netiquette” มาจากคำว่า Net หมายถึง Internet กับคำว่า Etiquette หมายถึง มารยาทหรือจรรยาบรรณ ซึ่งคณะกรรมการกระบวนวิธีคดีพิพาทเทคโนโลยี สารสนเทศ ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติคำว่า “Netiquette” เป็นคำไทยว่า “มารยาทเครือข่าย” โดยบทบัญญัติที่ได้กล่าวถึงมารยาทหรือจรรยาบรรณที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตพึงปฏิบัติ และรับการยอมรับมากที่สุด มีชื่อว่า “The Net User Guidelines and Netiquette” เขียนโดย Arlene H. Rinaldi จากมหาวิทยาลัยฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา มีดังนี้คือ

(<http://www.fau.edu/netiquette/net/netiquette.html>)

1. ไม่ใช่คอมพิวเตอร์ทำลาย ละเมิด หรือก่อกวนผู้อื่น
2. ไม่รบกวนการทำงานของผู้อื่น
3. ไม่สอดแนม แก้ไข หรือเปิดดูข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
4. ไม่ใช่คอมพิวเตอร์เพื่อจารกรรมข้อมูลข่าวสารของผู้อื่น
5. ไม่ใช่คอมพิวเตอร์ในการสร้างหลักฐานเท็จ
6. ไม่คัดลอกหรือนำโปรแกรมของผู้อื่นอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์มาใช้งาน
7. ไม่ใช่ทรัพยากรของระบบคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับอนุญาต
8. ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ควรจะมีการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของผลงานนั้น
9. ควรคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสังคม อันเนื่องมาจากการกระทำของตน
10. ใช้คอมพิวเตอร์โดยเคารพต่อกฎระเบียบหรือข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

ความก้าวหน้าของคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม กฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย ประเทศในยุโรปและสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสำคัญต่อสิ่งที่กล่าวมาแล้วมาก ทั้งนี้เพราะอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์มีจำนวนสูงขึ้น และผู้ที่กระทำความผิดเป็นผู้ที่มีสติปัญญา และมีความสามารถสูง สำหรับในประเทศไทยถึงแม้ว่ามีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในด้านนี้อยู่บ้าง แต่ก็มีได้ระบุไว้อย่างชัดเจนและไม่ครอบคลุมประเด็นทางคอมพิวเตอร์และสารสนเทศโดยตรง เช่น การเคลื่อนไหวในการร่างแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ ซึ่งปัจจุบันนี้ได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ข้อบังคับหรือพระราชบัญญัติหรือกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ มีการกำหนดและเปลี่ยนแปลงได้ช้ามาก เมื่อเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าทางด้านนี้ เนื่องจากเป็นขบวนการที่จะต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนในหลายๆกลุ่ม ซึ่งมีความคิดเห็นและการรับรู้ที่แตกต่างกัน

แนวคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

จรรยาพร แสงไชยและคณะ (2540) กล่าวถึงความจำเป็นในการออกกฎหมายให้เหมาะสมกับธุรกิจสารสนเทศว่า กฎหมายอินเทอร์เน็ต ถึงแม้ยังไม่มีรูปร่างที่ชัดเจน แต่เรื่องเหล่านี้ได้มีการนำมาวิพากษ์วิจารณ์กันอยู่ตลอดเวลา สังคมอินเทอร์เน็ต เป็นสังคมเปิด เพราะจะเป็นใครก็ได้ องค์กรใดก็ได้ในโลกนี้ และเพื่อความสงบเรียบร้อยของทุกสังคม จึงต้องมีระเบียบกฎเกณฑ์เข้ามาควบคุมพฤติกรรมของสังคม จึงจะทำให้สังคมนั้นดำเนินอยู่ได้ด้วยความสงบราบรื่น ผลงานที่อยู่ในเว็บไซต์นั้นเป็นทรัพย์สินทางปัญญา จึงต้องมีกฎหมายลิขสิทธิ์เข้ามาเกี่ยวข้อง และดูเหมือนว่าเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์เป็นปัญหาทางกฎหมายที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง เพราะประชาคมอินเทอร์เน็ตนั้นมีจำนวนมหาศาลและประกอบไปด้วย ผู้เขียน นักออกแบบ โปรแกรมเมอร์ ผู้เชี่ยวชาญการทำงานด้านเทคโนโลยี ฯลฯ ผลงานของบุคคลเหล่านี้ จึงต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองสิทธิด้วยกฎหมาย

ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ครอบคลุมพื้นที่กว้างใหญ่และยากต่อการควบคุม ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือข้อมูลในไฟล์ต่างๆที่เป็นบทความ ข้อเขียนที่เผยแพร่ ภาพต่างๆ สามารถนำมาใช้ได้ฟรีโดยไม่ต้องขออนุญาต ประกอบกับข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต เป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ยากที่จะนำกฎหมายเข้ามาควบคุมและคุ้มครองได้

หลายคนอาจมีความเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต เป็นการเผยแพร่อย่างอิสระ ไม่มีการถือสิทธิเป็นเจ้าของ และคิดว่าหากมีการป้องกันสิทธิเกิดขึ้น จะเป็นการขัดกับวัตถุประสงค์ของอินเทอร์เน็ต หากมีกฎหมายลิขสิทธิ์ที่เข้มงวดและเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้ จะทำให้อินเทอร์เน็ตไม่ได้รับความนิยมอย่างทุกวันนี้

และอีกกลุ่มที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับกลุ่มแรก บุคคลกลุ่มนี้มีความคิดเห็นว่า หากไม่มีการคุ้มครองสิทธิของผู้เขียน นักออกแบบ หรือโปรแกรมเมอร์ ฯลฯ แล้ว ทรัพย์สินทางปัญญาจะอยู่ในสถานะที่ไม่ปลอดภัยอย่างยิ่ง เพราะบางสิ่งที่ถูกส่งไปทางออนไลน์จะมีการทำสำเนา และดาวน์โหลดจากผู้ใช้ทั่วโลกเกือบทุกนาที เป็นการทำลายสิทธิอันชอบธรรมที่เจ้าของผลงานควรจะได้รับอย่างยิ่ง

ความหมายของลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์เป็นสิทธิประเภทหนึ่งของทรัพย์สินทางปัญญา และเป็นสิทธิทางทรัพย์สินประเภทหนึ่ง (Property right) ดังเช่นสิทธิอื่นๆในทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งมุ่งคุ้มครองผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของผู้สร้างสรรค์ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 ให้นิยามของ “ลิขสิทธิ์” หมายความว่า “สิทธิแต่ผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น” ด้วยเหตุนี้ ลิขสิทธิ์จึงมีความหมายถึงสิทธิแต่ผู้เดียว (Exclusive right) ของผู้สร้างสรรค์งานที่จะกระทำการใดๆเกี่ยวกับงานลิขสิทธิ์ของตน เช่น การทำซ้ำ (Reproduction) การดัดแปลง (Adaption) การเผยแพร่ต่อสาธารณชน (Communication to public) เป็นต้น

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้ขยายความของ “ลิขสิทธิ์” ด้วยมาตรา 15 ต่อไปว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 14 เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียวดังต่อไปนี้

- (1) ทำซ้ำหรือดัดแปลง
- (2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (3) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โสัณตทัศน์วัสดุ ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง
- (4) ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น
- (5) อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตาม (1) (2) หรือ (3) โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรก็ได้หรือไม่ก็ได้ แต่เงื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะที่เป็นการจำกัดแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้

การพิจารณาว่าเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง (5) จะเป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมหรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 ให้ความหมายของคำว่า “ทำซ้ำ” ว่า “ทำซ้ำ หมายความว่ารวมถึง คัดลอกไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ เลียนแบบ ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกเสียงและภาพจากต้นฉบับ จากสำเนา หรือจากการโฆษณาในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน สำหรับในส่วนที่เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้ หมายความว่า คัดลอกหรือทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากสื่อบันทึกใด ไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ใน ส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือ บางส่วน”

ตัวอย่างของการทำซ้ำ เช่น การคัดลอกจากหนังสือลงสมุด การถ่ายสำเนา หนังสือต้นฉบับ เป็นต้น ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนของหนังสือ (อรพวรรณ พันธ์พัฒนา, 2547)

ส่วน “ดัดแปลง” นั้น มาตรา 4 ให้ความหมายว่า “ดัดแปลง หมายความว่า ทำซ้ำ โดยเปลี่ยนรูปแบบ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำขึ้นใหม่ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน”

(1) ในส่วนที่เกี่ยวกับวรรณกรรม ให้หมายความว่ารวมถึง แปลวรรณกรรม เปลี่ยนรูปวรรณกรรมหรือรวบรวมวรรณกรรมโดยคัดเลือกและจัดลำดับใหม่

(2) ในส่วนที่เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้หมายความว่ารวมถึง ทำซ้ำโดย เปลี่ยนรูปแบบ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ โดยไม่มี ลักษณะเป็นการจัดทำขึ้นใหม่

(3) ในส่วนที่เกี่ยวกับนาฏกรรม ให้หมายความว่ารวมถึง เปลี่ยนงานที่มีใช้นาฏกรรม ให้เป็นนาฏกรรม หรือเปลี่ยนนาฏกรรมให้เป็นการที่มีใช้นาฏกรรม ทั้งนี้ ไม่ว่าในภาษาเดิมหรือต่าง ภาษากัน

(4) ในส่วนที่เกี่ยวกับศิลปกรรม ให้หมายความว่ารวมถึง เปลี่ยนงานที่เป็นรูปสองมิติหรือ สามมิติ ให้เป็นรูปสามมิติหรือสองมิติ หรือทำหุ่นจำลองจากงานต้นฉบับ

(5) ในส่วนที่เกี่ยวกับดนตรีกรรม ให้หมายความว่ารวมถึง จัดลำดับเรียบเรียงเสียง ประสานหรือเปลี่ยนคำร้องหรือทำนองใหม่

ตัวอย่างของการดัดแปลง เช่น การแปลวรรณกรรมจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง

- การแก้ไขเพิ่มเติมโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- การเปลี่ยนแปลงทำเต็นรำจากรำไทย เป็น บัลเลต์
- การทำหุ่นจำลองจากภาพวาดแผนที่
- การจัดเรียบเรียงเสียงประสานเพลงใหม่

“เผยแพร่ต่อสาธารณะ หมายความว่า ทำให้ปรากฏต่อสาธารณชนโดยการแสดง การบรรยาย การสวด การบรรเลง การทำให้ปรากฏด้วยเสียงหรือภาพ การก่อสร้าง การจำหน่าย หรือโดยวิธีอื่นใดซึ่งงานที่ได้จัดทำขึ้น”

ตัวอย่างของการเผยแพร่ต่อสาธารณชน เช่น การนำงานวรรณกรรมมาอ่าน ตีพิมพ์ เผยแพร่ การนำเพลงมาขับร้อง การแสดงละครร้องละครจำต่อสาธารณชน เป็นต้น

อรพวรรณ พันธ์พัฒนา (2547) กล่าวถึง พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้กำหนดสิ่งที่ไม่ได้รับการคุ้มครองไว้ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่ไม่เป็นงานลิขสิทธิ์โดยกฎหมาย

1.1 ข่าวประจำวัน และข้อเท็จจริงต่างๆที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสารอันมิใช่ในงานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

1.2 รัฐธรรมนูญและกฎหมาย

1.3 ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่น

1.4 คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ

1.5 คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่างๆตามข้อ 1.1 ถึง 1.4 ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น

2. สิ่งที่ไม่เป็นงานลิขสิทธิ์โดยสภาพ

โดยปกติแล้วงานอันมีลิขสิทธิ์จะต้องเข้าองค์ประกอบตามข้อ 1 ที่ประการที่ได้กล่าวมาแล้ว หากงานขาดองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่ง เช่น สิ่งลามกอนาจาร หรืองานที่ไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถตามสมควรในการสร้างสรรค์ ก็จะเป็นสิ่งที่ไม่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์โดยสภาพนั่นเอง

3. งานอันมีลิขสิทธิ์ซึ่งหมดอายุการคุ้มครองแล้ว

เนื่องจากวัตถุประสงค์ของกฎหมายลิขสิทธิ์ประการหนึ่ง คือ เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาของผู้สร้างสรรค์ ดังนั้น ลิขสิทธิ์จึงมีอายุแห่งการคุ้มครองสิทธิ เมื่ออายุแห่งการคุ้มครองสิ้นสุด งานนั้นก็จะกลายเป็นสมบัติของสาธารณะ หรือที่เรียกว่า งานสาธารณะ (Work in public domain) บุคคลใดๆในสังคมก็สามารถใช้งานได้โดยอิสระ ไม่ต้องขออนุญาต และไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนใดๆอีก

4. งานที่เจ้าของลิขสิทธิ์สละสิทธิ

งานประเภทนี้เป็นงานที่ยังอยู่ในอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์อยู่ แต่เจ้าของลิขสิทธิ์ได้แสดงเจตนาสละลิขสิทธิ์ของตน ทั้งนี้อาจเป็นการแสดงเจตนาสละสิทธิโดยสิ้นเชิง หรือสละแต่เพียงประการก็ได้

ตัวอย่างของการสละลิขสิทธิ์บางประการ เช่น ผู้สร้างสรรค์เขียนบทความเกี่ยวกับธรรมะในพุทธศาสนา และเขียนไว้ในคำนำของหนังสือว่าสละลิขสิทธิ์ของตนในกรณีที่มีผู้นำไปเผยแพร่โดยไม่มีวัตถุประสงค์ในทางการค้าหากำไร เป็นต้น

ส่วนการแสดงเจตนาสละลิขสิทธิ์โดยสิ้นเชิงทั้งหมด ก็จะทำให้งานนั้นกลายเป็นงานสาธารณะไปในที่สุด

อินเทอร์เน็ตกับพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

นาริรัตน์ สุวรรณวารี (2543) กล่าวว่า การละเมิดลิขสิทธิ์บนอินเทอร์เน็ตเกี่ยวข้องกับข้อความ ภาพหรือผลงานอื่นใดของผู้อื่น โดยการดัดแปลงงาน การนำไปใช้หรือนำไปเป็นของตนเอง การควบคุมทางกฎหมายดังกล่าวต้องเป็นสากลมีผลบังคับใช้ทั่วไป เช่น การไหลดงานของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตแม้แต่บางส่วนก็ควรมีการคุ้มครอง แต่อาจจะเป็นเรื่องพิสูจน์ว่าใครเป็นผู้มีลิขสิทธิ์ทางอินเทอร์เน็ต ต้องมีหน่วยงานกลางหรือสมาคมเป็นผู้ชั่งดูแล ขณะนี้ในแต่ละประเทศได้ดำเนินการควบคุมแตกต่างกันไป เช่น ประเทศฝรั่งเศสได้ให้ความคุ้มครองซอฟต์แวร์ในลักษณะเช่นเดียวกับองค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World International Property Organization) คือ ต้องมีการจดทะเบียนซอฟต์แวร์และผู้ครอบครองสิทธิต้องเสนอตัวอย่างไว้ด้วย โดยมีสมาคมเป็นผู้ดูแล รัฐจะควบคุมด้านการละเมิดสิทธิส่วนตัว ความปลอดภัยของประเทศ การพนันและศีลธรรมของประชาชน สำหรับในสหรัฐอเมริกา จะมอบให้ศาลท้องถิ่นข้อมูล (District courts) เป็นผู้ดูแลทั้งด้านอินเทอร์เน็ต และอีบีบีเอส (EBBS : Electronic Bulletin Broad System) แม้กระทั่งการ

ไหลดสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตไว้ในฮาร์ดดิสก์ แม้ผู้นั้นจะมิรู้ล่วงหน้ามาก่อนว่าจะเป็นการลอกเลียนงานของผู้อื่น ศาลก็ถือว่าละเมิดจะปรับสินไหมทดแทน เหมือนการลอกเลียนตำรา หนังสือ

ซึ่งจากพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ของไทยที่ได้ให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ว่าจะงานดังกล่าวจะออกมาโดยวิธี หรือ รูปแบบใด การคุ้มครองลิขสิทธิ์ไม่คลุมถึงความคิด หรือขั้นตอนกรรมวิธีหรือระบบ หรือวิธีใช้ หรือการทำงาน หรือแนวความคิด หลักการค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ ดังนั้น งานบนอินเทอร์เน็ตจึงเป็นงานมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทย และผู้ละเมิดจะได้รับโทษบทกำหนดผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ (ตามมาตรา 27 มาตรา 28 และมาตรา 29 มาตรา 30 หรือมาตรา 52) ต้องระวางโทษตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หากการกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสี่ปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงแปดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษที่กำหนดไว้ค่อนข้างจะรุนแรง โดยมีการกำหนดขั้นต่ำไว้ด้วย และการที่ประเทศไทยได้ออกพระราชบัญญัตินี้มาบังคับใช้เนื่องจากภาคเอกชนของสหรัฐอเมริกาได้ผลักดันรัฐบาลให้ประเทศไทย ยอมรับกฎหมายลิขสิทธิ์โดยไม่ให้มีการลอกเลียน (Pirate) ทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หากประเทศไทยไม่ออกกฎหมายนี้ สหรัฐจะดำเนินการโต้ตอบทางการค้าโดยประกาศใช้มาตรา 301

ต่อกรณีดังกล่าว จักรกฤษณ์ คชรพจน์ (2544) กล่าวว่า สหรัฐควรต้องยอมรับมากกว่าที่แสดงการเพิกเฉยต่อความแตกต่างกันในด้านสังคม วัฒนธรรม ปรัชญา เศรษฐกิจและความเจริญเติบโตทางอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศ เนื่องจากกฎหมายใดๆหากจะออกมาบังคับใช้ ก็ควรต้องตราให้สอดคล้องต่อสภาพแวดล้อมภายในของแต่ละประเทศ และควรขึ้นอยู่กับองค์ประกอบเหล่านี้ มากกว่าที่จะมีการบังคับใช้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกกำหนดขึ้นโดยประเทศอื่น หรือของประเทศสหรัฐเอง ทั้งนี้ แนวคิดการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาบนพื้นฐานด้านความพร้อมทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวก็เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปอยู่แล้ว แม้แต่อุสัญญากรุงปารีสที่ระบุให้อำนาจแก่รัฐภาคีในการกำหนดสาระ (Substance) และระดับ (Level) ของการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมได้ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมในแต่ละเขตพื้นที่

นอกจากนี้ จักรกฤษณ์ เสริมว่า หากมองถึงพฤติกรรมที่ผ่านมาของสหรัฐก็จะเห็นได้ว่า สหรัฐเองก็ยอมรับ และได้ใช้ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นตัวกำหนดนโยบายการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาตลอดมาด้วยเช่นกัน ด้วยในอดีตสหรัฐเองก็ไม่ได้ให้ความ

สนใจที่จะคุ้มครองลิขสิทธิ์อย่างเข้มงวดและจริงจังแก่งานวรรณกรรมและศิลปกรรมของผู้สร้างสรรค์ ที่เป็นชาวต่างชาติแต่อย่างไรก็ตามก็ทราบกันดีว่า แหล่งลอกเลียนลิขสิทธิ์ที่ใหญ่ที่สุดของโลกตลอดช่วงศตวรรษที่ผ่านมาอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา จวบจนกระทั่งถึงปลายทศวรรษที่ 80 นี้เอง ที่เมื่อสหรัฐได้พัฒนาตนเองจนมีความพร้อมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับหนึ่งแล้ว จึงได้ค่อยตัดสินใจเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญากรุงเบอร์น เพื่อให้การคุ้มครองลิขสิทธิ์แก่ชาวต่างชาติอย่างเต็มที่

จักรกฤษณ์ คอวพจน์ จึงเรียกร้องให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงพฤติกรรมของสหรัฐและประเทศอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่แสดงการข่มขู่ต่อประเทศซึ่งมีระดับการพัฒนาน้อยกว่า ว่าเป็นการคุกคามและลดรอนอำนาจอธิปไตยทางเศรษฐกิจ (Economic Sovereignty) วิธีการหนึ่ง ต่อประเทศที่ยากจนเหล่านั้น อันแสดงถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบความสัมพันธ์จากลัทธิอาณานิคม (Colonialism) ในอดีตไปสู่ลัทธิอาณานิคมแบบใหม่ (Neo-colonialism) และยังทำให้การดำเนินนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศกำลังพัฒนา ภายใต้ระเบียบเศรษฐกิจโลกใหม่เป็นสิ่งที่กระทำด้วยความยากลำบาก การที่ราคาของสินค้าขั้นประถมที่เป็นสินค้าหลักของประเทศเหล่านี้มีแนวโน้มลดต่ำลงเรื่อยๆ ย่อมผลักดันให้ประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจและระบบการผลิตของตนไปในแนวทางที่ก้าวหน้าขึ้น ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจแผนใหม่ เพื่อนำพาประเทศและประชาชนก้าวสู่การเป็นสังคมแห่งความรู้ (Knowledge-based society) ได้ก็คือ ขาวสารข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศอันทันสมัยที่ได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานั้นเอง

การใช้งานอย่างเป็นธรรม (Fair use)

แม้กฎหมายลิขสิทธิ์จะมีวัตถุประสงค์ในการให้รางวัล คือ ให้ความคุ้มครองแก่ผู้สร้างสรรค์ แต่จุดมุ่งหมายสุดท้ายของกฎหมายลิขสิทธิ์คือ การที่สังคมได้ใช้ประโยชน์จากงานสร้างสรรค์ ซึ่งคือทรัพย์สินทางปัญญานั้นด้วย ดังนั้นกฎหมายจึงต้องมีข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์อันเป็นการลดทอนสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

หลักในเรื่องข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์นั้นได้รับการยอมรับ และปรากฏอยู่ในกฎหมายลิขสิทธิ์ของต่างประเทศ เช่น หลัก Fair Dealing ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหราชอาณาจักร และหลัก Fair use ของประเทศสหรัฐอเมริกา

Turn it in (<http://www.turnitin.com>) กล่าวถึง หลักกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้ตั้งเกณฑ์การพิจารณาว่าอย่างไรเป็นการใช้งานอย่างเป็นธรรม ว่ากฎนี้ยังคงคลุมเครือและซับซ้อนอยู่ Turn it in จึงได้สรุปออกมาเป็นหัวข้อเพื่อให้ง่ายแก่การตัดสินใจใช้งานดังกล่าว ดังนี้คือ

1. ลักษณะการใช้ : ถ้าเราคัดลอกบางสิ่งบางอย่างมาทั้งหมดทั้งชิ้น มันจะไม่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการใช้งานอย่างเป็นธรรม แต่ถ้าสาระนั้นได้รับการเปลี่ยนแปลงจากตัวต้นฉบับโดยผ่านการชี้แจง ตีความหมาย หรือการวิเคราะห์แล้วนั้น จึงถือได้ว่าเป็นการใช้งานอย่างเป็นธรรม

2. ปริมาณที่ได้นำไปใช้ : สิ่งสำคัญ คือ สัดส่วนอันเป็นสาระสำคัญของงานที่นำไปใช้ เมื่อเทียบกับงานทั้งหมด

3. ผลกระทบของการใช้ผลงานนั้น : ถ้าเราสร้างผลงานขึ้นมาเพื่อที่จะแข่งขันกับผลงานต้นฉบับ และอาจจะส่งผลให้ขาดผลกำไรของเจ้าของผลงาน ลักษณะนี้จะไม่จัดอยู่สำหรับการใช้งานอย่างเป็นธรรม

Larry Allman (อ้างถึงใน สิทธิสันติ เล้าสกุล ,2546) อธิบายการใช้งานอย่างเป็นธรรมไว้ว่า หลักการดังกล่าว เป็นแนวคิดสำคัญที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์ได้ และถือกำเนิดขึ้นพร้อมกับยุคของระบบทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีเจตนาเพื่อพยายามรักษาสัมดุลระหว่างผลประโยชน์ที่เหนือกว่าของสาธารณชนกับสิทธิของผู้สร้างสรรค์งาน อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินความเป็นธรรมของการทำงานอันมีลิขสิทธิ์มาใช้ได้นั้น ไม่มีขอบเขตหรือกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสถานภาพของผู้ใช้งานเป็นสำคัญ ดังนั้นสิ่งที่พิจารณาตัดสินว่ามีความเป็นธรรมในประเทศหนึ่ง ก็มีใช้ว่าจะต้องกลายเป็นความชอบธรรมด้วยในอีกประเทศหนึ่ง ด้วยเหตุที่แต่ละท้องถิ่นต่างมีบรรทัดฐานหรือมาตรฐานของตนเองในการกำหนดและตัดสินความชอบธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการสวนกระแสลิขสิทธิ์และเรื่องของลิขสิทธิ์

สมเกียรติ ตั่งนโม ได้เรียบเรียง แนวคิดเกี่ยวกับการสวนกระแสลิขสิทธิ์และเรื่องของลิขสิทธิ์โดยสังเขปไว้ โดยเรียบเรียงมาจากสารานุกรม Wikipedia ในหัวข้อ Anti-copyright และ Copyleft ไว้ในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน (<http://www.midnightuniv.org>) ดังนี้

การต่อต้านลิขสิทธิ์ (Anti-copyright)

คำว่า "การต่อต้านลิขสิทธิ์" เป็นศัพท์ที่อธิบายถึงความตรงข้ามกันกับลิขสิทธิ์หรือกฎหมายลิขสิทธิ์ และนอกจากนี้ยังมีถ้อยแถลงและข้อความที่ผนวกเข้ามาอื่นๆอีก เพื่อจะสนับสนุนการแพร่กระจายผลงานสร้างสรรค์ต่างๆออกไปอย่างกว้างขวาง ขบวนการต่อต้านลิขสิทธิ์เป็นส่วนหนึ่งของพรมแดนการต่อสู้ทางสังคมเกี่ยวกับเรื่องลิขสิทธิ์ (Copyright social conflict)

ขบวนการต่อต้านลิขสิทธิ์ (Anti-copyright movement)

การต่อต้านและเป็นปฏิปักษ์ต่อลิขสิทธิ์ ในตัวของมันเองนั้น ไม่ได้ถูกจำกัดว่า จะต้องเป็นเรื่องราวโดยเฉพาะของบรรดานักอนาธิปไตยเพียงเท่านั้น ศัพท์คำว่า infoanarchism (การเป็นปฏิปักษ์กับพวกทรัพย์สินทางปัญญา) ได้รับการสร้างขึ้นเมื่อไม่กี่ปีมานี้ (เริ่มต้นขึ้นในเดือนกรกฎาคม ปี ค.ศ.2000 ในบทความของ Lan Clarke เรื่อง "The Infoanarchist" ในนิตยสาร 'ไทม์ - หมายถึง freedom of information) เพื่ออธิบายถึงการต่อต้านและเป็นปฏิปักษ์โดยตรงกับคำว่า "intellectual property" (ทรัพย์สินทางปัญญา) บ่อยครั้งรวมไปถึงเรื่องของสิทธิบัตร (patents) ต่างๆด้วย

ตัวอย่างความคิดในการต่อต้านเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา

- ทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ได้กระทำในลักษณะเดียวกันกับ ทรัพย์สินทางวัตถุ เช่น ถ้าข้าพเจ้าให้วัตถุชิ้นหนึ่งกับคุณ ข้าพเจ้าอาจไม่สามารถใช้หรือควบคุมสิ่งนั้นได้อีกต่อไป และอาจมีการเรียกร้องบางสิ่งบางอย่างตอบแทน บางคนใช้วิธีตอบแทนด้วยการจ่ายเงิน หรือบางคนก็ใช้วิธีแลกเปลี่ยนสิ่งของ แต่เมื่อข้าพเจ้าให้ไอเดียหรือความคิดกับคุณ ข้าพเจ้าไม่ได้สูญเสียอะไรไปเลย ข้าพเจ้ายังคงสามารถจะใช้ไอเดียนั้นต่อไปได้ดังที่ใจปรารถนา ข้าพเจ้าไม่ต้องการสิ่งใดตอบแทนคืนมา

- นักสร้างสรรค์ที่ขึ้นอยู่กับระบบหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ต้องการให้มีการบังคับใช้กฎหมายโดยตรงที่ผูกพันตัวของพวกเขากับการดำรงอยู่ของบริษัทใหญ่ ซึ่งอาจดำเนินการเพื่อให้มีการบังคับทางกฎหมายนี้ได้ แต่ในเวลาเดียวกัน การบังคับใช้กฎหมายอาจไปจำกัดผลิตผลที่ออกมาในเชิงสร้างสรรค์ได้เช่นกัน

ตัวอย่างความคิดในการต่อต้านเรื่องลิขสิทธิ์

- ข้อมูลข่าวสารในเครือข่ายดิจิทัลสมัยใหม่ สามารถได้รับการผลิตซ้ำด้วยต้นทุนที่ต่ำมาก ทำให้เป็นไปได้สำหรับผู้คนทั้งหลายที่มีรายได้น้อย ซึ่งสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในสังคมข้อมูลข่าวสาร (Information society) เว้นแต่ลิขสิทธิ์จะถูกบังคับใช้อย่างเข้มงวด
- ความต้องการที่จะบังคับใช้ลิขสิทธิ์ เรียกร้องผู้สร้างสรรค์ให้กระทำโดยตรงกับผู้บริโภคงานของเขา เช่น ศิลปินหลายคนอย่าง เช่น Matallica ได้ประณามแฟนเพลงอย่างรุนแรง เนื่องจากแฟนเพลงของเขาแบ่งปันเพลงของพวกเขาด้วยวิธีการต่างๆโดยไม่คำนึงถึงเรื่องลิขสิทธิ์ เป็นต้น
- การบังคับใช้กฎหมายในตัวของมันเอง อาจกลายเป็นเรื่องยุ่งยากตามมา กล่าวคือมันอาจทำให้การแสดงออกอย่างอิสระเป็นเรื่องที่อันตราย เนื่องจากอาจถูกนำไปใช้เพื่อปกป้องการเผยแพร่เกี่ยวกับงานลิขสิทธิ์ต่างๆ กลายเป็นอุปสรรคต่อการเผยแพร่เกี่ยวกับคำพูดหรือข้อความอันไม่เป็นที่พึงปรารถนาได้ด้วย
- กลไกการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การจัดการเกี่ยวกับสิทธิด้านดิจิทัล ทำให้การมีอยู่เกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภค เช่น เงื่อนไขการใช้ประโยชน์งานลิขสิทธิ์โดยไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย (Fair use) อยู่ในอันตรายและสามารถถูกนำมาใช้เพื่อผูกมัดบรรดานักสร้างสรรค์ทั้งหลายยิ่งขึ้นไป กับการอยู่รอดของบริษัทที่ควบคุมเทคโนโลยีอันนี้
- นักสร้างสรรค์ซึ่งมีคนรู้จักน้อยต้องอาศัยการเผยแพร่ออกไปอย่างกว้างขวางเพื่อจะได้ทำให้ตนเองเป็นคนที่ชื่อเสียงหรือเป็นที่นิยม ลิขสิทธิ์จึงไปจำกัดศักยภาพในการขายหรือการเผยแพร่การทำให้พวกเขาเป็นที่รู้จัก และการบริจาค (ให้ฟรี) อาจเป็นทางเลือกที่ดีกว่าทางหนึ่ง ส่วนนักสร้างสรรค์ที่มีชื่อเสียงมักจะเรียกร้องเงินทองจากแฟนๆของพวกเขาที่จริงจังและซื่อสัตย์อยู่เสมอ (Street Performer Protocol)
- มุมมองของนักอนาธิปไตยสังคมนิยมต่อประเด็นเรื่องการต่อต้านลิขสิทธิ์ คือ ใอเดียต่างๆและความรู้นั้น ไม่ควรถูกควบคุมและเป็นเจ้าของ บางทีเรื่องดังกล่าวจะได้รับการสรุปได้ดีที่สุดในสโลแกนของ Pierre-Joseph Proudhon ที่ว่า "ทรัพย์สินสมบัติคือการขโมย" (Property is Theft) บรรดานักอนาธิปไตยเหล่านี้ไม่ได้มองว่า การคัดลอกเป็นของตัวเอง (plagiarism) และการขโมย (theft) เกี่ยวกับใอเดียความคิดของคนอื่นเป็นสิ่งเลวร้าย

สิ่งซึ่งสำคัญกว่าสำหรับบรรดานักอนาธิปไตยทั้งหลายคือ การปฏิเสธ "ความเป็นเจ้าของ" ใอเดียและความรู้ ในทัศนะของพวกเขา ใอเดียและความรู้ไม่สามารถที่จะเป็นเจ้าของได้ มันเป็นส่วนหนึ่งของสมบัติแห่งบรรพชนซึ่งเป็นมรดกร่วมกันของพวกเขา

- การสูญเสียรายได้ และการสูญเสียมูลค่าของทรัพย์สินเกี่ยวกับลิขสิทธิ์โดยปัจเจกชนและบริษัทที่พึ่งได้รับผลประโยชน์ เนื่องมาจากการกำเนิดของ File sharing ได้น้อมนำไปสู่ปฏิบัติการที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยตัวแทนผู้ถือครองลิขสิทธิ์ต่างๆ ซึ่งละเมิดกฎหมายลิขสิทธิ์ต่างๆ ผลประโยชน์ที่ได้มาอื่นๆ รวมถึงบรรดาโรงงานผลิตเครื่องเล่น MP3 และบอร์ดแบน การให้บริการอินเทอร์เน็ต ได้กำไรจากขบวนการ file sharing และเป็นไปได้ที่จะช่วยปกป้องธุรกิจของพวกเขา โดยการสนับสนุนให้มีการผ่อนคลายการจำกัดในเรื่องลิขสิทธิ์ เพื่อผลประโยชน์ของลูกค้าของพวกเขา ซึ่งมีปริมาณมากกว่าผู้ถือครองลิขสิทธิ์อย่างไพศาล

- ชาวยุโรปในสมัยเรอเนสซองส์มองเห็นถึงการแบ่งบานอย่างเต็มที่หรือการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เกี่ยวกับพรสวรรค์ในเชิงสร้างสรรค์หรืออะไรทำนองนั้นซึ่งไม่เคยพบเห็นมาก่อน อันนี้เกิดขึ้นมาก่อนเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาจะได้รับการประดิษฐ์คิดขึ้น การผลิตออกออกผลและพัฒนาการที่เป็นไปอย่างรวดเร็วได้รับการกระตุ้นโดยบรรดาศิลปินทั้งหลาย ซึ่งต่างคัดลอกหรือก๊อปปี้เทคนิคและผลงานต่างๆของคนอื่นกันไปมา โดยไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมาย

ข้ออ้างที่ฟังไม่ขึ้น

ข้อถกเถียงหรือการให้เหตุผลที่ว่า กฎหมายลิขสิทธิ์จะปกป้องและสนับสนุนการสร้างสรรค์ ได้ถูกมองโดยผู้คนจำนวนมากในฐานะที่เป็นเพียงคำโฆษณา โดยมีเจตจำนงที่จะเสนอความมีเหตุผลในเชิงศีลธรรมสำหรับกฎหมายต่างๆ ซึ่งโดยข้อเท็จจริง คือ การพยายามปกป้องรายได้และความมั่งคั่งของบรรดาผู้ถือครองลิขสิทธิ์เท่านั้น และอันที่จริงแล้ว ผู้คนเหล่านี้ ก็ไม่ใช่ศิลปินที่เป็นต้นฉบับ หรือผู้ริเริ่มสร้างสรรค์แต่อย่างใด

ความสะดวกและง่ายดายเกี่ยวกับความสามารถที่จะได้มา และการเก็บรักษาผลงานสร้างสรรค์จำนวนมากเอาไว้ ท่ามกลางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มันได้มีการพูดคุย-ถกเถียงและแลกเปลี่ยนกัน จะน้อมนำไปสู่การสร้างสรรค์มากขึ้น ถ้ากฎหมายลิขสิทธิ์ได้ถูกล้มล้างไป

ขณะที่มันไม่อาจเป็นไปได้สำหรับบรรดาศิลปินป๊อปปูล่าร์ทั้งหลาย และพวกตัวแทนต่างๆของพวกเขาจะทำเงินได้มากในฉากอนาคตนี้ เป็นไปได้ที่ว่า บรรดาศิลปินป๊อปปูล่าร์จะยังคงสามารถอยู่รอดได้ โดยอาศัยการโฆษณาและการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ ดังที่พวกเขาทำอยู่ในปัจจุบัน หรือบางทีโดยวิธีการเล่นดนตรีตามท้องถนนหรือสถานที่ต่างๆและเก็บสตางค์ ถ้าหากว่านั่นคือทางเลือกเพียงอย่างเดียวที่เปิดให้สำหรับพวกเขา

คำประกาศต่างๆเกี่ยวกับการต่อต้านลิขสิทธิ์

ถ้อยแถลงต่างๆถือเป็นสิ่งที่ต้องการในเชิงกฎหมาย เพราะภายใต้สนธิสัญญากรุงเบิร์นในเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ ผลงานต่างๆจะได้รับการปกป้อง แม้ว่าจะไม่มีการแถลงการณ์ลิขสิทธิ์ผูกมัดไปถึงพวกมันก็ตาม

แต่อย่างไรก็ตาม แถลงการณ์ "ต่อต้านลิขสิทธิ์" โดยส่วนใหญ่แล้ว ไม่ได้นำเอารูปแบบของใบอนุญาตให้มีการเปิดเผยข้อมูล หรือการอุทิศเพื่อประโยชน์ต่อพื้นที่สาธารณะอย่างง่ายๆ อย่างหนึ่งอย่างใดมาใช้อย่างเชี่ยวชาญ โดยทั่วไปแล้ว พวกเขาเพียงส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานอย่างกว้างขวางเท่านั้น และเป็นไปได้ที่พวกเขาจะประณามหรือกล่าวโทษข้ออ้างทั้งหมดเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ในผลงานชิ้นหนึ่ง รวมถึงเรื่องทางศีลธรรมต่างๆ ที่ยกขึ้นมาอ้างโดยไม่ให้การยอมรับ

ตัวอย่างคำประกาศการต่อต้านลิขสิทธิ์

"การต่อต้านลิขสิทธิ์ : การพิมพ์ซ้ำได้อย่างอิสระด้วยวิธีการใดๆก็ได้ตามใจปรารถนา กระทั่งไม่ต้องกล่าวถึงแหล่งที่มาเลยก็ได้" (Anti-Copyright! Reprint freely, in any manner desired, even without naming the source.) การที่คำประกาศอันนี้ได้รับการเผยแพร่ขึ้นอยู่กับแบบฉบับของผลงานค่อนข้างมาก บ่อยครั้งที่เดี๋ยวจะพบได้ในนิตยสารและหนังสือต่างๆ แนวอนาธิปไตยสังคมนิยม

ตัวอย่างคำประกาศการละสิทธิในเรื่องลิขสิทธิ์

"ในที่นี้ ผู้เขียนผลงานชิ้นนี้ได้สละสิทธิ์ข้อเรียกร้องทั้งปวงเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ (ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และศีลธรรม) ในผลงาน และประสงค์ที่จะเสนอมันในพื้นที่สาธารณะโดยทันที มันอาจถูกนำไปใช้, ดัดแปลงหรือแก้ไขในวิธีการใดๆก็ได้ โดยไม่มีการอ้างอิงหรือหมายเหตุใดๆถึงผู้สร้างสรรค์"

ผู้คนส่วนใหญ่จะพิจารณาคำประกาศต่างๆเกี่ยวกับเรื่องลิขสิทธิ์ ในฐานะที่เป็นสิ่งที่เทียบเท่ากับ การอุทิศเนื้อหานั้นๆต่อปริมาณสาธารณะ (เช่นดังตัวอย่างคำประกาศที่สองข้างต้น) แต่อย่างไรก็ตาม บางชนิดของการละสิทธิ์เหล่านี้ ไม่ค่อยจะชัดเจนหรือละเอียดมากนัก ซึ่งต้องได้รับการตีความโดยปัจเจกในฐานะเป็นกรณีการสวนกระแสต่อเรื่องลิขสิทธิ์ ซึ่งไม่ยอมรับความหมายในทางกฎหมาย

ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเพียงสามารถทำการเผยแพร่ได้อย่างอิสระ แต่ไม่รวมถึงการแก้ไขดัดแปลงหรือไม่มีการอ้างอิงถึงแหล่งที่มา ถ้าหากไม่ทำเช่นนั้นก็จะถือว่าการละเมิด และอาจผิดกฎหมายได้ ในกรณีเช่นนั้น การสวนกระแสกับเรื่องลิขสิทธิ์(Anti-copyright) ก็ไม่ได้ปฏิเสธเกี่ยวกับเรื่องลิขสิทธิ์อย่างแท้จริง มันเป็นแต่เพียงการดัดแปลงแก้ไข เกี่ยวกับการปกป้องที่มีให้กับบรรดาผู้ถือครองลิขสิทธิ์เท่านั้น

คำกล่าวที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับการต่อต้านลิขสิทธิ์

John Oswald กล่าวว่า "ถ้าหากว่าการสร้างสรรค์เป็นทุ่งกว้าง ลิขสิทธิ์ก็คือคอกกั้น"

Thomas Jefferson กล่าวว่า "ถ้าธรรมชาติทำให้ทุกสิ่งหมุนเวียนลงน้อยกว่านี้ ได้ก็จะได้ ผู้คนทั้งหมดที่ผูกขาดเรื่องทรัพย์สิน มันคือการกระทำของพลังทางความคิดที่เรียกว่าไอเดีย ซึ่งปัจเจกชนอาจครอบครองมันได้เป็นการเฉพาะ ตราบเท่าที่เขาเก็บรักษามันเอาไว้เป็นของตนเอง แต่เมื่อใดก็ตามที่มันถูกเปิดเผยออกมา มันจะขับเคลื่อนตัวมันเองไปสู่การครอบครองของทุกคน และผู้รับไม่สามารถที่จะจัดการครอบครองของตัวเองจากมันไปได้"

คุณลักษณะจำเพาะของมันเช่นกัน คือว่าไม่มีใครครอบครองส่วนที่น้อยกว่ามันไปได้ เพราะคนอื่นทั้งหมดต่างครอบครองมันทั้งหมดเท่าเทียมกัน เขารับความคิดไปจากข้าพเจ้า ได้รับคำสอนและคำแนะนำไปใช้ให้กับตัวของเขาเองโดยไม่ได้น้อยลงไปกว่าตัวข้าพเจ้าเลย ดังที่เขาจุดเทียนไปจากข้าพเจ้า เขาจะได้รับแสงสว่างโดยไม่มีดลงไปกว่าเทียนที่ส่องสว่างของข้าพเจ้า ไอเดียหรือความคิดต่างๆอันนั้นควรจะแผ่ขยายออกไปอย่างอิสระ จากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งบนโลกใบนี้ เพื่อศีลธรรมและคำสอนซึ่งกันและกันของมนุษย์ และการปรับปรุงเกี่ยวกับสภาพเงื่อนไขชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา ซึ่งดูเหมือนว่าจะได้รับการออกแบบขึ้นมาโดยเฉพาะและด้วยความเมตตาของธรรมชาติ

เมื่อเธอ (ธรรมชาติ) สร้างพวกมัน อย่างเช่น ไฟ มันสามารถขยายออกไปได้เหนือพื้นที่ทั้งหมด โดยไม่ได้ลดทอนความรุนแรงของมันลงไป ณ จุดใดเลย และคล้ายๆกับอากาศ ซึ่งเราสูดหายใจเข้าออก มันเคลื่อนไหว และมีอยู่ในร่างกายของพวกเรา เราไม่สามารถที่จะไปกักขังหรือยึดครองมันเป็นการเฉพาะได้ ด้วยเหตุนี้โดยธรรมชาติ การประดิษฐ์คิดค้นจึงไม่สามารถ เป็นสิ่งที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือภายใต้เรื่องของทรัพย์สินได้"

แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่มนุษย์ได้ประดิษฐ์คิดค้นและพัฒนาเพื่อการใช้งาน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อธิปไตย คลีสุนทร (2540) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตว่าเป็นเสมือนระบบเครือข่ายทางเดินข้อมูลสารสนเทศซึ่งมีระบบเชื่อมโยงและมีระบบแจกจ่ายจากแต่ละจุดย่อยเล็ก ๆ ไปยังจุดใหญ่ หรือจากจุดใหญ่ไปยังจุดย่อย ซึ่งเปรียบเสมือนการรวมห้องสมุดของสรรพวิชา และตำราต่าง ๆ มาไว้ใช้ด้วยกัน ระบบนี้ยังถือเป็นการทดสอบความสามารถของมนุษย์ในการพัฒนาระบบใหญ่มหาศาล ที่เป็นระบบเปิดเพื่อครอบคลุมผู้ใช้ทั่วโลก

พรทิพย์ โฉมเลขา (2539) กล่าวว่า เครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดของโลก เป็นกระบวนการสื่อสารข้อมูลทางสาย (online) ระหว่างคอมพิวเตอร์ต่างระบบและต่างชนิด ร่วมกับสายเคเบิลและผู้ใช้จำนวนมากอาศัยซอฟต์แวร์และเครื่องช่วยสื่อสารต่างๆ ในแง่ของวิชาการ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตคือเครือข่ายคอมพิวเตอร์สื่อสารกันโดย ทีซีพี/ไอพี ซึ่งหมายถึง กฎเกณฑ์ที่คอยควบคุมกระบวนการส่งข่าวสารไปมาระหว่างคอมพิวเตอร์หลายร้อยชนิดที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การมีทีซีพี/ไอพี ใช้ร่วมกัน ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ของตนกับเครือข่ายใดก็ได้ที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อติดต่อกับผู้อื่น หรือเพื่อสื่อสารกับซอฟต์แวร์ของแต่ละเครือข่ายบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตติดต่อกับผู้อื่น หรือเพื่อสื่อสารกับซอฟต์แวร์ของแต่ละเครือข่ายบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต ประกอบด้วยการเชื่อมต่อของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่มาก และเป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก โดยมีมาตรฐานการรับส่งข้อมูลอันเดียวกัน และมีความสามารถในการรับส่งข้อมูลได้หลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นตัวอักษร ภาพ หรือแม้กระทั่งเสียง รวมทั้งมีประสิทธิภาพสูงในการค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ด้วยมาตรฐานการรับส่งข้อมูลที่เป็นหนึ่งเดียว ทำให้การเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ต่างชนิด ไม่ว่าจะ เป็นเมนเฟรมคอมพิวเตอร์ มินิคอมพิวเตอร์ เครื่องพีซี แมคอินทอช ก็สามารถเชื่อมต่อกันได้ และการเชื่อมต่อกันนั้นประกอบกันจากเครือข่ายท้องถิ่น (Local Area Network หรือ LAN) หลายเครือข่าย จนกระทั่งเป็นเครือข่ายที่ใหญ่ในลักษณะ Network of Networks เป็นเครือข่ายของเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ลักษณะการเชื่อมต่อกันแบบนี้จึงทำให้อินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ครอบคลุมไปได้ทั่วโลก

อินเทอร์เน็ต เป็นการพัฒนารูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมกับสังคมในยุคข่าวสาร เช่นในปัจจุบัน ที่การเข้าถึงข้อมูลและการรู้จักใช้ข้อมูลข่าวสาร เป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินชีวิต ด้วยประสิทธิภาพที่เหนือกว่าการใช้โทรศัพท์และโทรสาร ความนิยมในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นจึงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นชุมทรัพย์ทางข้อมูลข่าวสาร ที่ผู้คนทั่วโลกต้องการนั่นเอง ในด้านการศึกษาอินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนห้องสมุดของโลกที่เราสามารถค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลนี้ได้จากที่บ้าน โดยใช้เวลาไม่เกี่วกันที่ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม ศิลปศาสตร์ กฎหมาย หรือด้านใดๆ ก็ได้ที่เราต้องการทางด้านการศึกษา ค้นคว้าวิจัย นักวิจัยสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกับนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่างๆ และใช้อินเทอร์เน็ตในการประมวลผลข้อมูล และส่งรายงานกลับมาให้ โดยข้อมูลที่ได้นั้นเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งตัวอักษรและภาพ

ลานนา ดวงสิงห์ (2543 : แปลและเรียบเรียงจาก Larry Long, Nancy Long) กล่าวถึง การค้นหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ทำได้ 3 วิธีคือ

1. ค้นหาสารสนเทศโดยใช้ search engines : search engines เป็นเครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศอันมากมายมหาศาลบนอินเทอร์เน็ต search engines ที่ใช้กันแพร่หลายในปัจจุบัน ได้แก่ Yahoo, Infoseek, Alta Vista, HotBot, web Crawler และ Magellan ล้วนแล้วแต่พัฒนาโดยเอกชนที่สร้างขึ้นมาขายให้กับ user เพื่อช่วยค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ โดยผู้ใช้พิมพ์คำหรือข้อความ (วลี) ที่เป็น keyword เข้าไป search engines ก็จะไปหาผู้ใช้ไปยัง web sites ต่างๆ ที่มีสารสนเทศเกี่ยวกับ keyword เหล่านั้น จากนั้นจึงจะใช้ประโยชน์ของ hyperlink โยงเข้าสู่ web site ต่างๆ ต่อไปตามที่ต้องการ นอกจากนี้หน่วยงานทางธุรกิจยังสามารถโฆษณาสินค้าและบริการบน search engines ได้ด้วย

2. เรียกดูข้อมูล/สารสนเทศทั่วไปโดยมิได้เฉพาะเจาะจงหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง (Browsing the Net) ด้วยวิธีนี้ search engines ก็จะอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าไปถึงข้อมูล/สารสนเทศทั่วไปที่ search engines จัดแบ่งไว้เป็นกลุ่มๆ เช่น ข้อมูลของรัฐบาล การจ้างงาน ข่าว พยากรณ์อากาศ ฯลฯ ผู้ใช้เพียงแค่เลือกกลุ่ม (categories) ที่สนใจ search engines จะพาเข้าสู่หัวข้อกลุ่มย่อยภายใต้กลุ่มใหญ่เป็นลำดับไปบางหัวข้ออาจค้นแยกย่อยลงไปได้ถึง 10 ชั้น (subcategories) ก็มี

3. ถ้ามจากผู้รู้ บนอินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนครอบครัวใหญ่ที่มีสมาชิกของครอบครัวที่ติดต่อบอกถามข้อมูลได้ ดังนั้นจึงมี FAQ pages (frequently asked questions

pages จัดเป็น Web page หรือ file) ที่อนุญาตให้ผู้ใช้เข้าถึงและโอนถ่าย file ที่ต้องการนำมาศึกษาต่อด้วยตนเองหรือถามคำถามที่ต้องการทราบโดยโยง file ที่ต้องการนำมาศึกษาต่อด้วยตนเองหรือถามคำถามที่ต้องการทราบโดยโยงไปยัง page ประเภทนี้ ก็จะได้รับคำตอบหรือการอ้างอิงให้สืบหาจากแหล่งอื่น (บนอินเทอร์เน็ต) ต่อไป

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต

โกวิท ทรัพย์พิศาล (2543) กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนข้อมูลในปัจจุบัน อาศัยระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตในกันติดต่อกัน ซึ่งการกระจายข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมีมากมาย ได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail), การพูดคุยบนเครือข่าย (Talk), กลุ่มข่าว (Newsgroup), การสืบค้นและโอนย้ายไฟล์ข้อมูล (File Transfer Protocol : FTP) และระบบฐานข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

กิตติ กันภัย (2543) กล่าวถึง การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication : CMC) ว่า คอมพิวเตอร์ในยุคสังคมสารสนเทศที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ในการเป็นระบบลำเลียงข้อมูล (data-processing system) ที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นและสามารถสร้างผลสะท้อนต่อสังคมและวัฒนธรรมในระดับโครงสร้างได้ ซึ่งผลสะท้อนหนึ่งนั่นคือ แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปเมื่อ CMC ได้เข้าไปมีความสัมพันธ์กับสังคมไซเบอร์ (Cyber society) โดยมีปัจจัย 4 ประการที่มีผลกระทบต่อ CMC ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของการแสดงออก (Focus of Expression)

สื่อคอมพิวเตอร์ สามารถนำไปสู่การสร้างรูปแบบการแสดงออกด้วยการสื่อสารใหม่ๆตลอดเวลา เพื่อให้กลุ่มมีการพัฒนาและสามารถสร้างความหมายเฉพาะกลุ่มขึ้น ไปจนถึงการใช้ถ้อยคำที่มีลักษณะเฉพาะตัวของกลุ่มที่อยู่ในกลุ่มหรือชุมชนเดียวกันเท่านั้นที่จะสามารถเข้าใจความหมายในสัญลักษณ์หรือลักษณะที่ซ่อนไว้ได้

2. อัตลักษณ์ (Identity)

CMC เกิดขึ้นในบริบทที่ไม่รู้ว่าใครเป็นใคร (anonymous) แต่ละคนจึงค่อยๆ สร้างอัตลักษณ์ออนไลน์ (on-line Identities) ขึ้นมา ซึ่งผู้ใช้สื่อคอมพิวเตอร์จะปกปิดเพศ บุคลิกภาพ รสนิยมทางเพศ และลักษณะที่แสดงตัวตนที่แท้ รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์ซ่อนขึ้นมา การ

ปกปิดหรือไม่เปิดเผย (anonymity) ถูกใช้ไปเพื่อสร้างทางเลือกเป็นตัวตนของคน ซึ่ง E.M.Reid (1991) กล่าวว่า ผู้ใช้ IRC สามารถแสดงและลองแสดงบุคลิกภาพในแบบต่างๆ ซึ่งโดยปกติแล้วจะถูกสังคมกำหนดหรือยับยั้งไม่ให้เห็น ต่อมา Stone (1995) และ Turkle (1995) จึงได้เชื่อมโยงข้อค้นพบนี้เข้ากับแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (postmodern) ที่เชื่อว่าอัตลักษณ์ในยุคหลังสมัยใหม่จะมีลักษณะแยกย่อยและยืดหยุ่นมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ Dannefer และ Poushinsky (1977) และ Mayer (1987) ยังพบว่าผู้สื่อสารจะให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการปิดบังความจริง ซึ่งสาเหตุเป็นเพราะการปกปิดเป็นส่วนหนึ่งของมายาอันน่าหลงใหล

ซึ่งการสร้างอัตลักษณ์ต่างๆ สัมพันธ์กับปัจจัยเชิงโครงสร้างที่สำคัญประการหนึ่งคือ โครงสร้างเวลาของกลุ่มที่มีผลต่อศักยภาพในการสร้างอัตลักษณ์ คือ เวลาที่เพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญในการก่อร่างสร้างอัตลักษณ์ขึ้นได้ นอกจากนี้ การวิเคราะห์เกี่ยวกับ Usenet ของ Walther (1996) พบว่า การสื่อสารแบบโต้ตอบรวดเร็ว (synchronistic) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างความประทับใจให้กับผู้สื่อสาร เพราะผู้สื่อสารสามารถใช้กลยุทธ์ควบคุมการแสดงออกซึ่งตัวตนได้อย่างทันท่วงที

3. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมในกระบวนการสื่อสาร

ผู้สื่อสารสามารถมีความสัมพันธ์กับผู้ร่วมสื่อสารอื่นๆ ได้ แต่การศึกษาของ Parks และ Floyd (1996) ก็ได้พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์ของผู้สื่อสารใน Usenet เป็นไปอย่างหลวมๆไม่ลึกซึ้ง นอกจากนี้ Mayer (1987) และ Hellerstein (1985) ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ในอีกมิติหนึ่งคือระหว่างผู้สื่อสาร (คน) กับอุปกรณ์สื่อสาร (คอมพิวเตอร์) ผู้สื่อสารประเภท heavy users จะใช้สื่อคอมพิวเตอร์เป็นเวลานานมากกว่าใช้โทรศัพท์หรือการสื่อสารแบบเห็นหน้าค่าตากัน เพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ลักษณะความสัมพันธ์อีกประการหนึ่งที่พบใน CMC คือ การลวงหลอก (deception) เช่น การไม่เปิดเผยหรือโกหกอายุที่พบได้ทั่วไปในการสนทนาทางคอมพิวเตอร์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การโกหกเพศที่แท้จริงของผู้สนทนา ผู้สื่อสารใน CMC จะรอบคอบกับการตัดสินใจว่าควรเปิดเผย หรือไม่เปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงของตัวเองให้ผู้อื่นรู้ และเมื่อใดที่คำตอบคือไม่ต้องการเปิดเผย ผู้สนทนายก็จะเลือกใช้วิธีลวงหลอกหรือโกหก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สื่อสารไม่รู้สึกว่าจะตัวเองจะต้องรับผิดชอบในการโกหกหลอกลวงนั้น

4. บรรทัดฐานของการแสดงออกทางพฤติกรรม (Behavioural norms)

การเกิดขึ้นและดำเนินไปอย่างต่อเนื่องของกลุ่ม CMC ใดๆ มักจะนำไปสู่การพัฒนาบรรทัดฐาน ความหมาย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ที่สมาชิกในกลุ่มจะใช้ร่วมกัน เพื่อกำหนดการแสดงพฤติกรรม บรรทัดฐานในกลุ่มเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อาจถูกนำไปใช้เป็นบรรทัดฐานสำหรับกลุ่มอื่นๆ ด้วยก็อาจเป็นได้ โดยบริบทภายนอกมีผลต่อบรรทัดฐานของกลุ่มโดยเป็นบรรทัดฐานหรือมาตรฐานเดิมที่มีอยู่ก่อน ซึ่งจะถูกนำมาใช้ในการพัฒนาระบบบรรทัดฐานใหม่ในบริบท CMC ของชุมชนเฉพาะแห่งใหม่

เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในสถาบันศึกษา เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัลให้ใกล้กับชีวิตของนิสิตนักศึกษามากขึ้น การสร้างผลงานทางวิชาการในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นเรื่องต้องการองค์ความรู้จากแหล่งต่างๆ มากมาย เพื่อคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่มีคุณค่าต่อสังคมมากกว่าการศึกษาในระดับอื่น และแหล่งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตกำลังเป็นที่นิยมของนิสิตนักศึกษา ซึ่งนอกจากเหตุผลที่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยแล้ว ระบบคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตยังเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งานอีกด้วย เมื่อนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นผู้ใช้กลุ่มใหญ่ ที่น่าจะมีโอกาสสัมผัสกับอินเทอร์เน็ตได้มากกว่ากลุ่มนักเรียนนักศึกษาในระดับอื่น ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วงต่อการมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการที่อาจส่งผลกระทบต่อการละเมิดกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาทางหนึ่งด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Eysenbach (2000) ศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับบทความทางวิชาการที่ลงใน *Journal of the Royal College of Surgeons of Edinburgh (JRCSEd)* โดยผ่านเครื่องมือตรวจสอบการขโมยคัดลอกผลงานจากเว็บไซต์ plagiarism.org พบว่า ร้อยละ 36 ของบทความที่ลงในจุลสารดังกล่าวประกอบขึ้นด้วยการคัดลอกจากเว็บไซต์จำนวนมากโดยปราศจากการอ้างอิงแหล่งข้อมูล

Pirongrong Ramasoota Rananand (2003) กล่าวไว้ในบทความเรื่อง “Balancing the Scruples of Copyright and Piracy in a Globalized Information Society” ว่า “ในยุคของดิจิทัล ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้การคัดลอก (Copy) นั้นง่ายยิ่งกว่าแต่ก่อน การทำส่งต่อ ทำซ้ำผลงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นดนตรี ภาพยนตร์หรือหนังสือที่อยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายลิขสิทธิ์ จึงกลายมาเป็นเรื่องธรรมดาตั้งแต่นั้นเปลี่ยนมาเป็นข้อมูลดิจิทัล”

จินดารัตน์ บวรบริหาร (2548) ศึกษาเรื่องความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต การประเมินความเสี่ยงบนอินเทอร์เน็ต และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พบว่าเกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับคะแนนความรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ต คือ ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยสูงจะมีคะแนนความรู้เท่าทันสูง ในขณะที่ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ จะมีความรู้เท่าทันต่ำไปด้วย โดยผู้ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงอาจมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีประโยชน์ต่อการศึกษามากกว่าผู้ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ซึ่งทำให้มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตสูงตามไปด้วย

จิรัฐ ศุภการ (2545) ศึกษาเรื่องการอธิบายตัวตนในชุมชนเสมือนจริงในแลมบ์ดามูที่สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของค่านิยมต่างๆในโลกแห่งความเป็นจริง ผ่านคำอธิบายตัวตนของประชากร แลมบ์ดามูจึงเปรียบเสมือนสถานที่ๆเหมือนกับห้องทดลองเสมือนจริงในการสร้างรูปแบบการปกครองสังคมแบบใหม่ๆและเป็นเช่นกระจกเงาเสมือนจริงที่สะท้อนถึงอิทธิพลของสิ่งต่างๆในโลกแห่งความเป็นจริงให้เราได้เห็น

ชนินทร์ ต่วนชะเอม (2541) ศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีชั้นปีแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโครงการรักไทยให้ถูกทางแตกต่างกัน โดยระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อความรู้ในโครงการรักไทยให้ถูกทาง ซึ่งเป็นความจริงที่ว่า คนที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารมาก บริโภคสื่อมวลชนหลายชนิดและหลายประเภท จึงทำให้มีความคิดวิจารณ์ญาณหรือการพิจารณาเหตุผลความจำเป็นที่อ้างอิงต่อข้อมูลข่าวสาร และความรู้ในเรื่องอื่นๆมากอยู่แล้ว

ธนิกันต์ มาหะศิริานนท์ (2545) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยทางจิตวิทยานั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการเสพติด เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เสพติดและไม่เสพติด พบว่าผู้ที่เสพติดนั้นจะประสบปัญหาทางจิตใจ ปัญหาความสัมพันธ์ทางสังคมและมีแนวโน้มที่จะเสพติดสิ่งอื่นๆมาก่อนมากกว่าผู้ที่ไม่เสพติด

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2532) ได้ศึกษาเรื่องจริยธรรม โดยศึกษาถึงความเชื่อของคนไทยในยุคปัจจุบันพบว่า คนไทยมีความเชื่อทางจริยธรรมที่ดี รู้ว่าจะไร้อุทธรณ์อะไรผิด แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ขาดความสอดคล้องระหว่างความเชื่อกับพฤติกรรมที่เคยทำและจะทำต่อไป จึงทำให้

เกิดจริยธรรมสองมาตรฐาน ระหว่างจริยธรรมที่กำหนดว่า อยากเห็นคนอื่นทำ กับจริยธรรมของส่วนบุคคล

พิเชษฐ เวชพลรักรธรรม (2544) ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นที่สื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พบว่า วัยรุ่นชายจะมีการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิบัติในแต่ละสถานการณ์โดยอาศัยความพึงพอใจ และไม่ได้คำนึงถึงสังคมและคนรอบข้าง และวัยรุ่นส่วนใหญ่นิยมใช้ค่านิยมของการมีอิสรภาพของไร่ขอบเขต

องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (2539) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้การสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บที่มหาวิทยาลัย มีความสนใจเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด คุณลักษณะของระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ ในเรื่องความได้เปรียบเชิงเทียบ ความซับซ้อนในการทำงานและความเข้ากันได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ อายุและความเป็นเจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์ มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นเพศชาย นักศึกษาที่อายุน้อย นักศึกษาที่เป็นเจ้าของระบบเครือข่ายและมีคอมพิวเตอร์ของตนเอง มีพฤติกรรมในการยอมรับการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บมากกว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ ทศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีสนทนาแบบกลุ่ม (Focus Group) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิทยุุ่นที่เป็น นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่กำหนดจากการคำนวณตามสูตรดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ : 2537)

$$n = \frac{N}{(1+N) e^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง หรือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากร
 e = ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

เมื่อคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ 5 % และความน่าเชื่อถือ 95% จากจำนวนประชากรที่เป็นนิสิต นักศึกษาทั้งสิ้น 434,161 คน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นประมาณ 400 คน (399.63)

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้แบบหลายขั้นตอน (Multi -Stage Sampling) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 จำแนกกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Public Institute) 18 สถาบัน
- สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน (Private Institute) 26 สถาบัน

จากนั้น สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก
เลือกสถาบัน อุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 สถาบัน แบ่งเป็น

- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Public Institute) 3 สถาบัน ได้แก่
 - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยมหิดล
- สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน (Private Institute) 2 สถาบัน ได้แก่
 - มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 - มหาวิทยาลัยรังสิต

ชั้นที่ 2 จากสถาบันการศึกษาที่เลือกไว้ในชั้นที่ 1 ผู้วิจัยจะกำหนดตัวอย่าง
นักศึกษาสถาบันละ 80 คน แล้วจำแนกกลุ่มตัวอย่างในสถาบันการศึกษาออกเป็นกลุ่มสาขาวิชา
ดังนี้

- สายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
- สายวิทยาศาสตร์ ชีวภาพ
- สายสังคมศาสตร์
- สายมนุษยศาสตร์

ชั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยจะเลือก
เฉพาะกลุ่มตัวอย่างนิสิต นักศึกษาที่กำหนดในชั้นที่ 1 และ 2 ที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะแบบปิดและเปิด โดยสร้างขึ้นจากการทบทวนหนังสือและงานวิจัยต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุดโดยจัดลำดับเนื้อหาออกเป็น 10 ตอนโดยสังเขปดังนี้คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับบริบททางการศึกษา ได้แก่ สถาบันการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นตอนการศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเพื่อวัดความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเพื่อสอบถามทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 4 คำถามเพื่อสอบถามพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 5 คำถามเพื่อวัดจริยธรรมส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 6 คำถามเพื่อวัดจริยธรรมทางวิชาการ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 7 คำถามเพื่อวัดจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 8 คำถามเพื่อวัดความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 9 คำถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา 10 ข้อ

ตอนที่ 10 คำถามปลายเปิด 1 ข้อ

เกณฑ์ในการให้คะแนน

1. คำถามในตอนที่ 2 ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป

การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นทั้งในบริบททั่วไป และผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 10 ข้อ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จากนั้นจะจัดระดับค่าคะแนน ดังนี้

- การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นในบริบททั่วไป จำนวน 4 ข้อ จากนั้นจะจัดระดับค่าคะแนน ดังนี้

4 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้มาก
2 - 3 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
0 - 1 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้น้อย

- การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 6 ข้อ จากนั้นจะจัดระดับคะแนน ดังนี้

5- 6 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้มาก
3 - 4 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
0 - 2 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้น้อย

2. คำถามตอนที่ 3 ทศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป

- เกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามเชิงบวก ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับมากที่สุด (กับการขโมยคัดลอก)
4 คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

- เกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามเชิงลบ ดังนี้

1 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากที่สุด (กับการขโมยคัดลอก)
2 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับปานกลาง
4 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อย
5 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

จากนั้น นำคะแนนของระดับทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของต้นเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป มาหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนสูงสุดของระดับทัศนคติ} &= 5 \\ \text{คะแนนต่ำสุดของระดับทัศนคติ} &= 1 \\ \text{พิสัยของคะแนนเฉลี่ย} &= \text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด} \\ &= 5 - 1 \\ &= 4 \end{aligned}$$

กำหนดความหมายของระดับทัศนคติ 4 ระดับ

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \text{พิสัย/จำนวนชั้น} \\ &= 4/5 \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณจะแปลความหมายดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.20 - 5.00 หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับมากที่สุด (กับการขโมยคัดลอก)
คะแนนค่าเฉลี่ย 3.40 - 4.19 หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับมาก (กับการขโมยคัดลอก)
คะแนนค่าเฉลี่ย 2.60 - 3.39 หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง (กับการขโมยคัดลอก)
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.80 - 2.59 หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับน้อย (กับการขโมยคัดลอก)
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.79 หมายถึง	ไม่เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด (กับการขโมยคัดลอก)

3. คำถามตอนที่ 4 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป

- เกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามเชิงบวก ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการไม่ขโมยคัดลอกในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการไม่ขโมยคัดลอกในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการไม่ขโมยคัดลอกในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการไม่ขโมยคัดลอกในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการไม่ขโมยคัดลอกในระดับน้อยที่สุด

- เกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามเชิงลบ ดังนี้

1 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกในระดับมากที่สุด
2 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกในระดับปานกลาง
4 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกในระดับน้อย
5 คะแนน	หมายถึง	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนของระดับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไปมาหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 3.66 - 5.00 หมายถึง	มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับน้อย
คะแนนค่าเฉลี่ย 2.33 - 3.65 หมายถึง	มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.32 หมายถึง	มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับมาก

4. คำถามตอนที่ 5 จริยธรรมส่วนบุคคล และ ตอนที่ 6 จริยธรรมทางวิชาการ การวัดจริยธรรมส่วนบุคคลและจริยธรรมทางวิชาการ มีจำนวนตอนละ 4 ข้อ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จากนั้นจะจัดระดับค่าคะแนน ดังนี้

3 - 4 คะแนน	หมายถึง	มีจริยธรรมระดับสูง
2 คะแนน	หมายถึง	มีจริยธรรมระดับปานกลาง
0 - 1 คะแนน	หมายถึง	มีจริยธรรมระดับต่ำ

5. คำถามตอนที่ 7 ระดับจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ การวัดระดับจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ มีจำนวน 6 ข้อ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จากนั้นจะจัดระดับค่าคะแนน ดังนี้

5 - 6 คะแนน	หมายถึง	มีจริยธรรมระดับสูง
3 - 4 คะแนน	หมายถึง	มีจริยธรรมระดับปานกลาง
0 - 2 คะแนน	หมายถึง	มีจริยธรรมระดับต่ำ

6. คำถามตอนที่ 8 ระดับความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

การวัดระดับความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีจำนวน 5 ข้อ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จากนั้นจะจัดระดับค่าคะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้และตระหนักในระดับสูงที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้และตระหนักในระดับสูง
3 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้และตระหนักในระดับปานกลาง
2 - 1 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้และตระหนักในระดับต่ำ
0 คะแนน	หมายถึง	ไม่มีความรู้และตระหนักเลย

7. คำถามตอนที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย
ทรัพย์สินทางปัญญา ในบริบทประเทศกำลังพัฒนา มีเกณฑ์การให้คะแนนในข้อคำถามดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากที่สุดกับการบังคับใช้ กฎหมาย
4 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากกับการบังคับใช้กฎหมาย
3 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับปานกลางกับการบังคับใช้ กฎหมาย
2 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยกับการบังคับใช้กฎหมาย
1 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุดกับการบังคับใช้ กฎหมาย

จากนั้นนำคะแนนของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้
กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา มาหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย
ของค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย 4.20 - 5.00 หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากที่สุดกับ การบังคับใช้กฎหมาย
คะแนนค่าเฉลี่ย 3.40 - 4.19 หมายถึง	เห็นด้วยระดับมากกับ การบังคับใช้กฎหมาย
คะแนนค่าเฉลี่ย 2.60 - 3.39 หมายถึง	เห็นด้วยระดับปานกลางกับ การบังคับใช้กฎหมาย
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.80 - 2.59 หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยกับ การบังคับใช้กฎหมาย
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.79 หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุดกับ การบังคับใช้กฎหมาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทำการ Pretest จากนั้นนำผลที่ได้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อแก้ไขตามความเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม โดยนำผลการวิเคราะห์มาจัดทำตารางเพื่อนำมาเสนอและสรุปผลการวิเคราะห์ต่อไป วิธีการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าเฉลี่ย (Mean) ของข้อมูล และร้อยละของข้อมูลออกมาเป็นร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับ

- บริบททางการศึกษา
- ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานในบริบททั่วไป
- ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

- จริยธรรมส่วนบุคคล
- จริยธรรมทางวิชาการ
- จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ
- ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา

2. การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต กับบริบททางการศึกษา (สถาบันการศึกษา) ใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ T-test

3. การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต กับบริบททางการศึกษา (ชั้นปีที่ศึกษา ขั้นตอนการศึกษาและสาขาวิชา) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

4. การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังต่อไปนี้

- ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป กับ การใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต
- ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป กับ การใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต
- พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานในบริบททั่วไป กับ การใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต
- ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต กับ จริยธรรมส่วนบุคคล
- ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต กับ จริยธรรมทางวิชาการ
- ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต กับ จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ
- ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต กับ ความรู้และตระหนักในกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา
- ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต กับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา
- ความรู้ และ ทักษะ และ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

5. ใช้การหาค่า Chi-Square ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรดังนี้
- ชั้นปีที่ศึกษา กับ ความรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต
 - ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป กับ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต
 - จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ กับ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เป็นนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญจำนวน 27 คน 5 กลุ่ม เพื่อสอบถามข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับ ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยใช้สาระจากแบบสอบถามเป็นแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา และบันทึกข้อมูลด้วยเทปบันทึกเสียง และสรุปผลข้อมูลจากเทปบันทึกเสียง

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2548 กระทั่งถึงเดือนมีนาคม 2548 ส่วนในด้านของการเก็บข้อมูลโดยวิธีสนทนากลุ่ม ใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนมีนาคม 2548 ถึงเดือนมิถุนายน 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้เข้ามาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร” ในครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการวิจัย 2 วิธี ได้แก่

- การวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม
- การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม

การนำเสนอผลการวิจัยจะแบ่งเป็น 2 ตอนตามข้อมูลจากทั้ง 2 วิธีการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 400 ชุด ประกอบไปด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. การแจกแจงร้อยละและความถี่

1.1 บริบททางการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายโดยแสดงผลเป็นจำนวนและร้อยละ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาซึ่งเป็นนิสิตและนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชน 5 แห่ง จำนวน 400 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศหญิงร้อยละ 68.2 และเพศชายร้อยละ 31.8 สามารถแจกแจงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	26 (6.5%)	54 (13.5%)	80 (20.0%)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	29 (7.3%)	51 (12.8%)	80 (20.0%)
มหาวิทยาลัยมหิดล	22 (5.5%)	58 (14.5%)	80 (20.0%)
มหาวิทยาลัยรังสิต	28 (7.0%)	52 (13.0%)	80 (20.0%)
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	22 (5.5%)	58 (14.5%)	80 (20.0%)
รวม	127 (31.8%)	273 (68.2%)	400 (100.0%)

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 25 – 29 ปี ร้อยละ 48.0 ช่วงอายุ 20 – 24 ปี ร้อยละ 38.8 ดังผลตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ช่วงอายุ	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
20 – 24 ปี	39 (9.8%)	116 (29.0%)	155 (38.8%)
25 – 29 ปี	79 (19.8%)	113 (28.2%)	192 (48.0%)
30 ปีขึ้นไป	9 (2.2%)	44 (11.0%)	53 (13.2%)
รวม	127 (31.8%)	273 (68.2%)	400 (100.0%)

รายได้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 41.5
 รายได้ช่วงระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 22.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า
 30,000 บาทขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 3.0 ดังผลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	51	12.8
5,001 – 10,000 บาท	166	41.5
10,001 – 15,000 บาท	88	22.0
15,001 – 20,000 บาท	25	6.3
20,001 – 25,000 บาท	34	8.5
25,001 – 30,000 บาท	24	6.0
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	12	3.0
รวม	400	100.0

กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 46.8 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 37.8 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 5 มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 1.3 ดังผลในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละด้านชั้นปีที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา	ชั้นปีที่ศึกษา					รวม
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	
มหาวิทยาลัยของรัฐบาล						
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	48 (12.0%)	21 (5.3%)	10 (2.5%)	1 (0.3%)	-	80 (20.0%)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	23 (5.8%)	37 (9.3%)	8 (2.0%)	12 (3.0%)	-	80 (20.0%)
มหาวิทยาลัยมหิดล	35 (8.8%)	36 (9.0%)	4 (1.0%)	3 (0.8%)	2 (0.5%)	80 (20.0%)
รวม	106 (26.5%)	94 (23.5%)	22 (5.5%)	16 (4.0%)	2 (0.5%)	240 (60.0%)
มหาวิทยาลัยของเอกชน						
มหาวิทยาลัยรังสิต	44 (11.0%)	32 (8.0%)	3 (0.8%)	1 (0.3%)	-	80 (20.0%)
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	37 (9.3%)	25 (6.3%)	13 (3.3%)	2 (0.5%)	3 (0.8%)	80 (20.0%)
รวม	81 (20.3%)	57 (14.3%)	16 (4.0%)	3 (0.8%)	3 (0.8%)	160 (40.0%)
รวมทั้งหมด	187 (46.8%)	151 (37.8%)	38 (9.5%)	19 (4.8%)	5 (1.3%)	400 (100.0%)

ในด้านขั้นตอนการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง กำลังเรียน Course work และอยู่ระหว่างการหาหัวข้อทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 58.0 อยู่ในขั้นสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว กำลังเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 28.8 ปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละด้านขั้นตอนการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ขั้นตอนการศึกษา	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
กำลังเรียน Course work และอยู่ระหว่างการหาหัวข้อทำวิทยานิพนธ์	75 (18.8%)	157 (39.3%)	232 (58.0%)
สอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว กำลังเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์	40 (10.0%)	75 (18.8%)	115 (28.8%)
สอบวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว	2 (0.5%)	15 (3.8%)	17 (4.3%)
ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์	10 (2.5%)	26 (6.5%)	36 (9.0%)
รวม	127 (31.8%)	273 (68.2%)	400 (100.0%)

จากการสำรวจด้านสาขาวิชาและคณะที่ศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ใน สาขาสังคมศาสตร์ ร้อยละ 55.8 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ร้อยละ 15.5 สาขาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ร้อยละ 15.0 ส่วนสาขามนุษยศาสตร์มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 13.8 ดังผลในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละด้านสาขาวิชาและคณะที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชาที่กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สาขาสังคมศาสตร์	233	55.8
- คณะนิติศาสตร์	(9)	(2.3)
- คณะเศรษฐศาสตร์	(14)	(3.5)
- คณะรัฐศาสตร์	(10)	(2.5)
- คณะสังคมวิทยา	(12)	(3.0)
- คณะนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์	(97)	(24.3)
- คณะครุศาสตร์	(6)	(1.5)
- คณะบัญชี	(9)	(2.3)
- คณะบริหารธุรกิจ	(66)	(16.5)
สาขามนุษยศาสตร์	55	13.8
- คณะอักษรศาสตร์	(18)	(4.5)
- คณะศิลปศาสตร์	(37)	(9.3)
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	60	15.0
- คณะวิศวกรรมศาสตร์	(43)	(10.8)
- คณะเทคโนโลยีการสื่อสาร/คอมพิวเตอร์	(17)	(4.3)
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	62	15.5
- คณะแพทยศาสตร์	(20)	(5.0)
- คณะสัตวศาสตร์	(11)	(2.8)
- คณะเภสัชศาสตร์	(14)	(3.5)
- คณะเทคนิคการแพทย์	(12)	(3.0)
- คณะพยาบาลศาสตร์	(5)	(1.3)
รวม	400	100.0

1.2 ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป

1.2.1 ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานในบริบททั่วไป

จากการวัดระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 90.3 มีความรู้เกี่ยวกับความหมายของการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น รองลงมา คือ ร้อยละ 73.5 มีความรู้เกี่ยวกับการนำข่าวประจำวันมาใช้ และ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างถึง ร้อยละ 47.3 ยังไม่มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนำวลีหรือคตินิยมของผู้อื่นมาใช้ ดังผลในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไป	มีความรู้ที่ถูกต้อง		ยังไม่มีความรู้ที่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้เกี่ยวกับความหมายของการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น	361	90.3	39	9.8
2. ความรู้เกี่ยวกับการนำวลี หรือ คตินิยมของผู้อื่นมาใช้	211	52.8	189	47.3
3. ความรู้เกี่ยวกับการนำงานแปลของผู้อื่นมาใช้	282	70.5	118	29.5
4. ความรู้เกี่ยวกับการนำข่าวประจำวันมาใช้	294	73.5	106	26.5

*เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

1.2.2 ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ในด้านการวัดระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 66.3 มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ และเพียงร้อยละ 13.3 ที่มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีอยู่ของลิขสิทธิ์ของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ดังผลในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	มีความรู้ที่ถูกต้อง		ยังไม่มีความรู้ที่ถูกต้อง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ในลิขสิทธิ์ของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	251	62.8	149	37.3
2. ความรู้ในการคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการศึกษา	125	31.3	275	68.8
3. ความรู้ในการนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้	265	66.3	135	33.7
4. ความรู้ในการซื้อรายงานจากอินเทอร์เน็ต (Paper Mill)	145	36.3	255	63.7
5. ความรู้ในการนำข้อมูลเกี่ยวกับสถิติจากอินเทอร์เน็ตมาใช้เพื่อประกอบการศึกษา	140	35.0	260	65.0
6. ความรู้ถึงการมีอยู่ของลิขสิทธิ์ของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	53	13.3	347	86.8

*เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความรู้อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{X} = 2.89$) ขณะที่ร้อยละ 70.0 มีความรู้มาก รองลงมาคือ ร้อยละ 19 มีความรู้ปานกลางและร้อยละ 11.0 มีความรู้่น้อย ซึ่งสามารถแสดงผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3 - 4 คะแนน (มีความรู้มาก)	280	70.0
2 คะแนน (มีความรู้ปานกลาง)	76	19.0
0 - 1 คะแนน (มีความรู้่น้อย)	44	11.0
คะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม	$\bar{X} = 2.89$	

*เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความรู้อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.45$) ขณะที่ร้อยละ 50.8 มีความรู้่น้อย และเพียงร้อยละ 7.0 มีความรู้มาก ดังผลในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
5 - 6 คะแนน (มีความรู้มาก)	28	7.0
3 - 4 คะแนน (มีความรู้ปานกลาง)	169	42.3
0 - 2 คะแนน (มีความรู้่น้อย)	203	50.8
คะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม	$\bar{X} = 2.45$	

*เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

1.3 ทักษะที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองเพื่อ
ประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป

1.3.1 ทักษะที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานในบริบททั่วไป

ผลการการสำรวจทักษะที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็น
ของตนเองในบริบททั่วไป พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยในระดับปานกลางกับการขโมย
คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ($\bar{X} = 3.39$) ดังผลในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะที่เกี่ยวกับการ
การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ทักษะที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงาน ของผู้อื่นมาเป็นของตนเองในบริบททั่วไป	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1. ทักษะเกี่ยวกับการอ้างอิงผลงานของผู้อื่น	2.00	0.95	ไม่เห็นด้วยระดับน้อย (กับการ ขโมยคัดลอก)
2. ทักษะเกี่ยวกับการคัดลอกงานของผู้อื่น	3.97	0.95	ไม่เห็นด้วยระดับมาก (กับการ ขโมยคัดลอก)
3. ทักษะเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่น	4.18	0.92	ไม่เห็นด้วยระดับมาก (กับการ ขโมยคัดลอก)
4. ทักษะเกี่ยวกับการนำความคิดของผู้อื่นมาใช้	2.76	1.00	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง (กับ การขโมยคัดลอก)
5. ทักษะเกี่ยวกับการคัดลอกงานของผู้อื่น ในด้าน จริยธรรมทางวิชาการ	4.05	0.83	ไม่เห็นด้วยระดับมาก (กับการ ขโมยคัดลอก)
รวม	3.39	0.38	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง (กับการขโมยคัดลอก)

1.3.2 ทักษะที่เกี่ยวข้อกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สำหรับทักษะที่เกี่ยวข้อกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยในระดับปานกลางกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.17$) แสดงผลในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะที่เกี่ยวข้อกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง

ทักษะที่เกี่ยวข้อกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. ทักษะที่เกี่ยวกับการนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้	3.35	0.95	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง (กับการขโมยคัดลอก)
2. ทักษะในการลักลอบนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้	2.68	0.96	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง (กับการขโมยคัดลอก)
3. ทักษะในการคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อความทันสมัยต่อเหตุการณ์ต่างๆ	3.85	0.88	ไม่เห็นด้วยระดับมาก (กับการขโมยคัดลอก)
4. ทักษะในการให้ความรุนแรงในความผิดของการขโมยคัดลอกผลงานผู้อื่น	3.36	1.00	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง (กับการขโมยคัดลอก)
5. ทักษะในการคัดลอกและทำสำเนาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	3.02	0.98	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง (กับการขโมยคัดลอก)
6. ทักษะที่ต่อการจำกัดการคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	3.54	0.96	ไม่เห็นด้วยระดับมาก (กับการขโมยคัดลอก)
7. ทักษะที่ต่อการคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต นอกเหนือจากประโยชน์ทางวิชาการ	2.41	0.88	ไม่เห็นด้วยระดับน้อย (กับการขโมยคัดลอก)
รวม	3.17	0.35	ไม่เห็นด้วยระดับปานกลาง (กับการขโมยคัดลอก)

1.4 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการใช้งานในบริบททั่วไป

1.4.1 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานในบริบททั่วไป

ผลการศึกษาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไป พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไป ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.44$) ดังผลในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไป	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. พฤติกรรมการใช้ตำราเรียนที่มีลิขสิทธิ์	2.65	0.81	มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับปานกลาง
2. พฤติกรรมการอ้างอิงเจ้าของผลงานในเชิงอรรถ	1.73	0.75	มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับมาก
3. พฤติกรรมกรลอกเลียนผลงานของผู้อื่น	2.05	0.81	มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับมาก
4. พฤติกรรมกรอ้างอิงเจ้าของผลงานในบรรณานุกรม	3.33	0.72	มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับปานกลาง
รวม	2.44	0.33	มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับปานกลาง

*พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4.2 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

สำหรับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.31$) ดังผลในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. พฤติกรรมการอ้างอิงและขออนุญาตเจ้าของข้อมูล เมื่อต้องการคัดลอกข้อมูล และ/หรือรูปภาพจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	2.40	1.03	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับปานกลาง
2. พฤติกรรมการขออนุญาตเจ้าของข้อมูล เมื่อต้องการคัดลอกข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือหรือตัวเลขจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	2.57	0.92	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับปานกลาง
3. พฤติกรรมการขออนุญาตเจ้าของข้อมูล เมื่อต้องการคัดลอกภาพถ่ายหรือภาพกราฟฟิกจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	1.69	0.76	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับมาก
4. พฤติกรรมการขออนุญาตเจ้าของข้อมูล เมื่อต้องการคัดลอกเพลงหรือเสียงจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ	3.03	0.95	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับปานกลาง
5. พฤติกรรมการคัดลอกข้อความ, บทความ, รูปภาพ, ภาพเคลื่อนไหวและเสียงจากอินเทอร์เน็ตมาส่งอาจารย์จากเว็บไซต์ที่ไม่มีภาระระบุผู้แต่ง หรือผู้จัดทำข้อมูลชัดเจน	3.07	0.84	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับปานกลาง
6. พฤติกรรมการซื้อรายงานจากเว็บไซต์สำหรับขายรายงานและบทความบนอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะ (Paper Mill)	1.15	0.47	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับมาก
รวม	2.31	0.42	มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับมาก

*พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับน้อย

1.5 จริยธรรม

1.5.1 จริยธรรมส่วนบุคคล

ในด้านจริยธรรมส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีคะแนนเฉลี่ยของ จริยธรรมส่วนบุคคลอยู่ในระดับ 2 คะแนน ($\bar{X} = 2.00$ จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน) โดยร้อยละ 36.3 ของกลุ่มตัวอย่าง มีจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ดังผลในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับจริยธรรมส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับจริยธรรมส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
3 - 4 คะแนน (มีจริยธรรมระดับสูง)	117	29.3
2 คะแนน (มีจริยธรรมระดับปานกลาง)	145	36.3
0 - 1 คะแนน (มีจริยธรรมระดับต่ำ)	138	34.5
คะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม	$\bar{X} = 2.00$	

*เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

1.5.2 จริยธรรมทางวิชาการ

ในด้านจริยธรรมทางวิชาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีคะแนนเฉลี่ยของ จริยธรรมทางวิชาการ อยู่ในระดับ 1 คะแนน ($\bar{X} = 1.31$ จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน) โดยร้อยละ 59.5 ของกลุ่มตัวอย่าง มีจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำ ดังผลในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับจริยธรรมทางวิชาการของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับจริยธรรมทางวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
3 - 4 คะแนน (มีจริยธรรมระดับสูง)	37	9.3
2 คะแนน (มีจริยธรรมระดับปานกลาง)	125	31.3
0 - 1 คะแนน (มีจริยธรรมระดับต่ำ)	238	59.5
คะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม	$\bar{X} = 1.31$	

*เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

1.5.3 จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

ในด้านจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีคะแนนเฉลี่ยของจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ อยู่ในระดับ 2 คะแนน ($\bar{X} = 2.75$ จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน) โดยร้อยละ 55.5 ของกลุ่มตัวอย่าง มีจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ดังผลในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของระดับจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
5 - 6 คะแนน (มีจริยธรรมระดับสูง)	32	8.0
3 - 4 คะแนน (มีจริยธรรมระดับปานกลาง)	222	55.5
0 - 2 คะแนน (มีจริยธรรมระดับต่ำ)	146	36.5
คะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม	$\bar{X} = 2.75$	

*เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

1.6 ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

ในด้านความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีคะแนนเฉลี่ยของความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา อยู่ในระดับ 1 - 2 คะแนน ($\bar{X} = 2.19$ จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) โดยร้อยละ 48.7 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความรู้และตระหนักอยู่ในระดับต่ำ และเพียงร้อยละ 0.8 ที่มีความรู้และตระหนักในระดับสูงที่สุด ดังผลในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของระดับความรู้และตระหนักเกี่ยวกับ
กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา	จำนวน	ร้อยละ
5 คะแนน (มีความรู้และตระหนักในระดับสูงที่สุด)	3	0.8
4 คะแนน (มีความรู้และตระหนักในระดับสูง)	40	10.0
3 คะแนน (มีความรู้และตระหนักในระดับปานกลาง)	134	33.5
2 - 1 คะแนน (มีความรู้และตระหนักในระดับต่ำ)	195	48.7
0 คะแนน (ไม่มีความรู้และตระหนักเลย)	28	7.0
คะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม	$\bar{X} = 2.19$	

*เกณฑ์ในการให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องตามคำตอบที่กำหนดได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

1.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ในบริบทประเทศกำลังพัฒนา

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยระดับปานกลางกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา ($\bar{X} = 3.26$) ดังผลในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความชอบธรรม
ในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา

ความคิดเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัด เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสารสนเทศสำหรับประชาชนในประเทศกำลังพัฒนา	3.53	1.11	เห็นด้วยมากกับการบังคับใช้กฎหมาย
2. การใช้อินเทอร์เน็ตให้ถูกต้องตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเรื่องที่ยากต่อการปฏิบัติ สำหรับคนในประเทศกำลังพัฒนา	3.77	0.83	เห็นด้วยมากกับการบังคับใช้กฎหมาย
3. คนไทยและประเทศไทยไม่จำเป็นต้องเคารพต่อกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพราะเป็นกฎหมายที่ชาติพัฒนาแล้วกำหนดขึ้นเพื่อเอาเปรียบชาติที่กำลังพัฒนา	2.67	1.18	เห็นด้วยปานกลางกับการบังคับใช้กฎหมาย
4. บทลงโทษต่อผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญามีความเหมาะสมดีแล้วในระดับสากล	3.34	0.77	เห็นด้วยปานกลางกับการบังคับใช้กฎหมาย
5. การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัดไม่ส่งผลทางลบใดๆต่อการพัฒนาสังคมสารสนเทศในประเทศไทย	3.01	0.95	เห็นด้วยปานกลางกับการบังคับใช้กฎหมาย
6. การปรับเปลี่ยนโครงสร้างของประเทศต่างๆไปสู่สังคมแห่งความรู้ (Knowledge-based Society) ทำให้ประเทศกำลังพัฒนามีคามจำเป็นต้องละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในผลิตภัณฑ์, ความรู้และการคิดค้นของประเทศที่พัฒนาแล้ว เพราะขาดศักยภาพในการวิจัยและพัฒนา	3.19	1.01	เห็นด้วยปานกลางกับการบังคับใช้กฎหมาย

ตารางที่ 19 (ต่อ) แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความชอบธรรม

ในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทาง ปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
7. ระบบกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการเพิ่มภาระต่อ กำลังซื้อของประชาชนที่อยู่ในประเทศกำลังพัฒนา	3.66	0.87	เห็นด้วยมากกับการบังคับ ใช้กฎหมาย
8. ในบริบทประเทศไทย การใช้กฎหมายทรัพย์สินทาง ปัญญาสอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติ ของสังคมไทย	3.09	0.82	เห็นด้วยปานกลางกับการ บังคับใช้กฎหมาย
9. วงการวิชาการตลอดจนวงการวิจัยและพัฒนาของไทย มี ความพร้อมเต็มที่แล้วสำหรับการบังคับใช้กฎหมาย ทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัด	2.95	0.98	เห็นด้วยปานกลางกับการ บังคับใช้กฎหมาย
10. การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็น สิ่งจำเป็น เพราะทำให้ประเทศไทยมีความศิวิไลซ์เช่น ประเทศอุตสาหกรรมทั่วไป	3.42	0.96	เห็นด้วยมากกับการบังคับ ใช้กฎหมาย
รวม	3.26	0.41	เห็นด้วยปานกลางกับ การบังคับใช้กฎหมาย

2. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบริบททางการศึกษาและความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้เข้ามาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สถาบันการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถาบันการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้เข้ามาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของเอกชนมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้เข้ามาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ดังผลในตารางที่ 20 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอกในระดับน้อย)

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ของความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้เข้ามาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถาบันการศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถาบันการศึกษาแตกต่างกัน

สถาบันการศึกษา	ความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้เข้ามาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})	ทัศนคติเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้เข้ามาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})	พฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้เข้ามาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})
มหาวิทยาลัยของรัฐบาล	2.47	3.14	2.31
มหาวิทยาลัยของเอกชน	2.42	3.22	2.32
ค่า T-TEST	0.34	2.17* (sig. = 0.03)	0.37

*P < 0.05

ชั้นปีที่ศึกษา

เมื่อทำการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 5 มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4

ในด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตน้อยกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 5 นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 5 มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตน้อยกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และ 2 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอกกระด้น้อย)

แต่ในด้านทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน ดังผลในตารางที่ 21

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova)

ในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ชั้นปีที่ศึกษา	ความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})	ทัศนคติเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})	พฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})
(G1) ชั้นปีที่ 1	2.21	3.16	2.27
(G2) ชั้นปีที่ 2	2.61	3.18	2.29
(G3) ชั้นปีที่ 3	2.58	3.09	2.28
(G4) ชั้นปีที่ 4	1.74	3.22	2.70
(G5) ชั้นปีที่ 5	3.27	3.22	2.44
ค่า F-TEST	6.51** Sig. = 0.000 (G2>1) (G2,3>4) (G5>1,2,3,4)	0.57	5.76** Sig. = 0.000 (G4>5,3,2,1) (G5>1,2)

**P<0.001

จากนั้นจึงทำการทดสอบ Chi-Square เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างบริบททางการศึกษาด้านชั้นปีที่ศึกษา กับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 ที่ค่า Chi-Square 24.454

กลุ่มตัวอย่างในชั้นปีที่ 5 มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในระดับสูง ร้อยละ 21.62 และ กลุ่มตัวอย่างในชั้นปีที่ 1 มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในระดับต่ำ ร้อยละ 57.46

แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่ศึกษาสูงกว่า มีแนวโน้มที่จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ในระดับสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่ต่ำกว่า (ดูตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ชั้นปีที่ศึกษา	ระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ				Chi – Square	df.	Sig
	ความรู้ระดับต่ำ	ความรู้ระดับปานกลาง	ความรู้ระดับสูง	รวม			
ชั้นปี 1	104 (57.46%)	70 (38.67%)	7 (3.87%)	181 (100%)	24.454	8	0.002*
ชั้นปี 2	61 (44.53%)	67 (48.91%)	9 (6.57%)	137 (100%)			
ชั้นปี 3	11 (42.31%)	11 (42.31%)	4 (15.38%)	26 (100%)			
ชั้นปี 4	12 (63.16%)	7 (36.82%)	0 (0%)	19 (100%)			
ชั้นปี 5	15 (40.54%)	14 (37.84%)	8 (21.62%)	37 (100%)			
รวม	203 (50.75%)	169 (42.25%)	28 (7%)	400 (100%)			

*P<0.05

เมื่อทำการทดสอบ Chi-Square เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างบริบททางการศึกษาด้านชั้นปีที่ศึกษา กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 ที่ค่า Chi-Square 11.534 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอกผลงานน้อย)

ทั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมขโมยคัดลอกในระดับสูงมากที่สุด ร้อยละ 49.64 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างในชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมขโมยคัดลอกในระดับสูงเพียงร้อยละ 21.05

และยังพบว่า ไม่มีกลุ่มตัวอย่างในชั้นปีใด มีพฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในระดับต่ำเลย

แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่ศึกษาต่ำกว่า มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ในระดับสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นปีที่สูงกว่า (ดูตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่ศึกษากับระดับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ชั้นปีที่ศึกษา	ระดับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ				Chi Square	df.	Sig
	พฤติกรรมขโมยคัดลอก ระดับต่ำ	พฤติกรรมขโมยคัดลอก ระดับปานกลาง	พฤติกรรมขโมยคัดลอก ระดับสูง	รวม			
ชั้นปี 1	0 (0%)	100 (55.25%)	81 (44.75%)	181 (100%)	7.907	4	0.10
ชั้นปี 2	0 (0%)	69 (50.36%)	68 (49.64%)	137 (100%)			
ชั้นปี 3	0 (0%)	15 (57.69%)	11 (42.31%)	26 (100%)			
ชั้นปี 4	0 (0%)	15 (78.95%)	4 (21.05%)	19 (100%)			
ชั้นปี 5	0 (0%)	25 (67.57%)	12 (32.43%)	37 (100%)			
รวม	0 (0%)	224 (56.00%)	176 (44.00%)	400 (100%)			

*P<0.05

ขั้นตอนการศึกษา

การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในขั้นตอนการศึกษาที่ศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นสอบวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว และชั้นสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว กำลังเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการไม่ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในขั้นตอนการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นสอบวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชั้นกำลังเรียน Course work และอยู่ระหว่างการหาหัวข้อทำวิทยานิพนธ์ และกลุ่มที่สอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว กำลังเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ และกลุ่มที่ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ ดังผลในตารางที่ 24 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอกระดับน้อย)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova)

ในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น
มาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในขั้นตอนการศึกษาที่แตกต่างกัน

ขั้นตอนการศึกษา	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ การขโมยคัดลอก ผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ต (\bar{X})	ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับ การขโมยคัดลอก ผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ต (\bar{X})	พฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการขโมยคัดลอก ผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ต (\bar{X})
(G1) กำลังเรียน Course work และอยู่ระหว่างการหาหัวข้อทำ วิทยานิพนธ์	2.33	3.14	2.29
(G2) สอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่าน แล้ว กำลังเก็บข้อมูลทำ วิทยานิพนธ์	2.64	3.25	2.31
(G3) สอบวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว	3.06	3.24	2.96
(G4) ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์	2.31	3.07	2.19
ค่า F-TEST	2.52	4.05* Sig. = 0.007 (G2,3>4)	16.03** Sig. = 0.000 (G3>1,2,4)

*P<0.05

**P<0.001

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชาที่ศึกษา

ในด้านสาขาวิชาที่ศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน ดังผลในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova)

ในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสาขาวิชาที่ศึกษาแตกต่างกัน

สาขาวิชาที่ศึกษา	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})	ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})	พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (\bar{X})
(G1) สาขาสังคมศาสตร์	2.47	3.17	2.33
(G2) สาขามนุษยศาสตร์	2.55	3.13	2.33
(G3) สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.40	3.21	2.29
(G4) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	2.35	3.16	2.28
ค่า F-TEST	0.18	0.41	0.33

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไป และความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไปและการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปมีความสัมพันธ์กับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.37 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดังผลในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไปกับการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป	0.37**

* $P < 0.001$ sig. = 0.000

จากนั้นจึงทำการทดสอบ Chi-Square เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป กับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.001 ที่ค่า Chi-Square 49.468

ทั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปในระดับสูง มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูง ร้อยละ 9.29 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปในระดับต่ำ ไม่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงเลย

และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปในระดับต่ำ มีระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับต่ำถึงร้อยละ 86.36

แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปในระดับสูงกว่า จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงกว่าเช่นกัน (ดูตารางที่ 27)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปกับระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป	ระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต				Chi - Square	df.	Sig
	ความรู้ระดับต่ำ	ความรู้ระดับปานกลาง	ความรู้ระดับสูง	รวม			
ความรู้ต่ำ	38 (86.36%)	6 (13.64%)	0 (0%)	44 (100%)	49.468	4	0.000*
ความรู้ปานกลาง	54 (71.05%)	20 (26.32%)	2 (2.63%)	76 (100%)			
ความรู้สูง	111 (39.64%)	143 (51.07%)	26 (9.29%)	280 (100%)			
รวม	203 (50.75%)	169 (42.25%)	28 (7%)	400 (100%)			

*P<0.001

ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างการปฏิบัติงานในบริบททั่วไปและการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.003 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังผลในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างการปฏิบัติงานในบริบททั่วไปกับการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป	-0.003

พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างการปฏิบัติงานในบริบททั่วไปและการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไปมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.192 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดังผลในตารางที่ 29 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงหมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอกกระด้นบ่อย)

ตารางที่ 29 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างการปฏิบัติงานในบริบททั่วไปกับการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป	0.192**

**P<0.001 sig.= 0.000

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมส่วนบุคคล จริยธรรมทางวิชาการ และ จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ กับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

2.3.1 จริยธรรมส่วนบุคคลกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ผลการศึกษาพบว่า จริยธรรมส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการ ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.08 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จริยธรรมส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับ ทักษะคิดที่เกี่ยวข้องกับการ ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.12 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จริยธรรมส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.249 จัดเป็นความสัมพันธ์ระดับต่ำ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดังผลในตารางที่ 30 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการ ขโมยคัดลอก ระดับน้อย)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างจริยธรรมส่วนบุคคลกับ ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	จริยธรรมส่วนบุคคล ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมา เป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่าน สื่ออินเทอร์เน็ต	-0.08
ทักษะคิดที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	-0.012
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	0.249**

** $P > 0.001$ sig. = 0.000

2.3.2 จริยธรรมทางวิชาการกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ผลการศึกษาพบว่า จริยธรรมทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.08 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จริยธรรมทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับทักษะคิดที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.05 และโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จริยธรรมทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.16 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังผลในตารางที่ 31 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอก ระดับน้อย)

ตารางที่ 31 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างจริยธรรมทางวิชาการกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	จริยธรรมทางวิชาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	0.08
ทักษะคิดที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	-0.05
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	0.16*

* $P < 0.05$ sig. = 0.002

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3.3 จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศกับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ผลการศึกษาพบว่า จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.16 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการโดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.10 จัดเป็นความสัมพันธ์ระดับต่ำ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการโดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.18 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงผลในตารางที่ 32 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอกกระตือรือร้น)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศกับความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอก ผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	0.16*
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	-0.10*
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	0.18**

*P<0.05

**P<0.001

จากนั้นจึงทำการทดสอบ Chi-Square เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศแตกต่างกัน จะมีด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 ที่ค่า Chi-Square 13.877

ทั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศสูง มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 59.38

และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศต่ำ มีระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในระดับต่ำถึงร้อยละ 61.64

แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศต่ำ จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ในระดับต่ำกว่า (ดูตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศกับ ระดับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

จริยธรรมเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์และ สารสนเทศ	ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอก ผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ				Chi – Square	df.	Sig
	ความรู้ ระดับต่ำ	ความรู้ ระดับปาน กลาง	ความรู้ ระดับสูง	รวม			
มีจริยธรรมต่ำ	90 (61.64%)	46 (31.51%)	10 (6.85%)	146 (100%)	13.877	4	0.008*
มีจริยธรรม ปานกลาง	101 (45.50%)	104 (46.85%)	17 (7.66%)	222 (100%)			
มีจริยธรรมสูง	12 (37.50%)	19 (59.38%)	1 (3.13%)	32 (100%)			
รวม	203 (50.75%)	169 (42.25%)	28 (7%)	400 (100%)			

* P = 0.05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ ความตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีความสัมพันธ์กับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.10 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.15 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.05 และไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงผลในตารางที่ 34

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้และตระหนัก
เกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญากับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ความรู้ความตระหนักเกี่ยวกับ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมา เป็นของตนเองเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่าน สื่ออินเทอร์เน็ต	0.10*
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	-0.15**
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	-0.05

*P<0.05

**P<0.01

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้
กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนากับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่
เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการ

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้
กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา มีความสัมพันธ์กับความรู้ที่เกี่ยวข้อง
กับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -0.11 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการโดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.43 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.14 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังผลในตารางที่ 35 (พฤติกรรมที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูง หมายถึง มีความถี่ในการขโมยคัดลอกในระดับน้อย)

ตารางที่ 35 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนากับความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	-0.11*
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	0.43**
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต	0.14**

*P<0.05

**P<0.01

**2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมย
คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ**

ความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการมีความสัมพันธ์กันในทางลบกับทัศนคติเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับพฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนทัศนคติกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังตารางที่ 36)

**ตารางที่ 36 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง
ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ**

สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	ความรู้เกี่ยวกับการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่นมา เป็นของตนผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ตฯ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ทัศนคติเกี่ยวกับการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่นมา เป็น ของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตฯ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	พฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่นมา เป็น ของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตฯ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ความรู้เกี่ยวกับการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่นมา เป็น ของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตฯ	-	-0.18*	0.15**
ทัศนคติเกี่ยวกับการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่นมา เป็น ของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตฯ	-0.18*	-	0.04
พฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมย คัดลอกผลงานของผู้อื่นมา เป็น ของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตฯ	0.15**	0.04	-

*P<0.05

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ในส่วนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครเพิ่มเติมขึ้นจากส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยโดยใช้การสนทนากลุ่มนี้ใช้แนวคำถามในทิศทางเดียวกัน และมีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามชั้นปี และขั้นตอนการศึกษา เนื่องจากผู้วิจัยพบว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีแนวโน้มทำให้ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นแตกต่างกันไป จึงนำตัวแปรทั้งสองมาใช้ในการจำแนกกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม สามารถแสดงรายละเอียดตามประเด็นต่างๆได้ดังนี้

1. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไป

1.1 ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไป

ในประเด็นแรก ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามถึงความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไปจำนวน 4 ข้อ โดยเริ่มต้นจากการถามถึงความหมายของการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผู้เข้าร่วมการสนทนาได้กล่าวถึงความหมายในทิศทางเดียวกันว่า หมายถึง การคัดลอกผลงานหรือข้อมูลที่มีเจ้าของมาใช้โดยไม่ได้อ้างอิงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลดังกล่าว ประเด็นสำคัญที่ผู้เข้าร่วมการสนทนาเห็นตรงกัน คือ การไม่ให้เกียรติเจ้าของข้อมูลหรือผู้ที่คิดค้นและพัฒนาข้อมูลขึ้นมาเป็นคนแรก ซึ่งความคิดเห็นในลักษณะนี้จะพบได้ในทุกกลุ่มของการสนทนา ส่วนจะเรียกว่าเป็นการขโมยหรือไม่นั้น ผู้เข้าร่วมสนทนาจะพิจารณาจากวัตถุประสงค์และผลกระทบจากการคัดลอกข้อมูล โดยผู้เข้าร่วมสนทนาส่วนใหญ่มักจะตัดสินจากวิจรณ์ญาณส่วนบุคคลมากกว่าจะอาศัยหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานที่เป็นแบบแผนในเชิงวิชาการที่ได้มาจากการศึกษาเล่าเรียน

จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า ผู้ร่วมสนทนาที่ศึกษาในสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์พยายามแสดงความเห็นถึงรายละเอียดของความหมาย เกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าผู้ที่เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์

ดังเช่น บทสนทนาของนักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 3 จากคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง กล่าวถึงความหมายของการคัดลอกผลงานและยกตัวอย่าง วัตถุประสงค์และผลกระทบจากการคัดลอกข้อมูลไว้ด้วยว่า

“ก็เกิดได้หลายกรณีนะ อย่าง ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ ในกรณีที่ตั้งใจเนี่ย คือขโมย เพื่อให้เกิดประโยชน์กับเฉพาะตนเองไง เช่น การขโมยเพื่อรางวัล ชื่อเสียง หรืออะไรก็ตาม ซึ่งผิดมากๆ ผลงานผู้อื่นเช่นงานวิจัย การศึกษาส่วนตัวอะไรทำนองนี้ แต่ถ้าเขียนจากที่เคยได้ยินเขาพูดกัน ก็ไม่น่าเรียกว่าขโมยนะ เพราะบางครั้งเราอาจมีความเห็นพ้องกันได้ ซึ่งในการเขียนรายงานนั้นจุดประสงค์จริงๆของการอ้างอิง คือ สามารถสืบค้นต่อไปได้ และเป็นการแสดงถึงการศึกษาค้นคว้าของคนอื่นที่ยืนยันกับความคิดเรา แต่ถ้าไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน หรือเสียหาย ก็ไม่ได้เรียกว่าขโมย”

ขณะที่นักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์ที่กล่าวถึงความแตกต่างของความเข้มงวดในการอ้างอิงผลงานของผู้อื่น ระหว่างการเรียนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

“ตอน ป.ตรีไม่ค่อย serious เท่าไร อาจารย์ไม่ค่อยตรวจ แต่ ป.โท อาจารย์อยากจะดูว่าเอามาจากไหน ถือว่าให้เกียรติเขาด้วย มีความรอบคอบมากขึ้น คือดูว่าถ้าเป็นผลการวิจัยหรือสรุปผลของใครก็ตามที่เราจะเอามาเขียนต่อ ก็ต้องอ้างถึงเจ้าของแน่นอน”

ในคำถามถัดมานั้น ผู้วิจัยได้ยกวลีที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายอย่าง “ประชาธิปไตย คือ การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” ของอับราฮัม ลินคอล์น ขึ้นมา กล่าวให้ผู้ร่วมสนทนาฟัง และถามว่า หากต้องนำวลีดังกล่าวมาอ้างถึงเพื่อประกอบการทำรายงาน จะถือเป็นความรู้ทั่วไปหรือไม่ หรือจำเป็นต้องอ้างถึงผู้กล่าววลีหรือคตินั้น ผู้เข้าร่วมการสนทนา มีคำตอบที่ไม่แตกต่างกัน แม้ว่า จะมาจากภูมิหลังที่แตกต่างกันในด้านการศึกษา, สาขาวิชา, ชั้นปีที่ศึกษา และสถาบันที่ศึกษา ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมสนทนาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าวลีและ

คติพจน์ต่างๆที่ผู้เข้าร่วมสนทนาคะนำมาใช้นั้นเป็นที่รู้จักกันดีในสังคมว่าใครเป็นเจ้าของ จึงไม่จำเป็นต้องอ้างถึงเจ้าของวลีหรือคติพจน์ดังกล่าว

ข้อสังเกตที่น่าสนใจจากคำถามเกี่ยวกับการอ้างถึงวลีหรือคติพจน์นั้น มีความเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนาคนหนึ่งจากสาขามนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง เห็นว่าหากเจ้าของวลีหรือคติพจน์นั้นไม่เป็นที่รู้จักก็จะไม่อ้างอิง

“ขอบคุณนะ ว่าใครคิด เป็นพวกประโยคประวัติศาสตร์หรือเปล่า ถ้าเอามาเขียนในรายงานก็อ้างนะ แต่ถ้าโนเนมเนี่ย ก็อาจจะไม่อ้างก็ได้มั้ง แต่ถ้าไม่อ้างชื่อนั้นก็คือต้องทำให้ดูเหมือนคิดเองนะ แบบว่า ประโยคที่เราเขียนๆมาดูพื้นๆ แต่พอมีวลีนี้ขึ้นมาก็รู้เลยว่าไม่ได้คิดเอง ก็อาจจะเอามาขัดเกลามาให้ดูพื้นๆเหมือนกัน หรือหุๆเหมือนกันก็ว่าไป”

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ถามว่า ชาวสาร ชาวประจำวันจากหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ จัดว่าเป็นความรู้ทั่วไป สามารถนำมาใช้โดยไม่ต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของชาวสารนั้นๆใช่หรือไม่ ผู้เข้าร่วมสนทนาทุกคนนั้นตอบว่า ต้องอ้างอิงอย่างแน่นอน โดยให้เหตุผลการอ้างถึงแหล่งที่มาอย่างชัดเจนจะทำให้ชาวที่กล่าวถึงนั้นมีความน่าเชื่อถือ

1.2 ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไป

หัวข้อสำคัญถัดมาที่ผู้วิจัยได้ถามผู้เข้าร่วมสนทนา คือ ทัศนคติต่อการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ในลักษณะการคัดลอกผลงานจากหนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ผู้วิจัยได้ถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดลอกงานของผู้อื่น โดยไม่ได้อ้างถึงเจ้าของผลงานว่า เป็นสิ่งที่ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน ปรากฏว่าผู้เข้าร่วมสนทนาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่สูงๆนั้นไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว โดยกล่าวในทำนองเดียวกันว่า เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เนื่องจากเป็นความผิดร้ายแรง รวมทั้งผิดต่อกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาด้วย ซึ่งหนึ่งในจำนวนนั้นคือ นักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 3 และ 4 ต่างสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยรัฐบาลได้กล่าวว่า

“ก็คิดว่าจะเขียนอ้างอิงแน่ๆอยู่แล้วในบรรณานุกรม ก็ถ้าจะอ้างก็หมายถึงเราจะเขียนลงไป ถ้าเราให้เกียรติเขา เราก็ต้องยกของเขามาพูดก่อน”

“ไม่ดีนะคะ เพราะการนำผลงานคนอื่นมาเป็นผลงานของตนเองนั้นเป็นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และยังผิดจรรยาบรรณด้วย โดยเฉพาะงานวิจัย หรือสิ่งที่ต้องศึกษามานะ นับเป็นการขโมยปัญญาเลยนะ”

ความคิดเห็นดังกล่าวแตกต่างจากผู้เข้าร่วมสนทนาในกลุ่มที่แตกต่างกัน โดยคนหนึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทชั้นปีที่ 1 ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเรียน Course work และผู้เข้าร่วมสนทนาสองคนที่อยู่ระหว่างหาหัวข้อทำวิทยานิพนธ์ให้เหตุผลสอดคล้องกันว่า การคัดลอกผลงานนั้นไม่ใช่ความคิดที่ร้ายแรงไปเสียทุกเรื่อง รวมทั้งการคัดลอกผลงานดังกล่าวนั้นก็ไม่น่าจะมีใครรู้ เนื่องจากเห็นว่า แต่ละคนมีความคิดที่เหมือนกันได้

“รู้ได้ไงว่าเราลอกหรือไม่ลอก มึงงานเขียน คำพูดเป็นล้าน ล้าน ล้าน ในโลก อาจารย์ไม่มีวันรู้ว่าลอกมาหรือเปล่า แล้วจะหักคะแนนได้อย่างไร อย่างที่บอกว่า บางครั้งเราก็มีความเห็นเหมือนกัน สิ่งที่เราคิด สิ่งที่เราเขียนอาจจะไปเหมือนกับคนอื่นโดยบังเอิญ โดยที่เราไม่ตั้งใจหรือไม่รู้ก็ได้”

จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า ตัวแปรในด้าน ชั้นปี และขั้นตอนของการศึกษา นั้นส่งผลต่อความคิดและทัศนคติของผู้เข้าร่วมสนทนา โดยผู้ที่เรียนในปีแรกหรือในขั้นตอนการเรียน Course work มักจะแสดงความเห็น เช่น อ้างอิงโดยเห็นว่ามีบรรณานุกรมไม่ได้เห็นความจำเป็นของอ้างอิงอย่างชัดเจนด้วยการใช้เชิงอรรถ รวมทั้งเห็นว่าการขโมยคัดลอกงานของพวกเขาไม่ใช่สิ่งที่ผิด เพราะไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน

1.3 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไป

คำถามที่ผู้วิจัยใช้ในการสอบถาม พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ทางวิชาการนั้น ผู้วิจัยเริ่มถามด้วยคำถามใกล้ตัว คือ การทำสำเนาตำราเรียนที่มีลิขสิทธิ์ มาใช้งานเพื่อความประหยัด ผู้เข้าร่วมสนทนากล่าวว่า พวกเขามีพฤติกรรมการทำสำเนาดังกล่าวเหมือนกัน แต่มีสาเหตุที่ต่างไปตามสาขาวิชา ผู้เข้าร่วมสนทนาที่มาจากสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ ทำขึ้นเพื่อใช้เป็นส่วนตัวและเป็นประโยชน์ทางการศึกษา แต่ที่สำคัญจะทำกับตำราภาษาอังกฤษที่มีราคาแพงมากกว่าตำราภาษาไทย ซึ่งในประเด็นพฤติกรรมการคัดลอกนี้ ผู้เข้าร่วมสนทนาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ให้เหตุผล

ที่ต่างออกไปว่า ตำราที่ต้องการนั้นไม่มีให้ซื้อหรือหาซื้อได้ลำบาก ซึ่งพวกเขาเห็นว่าทางคณะควรให้ความสนับสนุนในส่วนนี้มากขึ้นด้วยการเพิ่มจำนวนตำราในห้องสมุดสำหรับยืมไปศึกษา และหากว่ามีตำราวางขายที่หาซื้อได้สะดวกในประเทศไทย ผู้เข้าร่วมสนทนาสาขาดังกล่าวก็เต็มใจที่จะซื้อตำราลิขสิทธิ์นั้น

ต่อมาผู้วิจัยได้ถามผู้เข้าร่วมสนทนาว่า เคยลอกข้อความจากหนังสือเล่มต่างๆมาใช้ประกอบการทำรายงานหรือไม่ และทำอย่างไรบ้าง ซึ่งคำตอบโดยส่วนใหญ่จากกลุ่มสนทนาทุกกลุ่มนั้นเห็นพ้องกันว่า ในขณะที่พวกเขากำลังศึกษาระดับปริญญาโทนั้น พวกเขาไม่เคยลอกข้อความจากหนังสือโดยไม่อ้างอิงมาประกอบการทำรายงานหรือวิทยานิพนธ์ และเมื่อต้องการใช้ข้อมูลจะอ้างอิงถึงแหล่งข้อมูลเสมอ ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจ คือ สาเหตุที่เลือกอ้างอิงเนื่องจากจะต้องส่งรายงานนั้นไปนำเสนอที่การประชุมทางวิชาการในต่างประเทศ

“*Serious* เพราะต้องทำเป็น *paper* ส่งไปต่างประเทศเหมือนกัน แต่ถ้าทำรายงานตอน ป.ตรี ก็ไม่ค่อยอ้างเท่าไร ตอนนี้ต้องไป *present* เลย *serious*” นักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 3 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

อีกเหตุผลที่น่าสนใจ คือ เรื่องของความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในรายงานหรือวิทยานิพนธ์ของตนเอง

“เราก็ต้องอ้างให้เขาเชื่อถือ ว่าเรามีหลักฐาน เป็นเรื่องที่มีคนเห็นด้วยกับเรา เอามา *support* ความคิดของเราไง” นักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

เมื่อการตอบคำถามในหัวข้อของการคัดลอกข้อมูลนี้ดำเนินไป นักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าวถึงประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องของการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น แต่อยู่ในลักษณะของความเต็มใจของเจ้าของผลงาน นั่นคือการลอกงานซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียน

“ก็ทำงานไม่ทัน คิดไม่ออก อาจารย์ก็ไม่ *available* พอที่จะให้คำปรึกษา”

ผู้วิจัยจึงสอบถามผู้เข้าร่วมสนทนาในทุกกลุ่ม สังเกตได้ว่า ผู้เข้าร่วมสนทนาเริ่มแสดงที่ทำเข้าอกเข้าใจกันถึงปัญหาที่ตนเองเคยได้พบ ทำให้หลายคนตอบคำถามกันแบบไม่คิดมาก ต่างคนต่างกล่าวในลักษณะเดียวกันว่า การที่ตนได้คัดลอกผลงาน ไม่ได้มีสาเหตุว่าต้องการลอกงานผู้อื่น แต่เป็นเพราะสถานการณ์พาไปและบางคนเห็นว่าเป็นการแบ่งปันซึ่งกันและกัน

“ที่ทำบ่อยจะ copy กันเองมากกว่า คิดว่าเป็นเรื่องของการแบ่งปัน ยิ่ง ป.ตรี ยิ่งทำบ่อยเลย”

ผู้เข้าร่วมสนทนา เล่าถึงประสบการณ์ของตนว่า อาจารย์ไม่ได้ได้คาดหวังในการให้นิสิตนักศึกษาได้คิดด้วยตนเอง หรืออีกแง่หนึ่งอาจารย์อาจจะเข้าใจในธรรมชาติของการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มักจะลอกเลียนงานกันอยู่เสมอ ผู้เข้าร่วมสนทนาที่เป็นนักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 4 คนหนึ่งจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลกล่าวว่า

“ตอน ป.ตรี มีวิชาหนึ่ง บอกว่า การทำการบ้าน เรียกว่า การรวมกลุ่มกัน เพราะฉะนั้น ถ้าทำแล้วลอกใครมาให้เขียนชื่อ references ลงไปด้วย ถ้าลอกใครมาก็เขียนลงไปเลย คือ ถ้าพบว่าลอกมาแล้วไม่เขียน มันจะรู้อยู่แล้ว เวลาอาจารย์ตรวจจะตรวจเป็นปึก ถ้าไม่เขียนมากก็ไม่รับส่ง เฉพาะภาคผม ไม่รู้ภาคอื่น”

เมื่อผู้วิจัยได้ยกเหตุการณ์ข้างต้นให้กลุ่มอื่นๆ ฟัง นักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาล จากกลุ่มหนึ่ง กล่าวเสริมว่า

“ก็แล้วแต่วิชา บางวิชา ความคิดจะไม่ต่างกัน assign เป็นงานกลุ่มไปเลย เพราะต้องลอกอยู่ดี ป้องกันไว้เลย เพราะบางวิชามันไม่กว้างมาก โจทย์มันไม่กว้าง คะแนนเก็บจะไม่มากอยู่แล้ว”

ผู้เข้าร่วมการสนทนาที่เป็นนักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 3 คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลกล่าวถึงเหตุผลที่อาจารย์ไม่เป็นมิตรว่า

“อาจารย์มีส่วนช่วยที่จะ guide เรา ถ้าไม่เข้าใจก็ปรึกษาได้ จะไม่ชอบอาจารย์ที่ จะคิดเสมอว่า คุณต้องเข้าใจที่ฉันพูดนะ ขึ้นอยู่กับบุคลิกอาจารย์ว่าพร้อมที่จะให้เราไป ปรึกษาใหม่ ยิ่งตอนมัธยมนะอย่าหวังว่าจะได้คุยกันด้วยภาษาดอกไม้อะไร”

2. ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

2.1 ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ผู้วิจัยเริ่มประเด็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น มาเป็น ของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วยการถามว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อให้ฟรี เราสามารถคัดลอกได้โดยไม่เรียกว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์เหมือนกันสื่ออื่นๆ เช่น หนังสือ, วิดีโอ, วีซีดี, ซีดี หรือไม้อะไรก็ตาม ตอบที่ได้นั้นผู้วิจัยสามารถแยกกลุ่มการตอบคำถามได้สองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ หนึ่งคือผู้ร่วมสนทนาที่คิดว่าสื่อดังกล่าวเป็นสื่อให้ฟรี จึงสามารถคัดลอกได้อย่างอิสระโดยไม่ต้อง อ้างอิงถึงที่มาและไม่รู้ถึงการคุ้มครองลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ แต่ในขณะที่เดียวกันพวกเขาก็กล่าวว่า ถึงแม้จะเป็นสื่อให้ฟรี แต่หากพวกเขาจะนำมาใช้ประกอบการทำรายงานหรือวิทยานิพนธ์ก็จะอ้างอิง เพราะว่าจะทำให้ผลงานของตนเองน่าเชื่อถือ

สำหรับกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนาอีกส่วน กล่าวอีกทางหนึ่ง คือ พวกเขารู้ว่าข้อมูลบน อินเทอร์เน็ตมีเจ้าของและรู้ถึงการมีอยู่ของลิขสิทธิ์และควรอ้างอิงถึงแหล่งที่มา แต่ก็ไม่ใช่เพราะ กลัวว่าจะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์จะทำให้ถูกลงโทษ พวกเขาอ้างอิงถึงแหล่งที่มาเพราะเหตุผล เดียวกันของกลุ่มแรก คือ จะทำให้รายงานหรือวิทยานิพนธ์ของเขาที่น่าเชื่อถือและเป็นข้อกำหนด ของทางสถาบันที่ศึกษา

นิติตปริญาโท ชั้นปี 4 คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ “เริ่มหา ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่ ป.ตรี แล้วละ ส่วนใหญ่จะ serious หหมด ที่คุณจะได้ กำหนดไว้เลย ส่วนถ้าเอามา re-write เาเอง ก็จะอ้างอิงในบรรณานุกรม หรือไม่ก็ใน acknowledgement”

นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสนทนาก็ได้กล่าวเสริมว่า ข้อมูลที่ปรากฏบนเว็บไซต์แต่ละแห่ง ส่วนหนึ่งนั้นมาจากสิ่งตีพิมพ์ที่ผู้สร้างเว็บไซต์คัดลอกขึ้นไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

“ควรอ้างอิงนะ แต่เราว่าน่าจะอ้างอิงในบรรณานุกรมแทนแบบที่บอกชื่อคนเขียนต่อท้ายนะ เพราะยังงี้ก็แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลที่เราเขียนในรายงานนั้นมีที่มาที่ไป จาก การสืบค้นข้อมูล แต่โดยปกติเราก็ไม่ serious นะ เรื่องลิขสิทธิ์หรือกนะ เพราะเว็บไซต์เนี่ยจริงๆถ้าไปอ่านดูก็จะรู้ว่าบางที่มันก็ลอกมาจากหนังสือมาลงเหมือนกัน แล้วเขาก็ไม่ได้บอกด้วยว่ามีที่มาจากที่ไหน แล้วสรุปใครจะไปรู้ว่า ใครกันที่ละเมิดลิขสิทธิ์” นิสิตปริญญาโท ชั้นปี 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงหลวง

จากนั้น ผู้วิจัยถึงถามถึงการนำข้อมูลที่เป็นสถิติจากเว็บไซต์ของทางราชการมาใช้ว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาทราบว่าจะต้องขออนุญาตหรืออ้างอิงที่มาของข้อมูลนั้นหรือไม่ ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนาตอบว่าจะต้องอ้างอิงที่มาของข้อมูลนั้นเช่นกัน แต่เพื่อความน่าเชื่อถือของสถิติที่ได้มา แต่เรื่องของการขออนุญาตจากเจ้าของข้อมูลก่อนนั้น ไม่พบว่าผู้เข้าร่วมการสนทนาคนใดรู้ว่าจะต้องขออนุญาตก่อน ซึ่งมาจากเหตุผลที่พวกเขาไม่เคยพบข้อความที่แสดงความต้องการของการขออนุญาตดังกล่าว

สำหรับข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตที่มาในรูปแบบของการซื้อขายรายงาน ผ่านอินเทอร์เน็ต หรือ Paper mill ผู้วิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมการสนทนาไม่เคยศึกษาและสนใจจะซื้อรายงานผ่านอินเทอร์เน็ต มีเพียงผู้เข้าร่วมการสนทนาคนหนึ่ง ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงหลวงกล่าวว่า

“ของเมื่อนอกก็เคยเห็น แต่เราไม่รู้ว่ามีเว็บชัดเจนว่าเป็น paper mill ที่เป็นของไทยนะ เคยเห็นแต่โพสต์ในเว็บบอร์ดว่ารับจ้างทำรายงาน ทำวิทยานิพนธ์”

2.2 ทักษะที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ผู้วิจัยตั้งคำถามในประเด็นของทักษะที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนา มีความคิดเห็นอย่างไรกับข้อความที่ว่า ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตสามารถนำไปใช้โดยไม่จำเป็นต้องขอ

อนุญาต เพราะเป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การคัดลอกผลงานจากอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสิ่งที่ตัดสินใจได้ยาก ว่าสิ่งใดเรียกว่าขโมยคัดลอก และสิ่งใดเรียกว่าไม่ได้ขโมยคัดลอก โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนาบางคนเพียงเข้าไปอ่านข้อมูลจากเว็บต่างๆและนำมาเรียบเรียงเขียนขึ้นเอง ซึ่งเขากล่าวว่าการกระทำดังกล่าว ไม่เรียกว่าเป็นการขโมยคัดลอกข้อมูลแต่ประการใด เมื่อเขาได้ตัดสินใจว่าการกระทำที่คิดจะทำนั้นไม่ได้เรียกว่าการขโมย พวกเขาจึงคิดว่าสิ่งนั้นไม่ใช่การทำผิด ระหว่างการสนทนาทำให้ผู้วิจัยได้ประเด็นสำคัญจากนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 4 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์โดยตรง ได้บอกกับผู้วิจัยว่า คอมพิวเตอร์นั้นมีส่วนทำให้เรารับข้อมูลต่างๆเก็บไว้ในเครื่องเองโดยไม่รู้ตัว ทำให้ผู้เข้าร่วมสนทนาคนอื่นเห็นด้วยหลายคน และเมื่อผู้วิจัยยกตัวอย่างนี้ให้กับกลุ่มสนทนาอื่นๆฟัง ผู้เข้าร่วมสนทนาทั้งที่อยู่ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาอื่นๆก็รู้สึกได้ในสภาพนั้นอย่างปฏิเสธไม่ได้

“กับอินเทอร์เน็ต เหตุผลก็คือ เวลาเราเปิดเว็บไซต์เนี่ยครับ ภาพนั้นอยู่บนเครื่องเราอยู่แล้ว คือ เราไม่คลิก save มันก็อยู่ใน cache memory อยู่แล้ว ไม่ได้คลิกขวาเพื่อ save แต่อะไรที่ขึ้นจอเรามันอยู่ในเครื่องเราอยู่แล้ว คือผมไม่ต้อง save เลย เขาส่งมาให้เราแล้วเราก็รับไว้”

ต่อมาเมื่อผู้วิจัยถามว่า หากมีการระบุว่า “ห้ามนำไปใช้ก่อนได้รับอนุญาตจากเจ้าของเว็บไซต์” ผู้เข้าร่วมการสนทนาจากหลากหลายสาขาวิชาให้ความเห็นในทำนองเดียวกันว่า แทบไม่เคยสังเกตข้อความนี้และถึงหากพบแต่ต้องการจะใช้ ก็มิได้มีความพยายามที่จะขออนุญาตจากเจ้าของก่อน แต่อย่างไรก็ดี การตัดสินใจกระทำการคัดลอกของเขานั้นก็ได้มีเจตนาที่มาจากทัศนคติที่เห็นควรต่อการขโมยคัดลอก เนื่องจากพวกเขามีความเข้าใจที่ต่างกันไปโดยผู้เข้าร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้อย่างหลากหลาย หนึ่งในนั้นเป็นนักศึกษานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง กล่าวว่

“ถ้าเป็นหนังสือเคยดูแต่พิมพ์เมื่อไหร่ ใครเขียน ไม่ได้ดูละเอียดขนาดนั้น แต่ในเว็บถ้ากด save แล้วมันขึ้นมาย่างๆก็แสดงว่าเจ้าของเขายอม”

“จะไปติดต่อเขายังไง คิดว่าแค่อ้างก็ให้เกียรติแล้ว เราไม่ได้ลอกนะ เราอ้างแล้ว แล้วก็ไม่ได้คิดว่าจะขออนุญาตเขาอยู่แล้ว” นิสิตคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง

“ถ้ารู้วิธีขออนุญาตก็คงขอ แต่หมายถึงต้องไม่ยุ่งยาก และไม่เสียเงินนะคะ เพราะถ้าเสียเงินคงไม่ขอ แล้วเนื่องจากเว็บนี้เป็นสื่อสาธารณะนี่คะ อีกทั้งเป็นที่รับรู้กันว่าเผยแพร่ให้แก่คนทั่วไปนะคะ ยกเว้นบางอันที่ต้องซื้อ อันนั้นก็แล้วแต่ความพอใจของผู้หา นะคะ แต่ถ้าก็อปได้ก็ก็อปคะ แล้วเขียนบรรณานุกรมอ้างอิง” นิสิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบรบาลแห่งหนึ่ง

เมื่อผู้วิจัยถามว่าหากของข้อมูลนั้นเป็นภาพ หรือเสียง พวกเขามีความเห็นต่อการขโมยคัดลอกมาใช้อย่างไร ผู้เข้าร่วมสนทนาส่วนใหญ่กล่าวว่า พวกเขาเห็นว่าการบันทึกภาพที่เผยแพร่อยู่บนอินเทอร์เน็ตนั้นทำได้โดยสะดวกไม่ได้มีการป้องกันไว้ไม่ให้คัดลอก การคัดลอกจึงไม่ใช่สิ่งที่ได้รับการตัดสินว่าเป็นการกระทำที่ผิดและไม่ได้ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ที่สำคัญผู้เข้าร่วมสนทนากล่าวว่า หากเจ้าของภาพต้องการจะแสดงผลงานของตนไว้บนสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นก็มีความจำเป็นต้องปกป้องผลงานของตนเอง เพราะเห็นได้จากเว็บไซต์ในปัจจุบันบางแห่งไม่ต้องการให้นำรูปภาพมาใช้ จะไม่สามารถบันทึกภาพนั้นได้ แต่สำหรับการบันทึกข้อมูลเสียงนั้น พวกเขาไม่ได้นำมาใช้เพื่อประกอบการทำงานทางวิชาการ จะใช้เพื่อความบันเทิงเท่านั้น

“ภาพทั่วไป คลิกขวาอย่างเดียว เขาไม่วางหอรอก วันวันหนึ่งใครเข้าตั้งกี่ชีวิต ถ้าไม่เหมือนคดีตากล้องก็คงไม่ตรวจ ถ้าเราไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน เขาก็คงไม่มายุ่งกับเราหรอก” นักศึกษาปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งกล่าว

“คือถ้าเจ้าของลิขสิทธิ์เขาไม่ยากจะให้ copy จริงก็คงจะ protect ไว้ หรือไม่ก็ออก media ใหม่ อย่าง sony ก็ออก md ก็ copy ไม่ได้ ถ้าเขาอยากออก media กลางๆ ก็เรื่องของเขา คิดว่าเรื่องนี้มันไม่ได้ไปทำร้ายใคร” นิสิตปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบรบาลแห่งหนึ่งกล่าว

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนาเห็นว่า การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเป็นเรื่องที่ไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ นอกจากนี้ยังเห็นว่าเมื่อเจ้าของผลงานได้ตัดสินใจจะนำผลงานต่าง ๆ มาลงในสื่อสาธารณะเช่นนี้แล้ว ข้อมูลและผลงานต่าง ๆ ก็เป็นสาธารณะเช่นกัน

2.3 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

เมื่อผู้วิจัยเข้าประเด็นพฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วยการกล่าวถึงคอมพิวเตอร์และสื่ออินเทอร์เน็ตในปัจจุบันที่อำนวยความสะดวกให้มนุษย์มีพฤติกรรมขโมยคัดลอกผลงานมากขึ้น ผู้เข้าร่วมสนทนากล่าวว่า เมื่อเขาอยู่ในสถานภาพของการใช้งานเพื่อประโยชน์ทางวิชาการแล้ว พวกเขาจะอ้างอิงถึงที่มาของข้อมูลที่เป็นตัวอักษรจากอินเทอร์เน็ตเสมอ โดยให้เหตุผลว่า การเรียนในระดับปริญญาโทนั้นจำเป็นที่จะต้องอ้างอิงถึงที่มาของแหล่งข้อมูลที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต เพราะต้องการความน่าเชื่อถือมากกว่าการเรียนในระดับปริญญาตรี หรือระดับมัธยม นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมสนทนาสองสามคนยังมีความเชื่อว่า หากอ้างอิงในปริมาณที่มากขึ้น ผลงานทางวิชาการของตนก็น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นด้วย

“พูดตรงๆก็อ้างอิงซัก 80-90% นะ ที่ไม่ได้อ้างอิง ก็หมายถึงอาจจะลืมจดมา หรือ บางทีก็รีบๆนะคะ บางทีอ้างเอาเว็บไซต์ แต่ไม่ได้เอามาใช้ก็มีนะคะ ดูว่าเกี่ยวข้องกับรายงาน แต่ไม่ได้ดึงอะไรมาใช้หรอก เพียงแต่อ้างให้ดูเยอะๆนะ” นักศึกษาปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

แต่สำหรับข้อมูลที่เป็นภาพนั้น ผู้เข้าร่วมสนทนาบางคนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องอ้างอิงถึงที่มา เนื่องจากเห็นว่าเป็นเพียงส่วนประกอบของการทำรายงาน

“ถ้าเป็นรูปภาพเราไม่อ้างหรอก แต่ถ้าเอาข้อมูลจากเว็บไซต์นั้นมาใช้ด้วยก็อ้างรวบยอดไปเลย ที่ไม่ได้อ้างอิงภาพก็เห็นว่าเป็นแค่ส่วนประกอบของรายงาน แล้วก็คิดว่าบางเว็บมันก็ไปเอามาจากที่อื่นอีกที่เหมือนกัน” นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจถามถึงพฤติกรรมที่นอกเหนือจากการใช้งานเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ เช่น การคัดลอก (Copy) รูปภาพการ์ตูน, ภาพศิลปิน ดารา, ภาพกราฟฟิค ฯลฯ ผู้เข้าร่วมการสนทนากล่าวว่า ไม่ได้คำนึงถึงการมีอยู่ของลิขสิทธิ์เลย เพราะพวกเขารู้สึกคัดลอกมาเพื่อดูส่วนตัวและไม่ได้นำไปแสวงหาผลกำไรทางการค้า

“เคยสิคะ บ่อยๆเลยคะ ก็คนเอารูปมาลงเว็บก็เพื่อต้องการเผยแพร่ นะคะ เอามาดู
เฉยๆ ถ้ารูปไหนคิดว่าเพื่อนชอบก็คงส่งต่อ ก็ถ้าไม่ยากเผยแพร่ เขาคงบล็อกรูปไว้ได้”
นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

ผู้วิจัยถามต่อว่า ผู้เข้าร่วมสนทนาเคยคัดลอกหรือดาวน์โหลดเสียงหรือเพลงมาใช้
เพื่อประกอบการทำรายงานหรือไม่ ผู้เข้าร่วมการสนทนาทั้งหมดไม่ได้นำเสนอประเภทนี้มา
ประกอบการทำรายงาน โดยให้เหตุผลว่าผลงานทางวิชาการของพวกเขาเป็นลักษณะเอกสาร
จัดทำเป็นรูปเล่ม ซึ่งในกรณีนี้มีผู้เข้าร่วมการสนทนาคนหนึ่ง จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รัฐบาลแห่งหนึ่ง เสนอความเห็นไว้ว่า หากจะต้องนำเสียงหรือเพลงมาใช้ก็ควรจะอ้างอิงถึงที่มา
ของเสียงนั้น

“ไม่เคยมีประสบการณ์เรื่องเอาเสียงหรือเพลงมาทำรายงานนะ แต่ถ้าพูดท้าวๆไป
คือต้องบอกที่มาแน่นอน 100% ค่ะ เช่น เสียงสัมภาษณ์คนนี่ ก็ต้องบอกว่ามาจากคนนี้
ไม่งั้นจะน่าเชื่อถือหรือ แต่ถ้าไม่รู้ว่ามีใคร ก็บอกว่าไม่รู้ แต่ก็บอกว่าเอามาจากไหนอยู่ดี”

จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาจะใช้สื่อในด้านเสียงและ
เพลงไปเพื่อความบันเทิง ซึ่งในที่นี้ผู้เข้าร่วมการสนทนาจะแสดงพฤติกรรมออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
กลุ่มแรกจะใช้วิธีฟังแบบ real time บนอินเทอร์เน็ตและก็ไม่ต้องการที่จะ download มาใส่เครื่อง
เนื่องจากเห็นว่าเปลืองเนื้อที่ในหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ ส่วนอีกกลุ่มใช้ใช้วิธีดาวน์โหลด
ไฟล์ตระกูล mp3 เก็บไว้ในเครื่อง พร้อมกันนั้นก็อาจคัดลอกใส่ซีดีไว้ฟังต่ออีกด้วย

ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่ที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการ
ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยรู้ว่า
เมื่อคัดลอกก็ต้องอ้างอิง เพื่อความน่าเชื่อถือ แต่ไม่ใช้การคำนึงถึงลิขสิทธิ์ ขณะเดียวกัน
ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางบวกต่อการขโมยคัดลอก ทั้งด้วยความเอื้ออำนวย
ของกลไกต่างๆของคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการนำข้อมูลมาใช้ ว่าเครื่องคอมพิวเตอร์
สามารถรับข้อมูลต่างๆจากอินเทอร์เน็ตมาโดยพวกเขาไม่รู้ตัว เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า
ผู้เข้าร่วมการสนทนาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการไม่ขโมยคัดลอก จะมีพฤติกรรมขโมยคัดลอกที่ต่ำ แต่
ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติที่ดีต่อการขโมยคัดลอก ก็มีพฤติกรรมขโมยคัดลอกที่ต่ำ
เช่นกัน แต่ทั้งนี้อยู่ในบริบทของการใช้งานทางวิชาการเท่านั้น เนื่องจากเมื่ออยู่ในบริบทการใช้งาน
เพื่อความบันเทิงผู้เข้าร่วมการสนทนาจะมีทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

3. การขโมยผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไป เปรียบเทียบกับการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกข้อมูล ทั้งในบริบททั่วไปและการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ แต่เมื่อกล่าวถึง การใช้งานเพื่อประโยชน์ด้านความบันเทิงทั่วไป จะมีความรู้ความเข้าใจที่ต่างไป คือ หากใช้เพื่อความบันเทิงส่วนตัวและไม่ได้นำไปตีพิมพ์หรือนำเสนอทางใด ก็ไม่ถือว่าเป็นสิ่งผิด

สำหรับทัศนคติระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไป และการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตนั้น ผู้วิจัยพบว่านักศึกษาปริญญาโทในชั้นปีที่ 3 และ 4 มักจะเชื่อว่าการไม่ขโมยคัดลอกในบริบททั่วไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีและควรปฏิบัติให้ถูกต้อง ต่างจากนักศึกษาปริญญาโทที่เรียนในชั้นปีที่ 1 และ 2 จะมีทัศนคติในทางบวกต่อการขโมยคัดลอก เนื่องจากเชื่อว่า ไม่มีใครรู้ว่าพวกเขาคัดลอกจากที่ใดมา และการคัดลอกนั้นก็ไม่ได้ทำให้เจ้าของผลงานเดือดร้อน ซึ่งทัศนคติดังกล่าวมีอยู่ทั้งในการใช้งานในบริบททั่วไปและการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต แต่ทั้งนี้หากถามถึงทัศนคติของนักศึกษาปริญญาโทส่วนหนึ่งในชั้นปีที่ 3 หรือ 4 ในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตกลับเห็นว่าเป็นสื่อสาธารณะที่เจ้าของผลงานเต็มใจเผยแพร่อยู่แล้ว จึงไม่เห็นความเดือดร้อนของเจ้าของผลงานหากผู้อื่นนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ โดยไม่ได้รับอนุญาต

ในประเด็นพฤติกรรมนั้น ผู้วิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมการสนทนามีพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกัน ระหว่างการใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไปและการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ทั้งนี้หมายถึงผู้เข้าร่วมสนทนาจะคัดลอกข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือจากทั้งในหนังสือและจากในเว็บไซต์จากอินเทอร์เน็ต จากนั้นจะอ้างอิงถึงข้อมูลเหล่านั้นไว้ในส่วนบรรณานุกรมของรายงาน แต่หากเมื่อมีข้อความปรากฏว่า “ห้ามนำไปใช้ก่อนได้รับอนุญาต” ผู้เข้าร่วมการสนทนา ก็พร้อมที่จะคัดลอกและอ้างอิงเช่นเดิม ส่วนการคัดลอกข้อมูลภาพนั้น ผู้เข้าร่วมการสนทนาเชื่อว่า หากตัดมาจากหนังสือก็จะอ้างอิง แต่หากนำมาจากเว็บไซต์มักจะไม่อ้างอิง ด้วยความเชื่อที่ว่าหากบันทึก (click และ save) ได้นั้น หมายถึงเจ้าของภาพนั้นอนุญาตแล้ว

4. จริยธรรมทางวิชาการ

ในการแสวงหาคำตอบเกี่ยวกับประเด็นเรื่องจริยธรรมทางวิชาการ จากผู้ร่วมการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้จำลองสถานการณ์ต่างๆ เพื่อจุดประเด็นให้ผู้เข้าร่วมการสนทนาได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่อสถานการณ์ดังกล่าว เริ่มต้นด้วย การยกสถานการณ์ที่อาจารย์ทำสำเนาเอกสาร หรือ ตำรา เพื่อแจกจ่ายให้นักศึกษานักศึกษาว่าผู้เข้าร่วมการสนทนาคิดอย่างไรกับการกระทำดังกล่าว ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่มองว่าอาจารย์ได้อำนวยความสะดวกให้กับนิสิต นักศึกษามากกว่าคำนึงในเรื่องของการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ในขณะเดียวกันผู้เข้าร่วมการสนทนาก็รู้ว่าเอกสาร และตำราเหล่านั้นมีลิขสิทธิ์อยู่

“คิดว่าอาจารย์ ก็คงไม่ไปขออนุญาตเจ้าของ แต่ก็ดี สะดวกดี” นักศึกษาปริญญาโท คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

ต่อมาผู้วิจัยถามว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาเคยหารายได้พิเศษโดยการสอนพิเศษ รายชั่วโมงจากนักเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาหรือไม่ ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่เคยหารายได้โดยวิธีนี้ ซึ่งรูปแบบของการหาเอกสารมาประกอบการสอนมีอยู่หลากหลาย เช่น ยืมเอกสารหรือตำราจากห้องสมุดหรือเพื่อนๆมาทำสำเนาเอกสาร โดยให้เหตุผลว่า นำมาใช้เพียงบางส่วน และไม่มีขายตามท้องตลาด ส่วนผู้เข้าร่วมสนทนาอีกส่วนจะซื้อแบบฝึกหัดจากร้านหนังสือทั่วไป ซึ่งอาจจะนำมาทำสำเนาหรือให้นักเรียนทำในหนังสือเลย โดยให้ความเห็นที่ ตนได้จ่ายเงินซื้อแบบฝึกหัดมาแล้วก็มีสิทธิ์ที่จะใช้ข้อมูลในหนังสือเล่มนั้นได้

“ก็ copy แบบฝึกหัด ตั้งแต่ประถมปลาย คณิตศาสตร์ copy จากแบบฝึกหัด ดิวเตอร์ ต่างๆ เพราะว่าเขาก็ลอกมาอยู่แล้ว ประเด็นคือ หาซื้อไม่ได้” นิสิตปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

“copy จากหนังสือไปสอน แบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ ซื้อมาเป็นเล่มเป็นของเรา เวลาใช้ก็ copy เป็น part ไป” นักศึกษาปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

ผู้วิจัยถามคำถามในสถานการณ์ที่สามว่า หากผู้เข้าร่วมการสนทนาจะต้องส่งบทความทางวิชาการประจำภาคเรียนในอีกวันถัดไป ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนาเองยังไม่ได้ทำ จะทำ

อย่างไร ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่เลือกที่จะขออาจารย์ส่งซ้ำกว่ากำหนดและยอมถูกหักคะแนนมากกว่า คัดลอกมาจากหนังสือหรืออินเทอร์เน็ตมาส่ง เนื่องจาก ถึงจะคัดลอกมาผลงานที่ได้คงไม่ตรงประเด็นกับที่ต้องการหาและออกมาไม่ดีส่งผลให้คะแนนไม่ดีเช่นกัน

สถานการณ์ที่ดี ผู้วิจัยถามถึงกรณีการผิดจริยธรรมทางวิชาการขั้นรุนแรง ซึ่งสถานการณ์ คือ นักวิชาการคนหนึ่งคัดลอกงานวิจัยจากต่างประเทศทั้งฉบับ เพื่อนำมาเสนอในงานประชุมทางวิชาการ โดยมีได้อ้างอิงถึงผู้เป็นเจ้าของงานวิจัยนั้นเลย วันหนึ่งชาวต่างประเทศผู้เป็นเจ้าของงานวิจัยชิ้นนั้นได้ทราบเหตุการณ์ทั้งหมด จึงได้ฟ้องร้องแก่อาจารย์ผู้นี้ ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์ท่านนี้ควรถูกดำเนินการฟ้องร้องดังกล่าวเพราะเป็นสิ่งที่ผิดและสมควรถูกลงโทษ

“ก็ลอกงานเขามานั่นก็ผิดแล้ว และยังมาเผยแพร่อีก ควรถูกฟ้องร้อง เพราะเขานำมาเผยแพร่โดยไม่อ้างอิง คิดว่าเจ้าของผลงานคงเสียหาย ถ้าเป็นผม เสียหายมากอย่างนี้ก็ฟ้อง” นิสิตปริญญาโท คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าว

ในการถามข้อมูลประเด็นจริยธรรมทางวิชาการนี้ ผู้วิจัยพบว่า เมื่อถามคำถามที่เกี่ยวกับตนเอง เช่น สถานการณ์ที่สองหรือสาม ผู้เข้าร่วมการสนทนาบางคนมักไม่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม เช่น นั่งนิ่งๆเงียบๆ เมื่อผู้วิจัยถามรายคนก็จะตอบทำนองว่า มีความคิดเห็นหรือทำเช่นเดียวกับผู้เข้าร่วมสนทนาคนอื่น แต่เมื่อเป็นสถานการณ์ที่อยู่ในลักษณะการตัดสินการกระทำของผู้อื่น เช่น สถานการณ์ที่หนึ่งหรือสี่ผู้เข้าร่วมการสนทนาจะตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้โดยง่าย

5. จริยธรรมที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

การศึกษาจริยธรรมที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศนั้น ผู้วิจัยมีแง่มุมที่ต้องการศึกษา 4 ประเด็น คือ

1. ลิขสิทธิ์ : ในการสนทนาดังกล่าวจะถามในเรื่องของความเห็นต่อเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์และสารสนเทศที่อำนวยความสะดวกสบายคัดลอกผลงานของผู้อื่น ผู้วิจัยยกสถานการณ์ว่า การที่เราสามารถทำสำเนา (write) ซอฟต์แวร์, เพลง, ภาพยนตร์ต่างๆได้เองนั้น ผู้เข้าร่วมสนทนามีความเห็นอย่างไรกับประเด็นนี้ ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เข้าร่วมการ

สนทนาเกือบทั้งหมดเคยทำพฤติกรรมดังกล่าว หรืออีกนัยหนึ่งคือการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยวิธีการที่แตกต่างกัน

“มันก็เป็นลิขสิทธิ์นะ แต่ก็ยอมรับว่า write ก็เป็นเรื่องบันเทิง เราคิดว่าเขาก็ได้ประโยชน์แล้ว หนังสือ ภาพยนตร์ เขาก็ได้ประโยชน์จากการเข้าฉายแล้ว ถ้าฉายขาดทุน เราก็ไม่ write ใจ แสดงว่าหนังสือไม่ดัง”

“ขนาดเราเรียนขนาดนี้เรายังทำเลย ในเรื่องบางเรื่องไม่ใช่ไม่มีความคิดนะ มันคิดถึงประโยชน์บางอย่าง ก็แล้วแต่ความชอบ ไม่มีใครแนะนำให้ใช้ของแท้ เห็นแต่ในโทรทัศน์ เพื่อนกันก็มีแต่ชวนมา write แหม่น” นิสิตปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งกล่าว

อีกเหตุผลที่ทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่ละเมิดลิขสิทธิ์ คือ ราคาของซอฟต์แวร์ ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงจนพวกเขาไม่สามารถจ่ายได้ พวกเขาให้ความเห็นว่า การใช้ซอฟต์แวร์ของปลอมนั้นจะสามารถทำให้ราคาซอฟต์แวร์ของแท้ถูกลง

นักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าวว่า

“ราคามันแพงจริงๆนะ ของแท้ก็อยากได้ แต่มันแพง เกินร้อยก็แพงไปแล้วละ อีกอย่างนะ ค่าไฟ เราก็จ่ายเองนะ เราอุตส่าห์ชอบ คุณก็ต้องดีใจสิ ได้กำไรเยอะแล้ว”

“ผมคิดว่าเป็นการ balance ราคาให้ของแท้มันถูกลงมา มันเป็นกลไกการตลาดส่วนหนึ่งครับ และถ้าของแท้ถูกก็จะซื้อของแท้ คิดว่าได้ผลนะ” นิสิตปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าว

“บางอัลบั้มก็เพราะเพลงเดียว ถ้ามีหลายอัลบั้มก็ดึงมาแต่ละอัลบั้ม ถ้ามีคุณภาพหมดเลยก็ค่อยซื้อทั้งแผ่น” นักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งกล่าว

ประเด็นนี้มีผู้เข้าร่วมการสนทนาในสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีจากกลุ่มสนทนาที่แตกต่างกันเชื่อในคุณภาพของสินค้า ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้และเลือกซื้อของแท้หรือของปลอม ผู้เข้าร่วมสนทนาที่มาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง กล่าวว่

“ถ้าเพลงที่ copy มาลักษณะไม่ใช่ mp3 มันก็จะเหมือนเดิมทุกประการ เพราะว่า มันก็มีแค่เลข 0 กับเลข 1 ออกมาเหมือนกันหมด แต่ถ้ามันทำเป็น mp3 เครื่องดนตรีบางชิ้น เราไม่ได้ยินจะถูกตัดออกไป ถ้าเกิดหูเราได้ยินเราก็กังมาก ถ้าเป็น mp3 ที่สัญญาณมันสูงก็ฟังไม่รู้ ถ้า mp3 ที่สัญญาณมันต่ำ ก็ไม่รู้ ส่วนเรื่อง DVD ที่เมืองไทยทำ มันห่วยกว่าของก๊อบอีก บางทีภาพเสียงมันก็เลื่อนกัน ถ้าเกิดของก๊อบดีกว่าของแท้ ผมก็เลือกของก๊อบอยู่ดีครับ”

อีกแง่มุมหนึ่ง ที่ผู้เข้าร่วมการสนทนาพูดถึงการหลีกเลี่ยงการละเมิดลิขสิทธิ์ตามวิธีการของเขา คือ การดาวน์โหลด

“ก็ไม่ซื้อ โหลดอย่างเดียว คิดว่าถ้าเราไปซื้อเขาเนี่ย ผิด แต่ถ้าเราไปโหลดมาโดยยังไม่จ่ายตังค์ให้เขาอีกที เพราะว่าการค้าขายเนี่ยน่าจะผิด ไปโหลดไม่เสียเงิน ถ้าเราไปโหลดก็เหมือนการยืมกัน เช่น คนหนึ่งตั้ง server เปิดให้ load program windows ไว้แล้วเราก็ไปยืมเขามา แล้วเราก็ไม่ได้เอาไปขายต่อ” นักศึกษาปริญญาโท คณะบัญชี มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งกล่าว

ผู้วิจัยสังเกตเห็นได้ว่า การถามถึงพฤติกรรมการขโมยคัดลอกหรือละเมิดลิขสิทธิ์นั้น หากไม่นำมาเกี่ยวข้องกับและไม่ได้นำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนาจะสามารถตอบได้อย่างรวดเร็วและตรงไปตรงมา ถึงแม้ว่าการตอบคำถามจะแสดงถึงพฤติกรรมการละเมิดของตน

2. สิทธิส่วนบุคคล : ผู้วิจัยถามว่า เพื่อนคนหนึ่งของผู้เข้าร่วมสนทนาต้องการสมัครเป็นสมาชิกเว็บไซต์แห่งหนึ่ง โดยเมื่อสมัครจะต้องอ้างชื่อ e-mail address ของบุคคลอื่น เพื่อให้ทางเว็บไซต์นั้นส่งโฆษณาต่างๆไปยัง e-mail address นั้น เพื่อนคนนั้นได้ e-mail address ของผู้เข้าร่วมการสนทนาไป ทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนาต้องรับโฆษณาที่ไม่ต้องหลายฉบับในแต่ละวัน ผู้เข้าร่วมการสนทนาตอบว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยในหมู่เพื่อนที่ให้ e-mail address ของตนกับผู้อื่น เพื่อแลกกับผลประโยชน์ในการใช้พื้นที่บนอินเทอร์เน็ตฟรี ผู้เข้าร่วมการสนทนากล่าวว่าจะไม่คิดมาก

เรื่องนี้ เพราะตนเองก็เคยทำบ้าง และปัจจุบันมีระบบป้องกันเมล็ชยะเกิดขึ้น จึงเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ผู้วิจัยยกสถานการณ์ใหม่ขึ้นมา ผู้เข้าร่วมการสนทนาคิดอย่างไรกับการที่พนักงานธนาคารใช้วิธีติดตามทวงเงินลูกหนี้ โดยการหาข้อมูลจากสำนักทะเบียนราษฎร เพื่อให้ได้ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ของลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ เพื่อตามให้มาชำระเงินกับทางธนาคาร ผู้เข้าร่วมสนทนาหลายคนแสดงความคิดเห็นว่า พวกเขาทราบว่าทางธนาคารต้องไปสอบถามข้อมูลของตนจากสำนักทะเบียนราษฎรอยู่แล้ว ซึ่งพวกเขายังเห็นด้วยว่าสำนักทะเบียนราษฎรก็มีสิทธิที่จะให้ข้อมูลของเขาแก่ธนาคารเจ้าหนั้นนั้น ดังเช่น คำตอบของนิสิตคณะนิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จากมหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง กล่าวว่

"คือเราไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์จริงๆอะนะ แต่เราคิดว่าถ้าทางกฎหมายแล้วสำนักทะเบียนราษฎรมีสิทธิให้ข้อมูลกับธนาคาร เราก็คงว่าอะไรเค้าไม่ได้ ก็เราเป็นคนผิดที่หนีหนีนี้มา แต่ถ้าหาตัวเจอแล้วมาเล่นยึดทุกอย่างที่มี ถ้าเป็นเราตอนนั้นคงต้องวิ่งแตกแน่ๆ"

ต่างจากความคิดเห็นของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จากมหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง ซึ่งกล่าวว่าสำนักทะเบียนราษฎรควรจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของประชาชนไว้เป็นความลับว่า

"เค้าน่าจะเก็บข้อมูลเป็นความลับนะ เรื่องส่วนตัวอย่างนี้เค้าไม่น่าให้ข้อมูลกับคนอื่น แต่บางที่เจ้าหน้าที่อาจได้ข้อมูลมาจากที่อื่นด้วย ไม่ใช่ทะเบียนราษฎร"

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสามารถแตกประเด็นได้เพิ่มขึ้นจากคำตอบของผู้เข้าร่วมสนทนาที่เห็นว่า เจ้าหนั้นมีความชอบธรรมในการกระทำดังกล่าว และ เจ้าหนั้นไม่มีความชอบธรรมในการกระทำดังกล่าว โดยผู้เข้าร่วมการสนทนาที่ให้เหตุผลว่าเป็นการกระทำไม่ชอบธรรมนั้น เห็นว่าเจ้าหนั้นควรใช้ข้อมูลตามที่ได้แจ้งเมื่อได้ตกลงเป็นเจ้าหนั้นหรือลูกหนั้นกันตั้งแต่ในครั้งแรก ไม่มีสิทธิที่จะสืบค้นข้อมูลส่วนตัวของเขา

"คิดว่าเป็นข้อมูลส่วนตัว คิดว่าเป็นคนละเรื่องกัน คิดว่าสมมติเราไปทำบัตรเครดิตธนาคารแห่งหนึ่ง แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะเอาข้อมูลเราไปขายให้ธนาคารอื่นๆ เพื่อให้ส่งจดหมายหรืออะไรก็ไม่รู้มาเต็มบ้าน และถ้าเกิดจะทวงหนี้โดยไปเอาข้อมูลที่อื่นอย่างนั้น เขาควรจะมาทางไหนก็ได้ที่ตรงมากกว่า ก็บังคับฟ้องศาลให้ศาลสั่งให้คืนของ" นิสิตปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าว

3. การเรียกใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต : สถานการณ์ที่ผู้วิจัยถาม คือ หากวิชาเรียนวิชาหนึ่งที่มีผู้เรียนจำนวนมากประมาณ 700 คน มีผู้ได้คะแนน F จำนวนหนึ่ง และผู้เข้าร่วมการสนทนาเป็นหนึ่งในจำนวนนั้น ซึ่งทำให้เขาต้องลงเรียนใหม่ในภาคเรียนถัดไป และส่งผลให้ไม่สามารถเรียนจบปริญญาโทภายในระยะเวลาปกติ หากผู้เข้าร่วมการสนทนาทราบว่าอาจารย์ได้เก็บข้อมูลคะแนนเฉพาะในคอมพิวเตอร์และยังไม่ได้ส่งคะแนนแก่สำนักทะเบียน และด้วยเหตุบังเอิญทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนาทราบรหัสในการเปลี่ยนแปลงข้อมูลภายในนั้น ผู้เข้าร่วมการสนทนาที่ตอบคำถามทั้งหมดกล่าวว่าในทิศทางเดียวกันว่าจะไม่ทำอะไรทั้งสิ้น หรือถ้าหากทำก็จะใช้วิธีไปคุยกับอาจารย์มากกว่าที่จะใช้วิธีการขโมยหรือทำลายข้อมูล เนื่องจากผู้เข้าร่วมการสนทนาเห็นถึงบทลงโทษที่รุนแรงและจะสร้างปัญหาให้หนักขึ้น ทั้งนี้ก็มีผู้เข้าร่วมการสนทนาที่ไม่ตอบคำถามนี้เช่นกัน เช่น ผู้เข้าร่วมการสนทนาจากคณะมนุษยศาสตร์ และอักษรศาสตร์ เป็นต้น

4. ไวรัส : ผู้วิจัยจำลองสถานการณ์ว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาค้นพบโปรแกรมตัวใหม่จากเว็บไซต์ที่ให้ดาวน์โหลดโปรแกรมฟรี ซึ่งโปรแกรมนี้สร้างขึ้นสำหรับสร้างไวรัส เพื่อส่งต่อไปทำลายข้อมูลของเครื่องผู้อื่น ปรากฏว่าผู้เข้าร่วมการสนทนาว่าครึ่ง สนใจที่จะเก็บโปรแกรมนั้นไว้ แม้จะยังไม่มีความคิดที่จะส่งไวรัสตัวนั้นไปให้บุคคลใด ส่วนผู้เข้าร่วมการสนทนาที่ไม่เก็บไว้นั้นให้เหตุผลว่าเปลืองเนื้อที่ในคอมพิวเตอร์

“ถ้าสนใจก็เอามา ก็แล้วแต่ช่วงอารมณ์ อย่างน้อยก็มีเครื่องมืออยู่ ก็แล้วแต่ว่าใครมันทำให้เราจนได้ขนาดไหน” นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งกล่าว

6. ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

ในส่วนความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญานั้น ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆว่า บุคคลในแต่ละกรณีมีความผิดหรือไม่ ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่เลือกที่จะตอบว่า “ไม่ทราบ” มากกว่าที่จะตอบออกมาว่า “คิดว่าผิด หรือ คิดว่าถูก” ทั้งนี้หากเป็นคำถามเกี่ยวข้องกับประโยชน์ทางวิชาการ เช่น สถานการณ์ที่นิสิตนักศึกษาในวิชาเรียนหนึ่งถ่ายสำเนาหนังสือเรียนทั้งเล่มทุกคน เพื่อการศึกษาในวิชาเรียน ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ ผู้เข้าร่วมการสนทนาทั้งหมดกล่าวว่าเคยทำพฤติกรรมนี้ และคิดว่าเป็นการทำเพื่อการศึกษา ไม่ได้แสวงหาผลกำไร

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างใกล้เคียงกับกรณีที่เคยมีการฟ้องร้องเกิดขึ้นจริง คือ การสั่งซื้อลูกโป่งพิมพ์ลายการ์ตูนที่มีลิขสิทธิ์อยู่จำนวนมาก เช่น มิกกี้เมาส์ หรือ หมี่พูห์ ผู้วิจัยถามว่า กลุ่มตัวอย่างคำนึงถึงลิขสิทธิ์ดังกล่าวหรือไม่ ผู้เข้าร่วมสนทนาเกือบทั้งหมดกล่าวว่า “ไม่คิดว่าเป็นลิขสิทธิ์ใดๆ มีเพียงนักศึกษาปริญญาโท จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งพูดว่า

“คิดครับ คิดว่าเอาลายนั้นแหละครับ คิดว่าลิขสิทธิ์ลายลูกโป่งในประเทศไทยยังไม่มีการเอาเข้ามา ก็คิดว่าเป็นลิขสิทธิ์ แต่ประเด็นคือไม่มีของแท้ให้เราซื้อ”

7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา

ผู้วิจัยทราบถึงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการสนทนาเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนาว่า พวกเขาสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา แต่ในขณะเดียวกันก็มีความต้องการให้การบังคับใช้กฎหมายนั้นคำนึงถึงสภาพสังคมไทย สภาพการศึกษาของนักเรียน รวมทั้งในเรื่องค่าครองชีพต่างๆด้วย

“บางเรื่องอาจจะเป็นอุปสรรค เช่น windows โปรแกรม math lab อีก็ autocad เป็นล้าน อะไรอย่างเนี่ยครับ มันไม่ไหวครับ ยกเว้น มหาวิทยาลัยเขาจะไปขอ” นักศึกษาปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าว

“ถ้าเป็นตำราแบบเรียนที่มีลิขสิทธิ์ แสดงว่าเขาต้องทำเยอะ เพื่อขายคนจำนวนมาก ราคามันต้องถูก ให้รัฐบาลจัดเป็นแบบเรียนที่เหมือนกัน เพราะเดี๋ยวนี้ บางโรงเรียนก็มีหนังสือ บางโรงเรียนก็ไม่มีหนังสือ คิดว่าถ้ามันเหมือนกันหมดก็จะถูกลง” นิสิตปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าว

เมื่อผู้วิจัยถามว่า หากมีการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัดมากขึ้น ผู้เข้าร่วมการสนทนาแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ได้แก่

“ทำยังไงให้ค่าครองชีพเราเท่าเขา” นักศึกษาปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

“ถ้ามีให้ยืม ก็ต้องมีเพียงพอด้วยนะ” นิสิตปริญญาโท คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

“คิดว่าถ้ามีกฎหมายคงเปลี่ยนไปมาก แค่ห้ามใช้เครื่อง Xerox ก็แย่แล้ว” นักศึกษาปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

“ถ้าเราเป็นอย่างอเมริกามันไม่ดีแน่ๆ เพราะที่อเมริกาเนี่ย เขาออกระบบ DRM (Digital Right Management) สมมติเราโหลดเพลงของเขามาฟัง ไว้ 7 วัน ก็จะฟังไม่ได้แล้ว ผมคิดว่ามันไม่ควร” นิสิตปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ผู้วิจัยจึงถามผู้เข้าร่วมการสนทนาว่า กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกฎหมายที่เอาเปรียบประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยหรือไม่ ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่ให้คำตอบว่า เป็นกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม

“คิดว่าเอาเปรียบ เพราะสินค้าเราเป็นสินค้าเกษตร สินค้าเขาเป็นสินค้าทางเทคโนโลยีราคามันเทียบกันไม่ได้” นิสิตปริญญาโท คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าว

อย่างไรก็ดี ต่อประเด็นดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมการสนทนาจำนวนหนึ่งที่มองว่าการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัดนั้นเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ประเทศไทยได้พัฒนา และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นมาได้ โดยผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าเกือบทั้งหมดนั้นเป็นผู้เข้าร่วมสนทนาจากชั้นปี 3

“อีกทางก็อาจจะทำให้คนไทยเราอยากคิดอะไรเองมากขึ้น กระตุ้นให้เราคิดเอง” นักศึกษาปริญญาโท คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

“มันเป็นของเขา ถ้าไม่ยอมใช้ของเขาก็คิดเองสิ ก็คงต้องยอมไป เขาไม่ได้ เรียกว่าเอาเปรียบ เรียกว่าแลกกัน คิดว่าเราเป็นผู้บริโภคคนหนึ่ง” นักศึกษาปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่ง

“จะดีกับอุตสาหกรรม software มีบริษัทเกิดขึ้น มีคนทำ software ที่เป็นของชาติไทย ผู้บริโภคก็จะได้ประโยชน์ ว่าเป็นภาษาท้องถิ่นของตนเอง อย่างสมมติว่า Microsoft word ตอนนี้มีภาษาไทย แต่ว่า Photoshop ก็ยังไม่มี ถ้าเกิดเราอุดหนุนของแท้ เขาอาจจะทำ version ภาษาท้องถิ่นให้ ถ้าตลาดเขาเพียงพอ แต่ rate ของแท้ต้องถูกกว่า ถ้าขายในไทยก็ต้องทำภาษาไทย” นักศึกษาปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าว

ผู้เข้าร่วมสนทนาคนหนึ่งเสนอความเห็นที่ว่า หากเราใช้สินค้าลิขสิทธิ์ของต่างประเทศ เขาจะต้องมีข้อแลกเปลี่ยนด้วย

“คิดว่าเราควรจะต้องให้เขาถ่ายทอดเทคโนโลยีของเขามาแลกกับการที่เราซื้ออะไรสักอย่างที่เป็นต้นของไอเดีย เพื่อที่เราจะมาพัฒนา เหมือนกับที่เขาจะซื้อข้าวจากเราก็มีกฎหมายลิขสิทธิ์เคร่งครัด ก็ต้องทำเหมือนกัน ให้เขาถ่ายทอดเทคโนโลยีมาด้วย” นิสิตปริญญาโท คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งกล่าว

ผู้เข้าร่วมการสนทนาในสาขาสังคมศาสตร์ และมานุษยวิทยาจำนวนสองสามคน พูดถึงเรื่องของบริษัทเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของคนไทยส่วนมากที่มีรายได้ไม่มาก ทำให้สังคมยังไม่มีความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเท่าที่ควร

สุดท้าย ผู้วิจัยยกประเด็นเรื่องของอายุของการคุ้มครองของกฎหมายลิขสิทธิ์ที่ปัจจุบันจะคุ้มครองภายหลังจากผู้เป็นเจ้าของได้เสียชีวิตไป 50 ปี ขึ้นมาถามผู้เข้าร่วมสนทนา ซึ่งส่วนใหญ่จะเห็นว่านานเกินไปหากเป็นเรื่องจำเป็น แต่สำหรับเรื่องบันเทิงต่างๆ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า เป็นเรื่องที่ยืดหยุ่นได้

“เป็นเรื่องที่ดีที่มีการคุ้มครองสิทธิทางปัญญา หรือลิขสิทธิ์ต่างๆ เพราะบางอย่างเนี่ยกว่าจะคิดจะค้นได้ถือว่าทุ่มเทไปมาก ถ้าถูกคนอื่นขโมยไปก็คงน่าเสียดาย เช่น สมุนไพรไทย ข้าวหอมมะลิ เพลง หนังสือ แต่สำหรับประเทศไทย คงต้องปราบปรามอย่างจริงจังสำหรับผู้ละเมิดสิทธิอย่างเด็ดขาดกว่านี้ เพราะเมื่อมีของก็อบจะไม่ให้มีคนซื้อได้ยังไง จะมาห้ามคนไม่ให้ซื้อเนี่ยยากนะคะ ยากมากๆ การคุ้มครอง 50 ปีเนี่ยไม่ถือว่านานนะคะ แต่ในกรณีที่คนต้องการนำลิขสิทธิ์เดิมไปพัฒนาต่อเนี่ย ก็น่าจะเปิดโอกาสให้เขาเช่นกัน เช่น มีลิขสิทธิ์เรื่องข้าวหอมมะลิ แต่คนอยากนำไปพัฒนาต่อก็น่าจะมีโอกาสได้ เพราะอย่างเมืองนอกเนี่ย เช่น ลิขสิทธิ์งานเพลงของ เอลวิส ทุกวันนี้ คนในตระกูลเขาก็ยังได้รับผลประโยชน์นี้อยู่ด้วย ซึ่งก็ดีค่ะ สรุปคือเป็นความคิดที่ดีที่มีการจดลิขสิทธิ์ แต่การปลอมแปลงหรือก็อบปีเนี่ยต้องปราบปรามอย่างจริงจัง ไม่ใช่รณรงค์ให้คนอย่าซื้อ เพราะขนาดเรายังรู้ว่าซื้อได้ที่ไหน แล้วตำรวจจะไม่รู้ได้ยังไง” นิสิตปริญญาโท คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

“มันควรจะแยกประเภท อะไรที่ควรจะคุ้มครองนานหรือไม่นาน ต้องมีคณะกรรมการศึกษา เช่น การแพทย์ ควรจะมีระยะเวลาสั้นกว่า ก็แล้วแต่เรื่อง เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของมนุษยชาติ” นิสิตปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์กล่าวทิ้งท้าย

สรุปภาพรวมผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่ม

เนื่องจากผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามมาเป็นแนวทางในการดำเนินการสนทนากลุ่ม ทำให้ได้ทราบรายละเอียดเพิ่มขึ้น จากการสำรวจว่า นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ทำการศึกษามีความรู้ถึงความหมายของการขโมยคัดลอกผลงาน (Plagiarism) และ การขโมยคัดลอกผลงานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (Cyber-plagiarism) แต่การที่จะตัดสินใจว่าสิ่งใดเรียกว่าขโมยหรือไม่ขโมยมาจากวิจารณ์ญาณส่วนบุคคล มากกว่าอาศัยหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานทางจริยธรรมหรือแนวทางที่ได้รับผ่านสถาบันการศึกษา ผู้เข้าร่วมสนทนาจำนวนมากเห็นว่าการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาหรือเจ้าของผลงาน นอกจากจะทำไปเพื่อความถูกต้องของหลักการทำผลงานทางวิชาการแล้ว ยังทำไปเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และแสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ตนเสนอในผลงานทางวิชาการมีผู้อื่นสนับสนุนความคิดหรือมีแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างชัดเจน โดยในช่วงที่เรียนในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างไม่เคยลอกข้อความจากหนังสือโดยไม่อ้างอิง ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างบาง

คนต้องนำเสนอผลงานทางวิชาการที่การประชุมทางวิชาการในต่างประเทศ เพื่อแสดงถึงความเป็นมืออาชีพทางวิชาการ จึงต้องอ้างอิงอย่างเหมาะสม

สำหรับการใช้งานเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มบางคนคิดว่าเป็นสื่อให้ฟรี จึงสามารถคัดลอกได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องอ้างอิงถึงที่มา และไม่รู้ถึงการคุ้มครองลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ และในขณะเดียวกัน อีกกลุ่มหนึ่งก็ทราบว่าลิขสิทธิ์คุ้มครองข้อมูลและผลงานที่เผยแพร่อยู่บนอินเทอร์เน็ต แต่ทั้งสองกลุ่ม เลือกที่จะอ้างอิงถึงแหล่งที่มาและเจ้าของผลงานหากพวกเขาจะนำมาใช้ประกอบการทำรายงาน หรือวิทยานิพนธ์ เพราะว่าจะทำให้ผลงานของตนเองน่าเชื่อถือ

ในขณะที่ผลจากการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า ชั้นปีที่กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่นั้นมีความสัมพันธ์กับทั้งความรู้ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต โดย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่สูงจะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนสูง และมีพฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนน้อย ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มก็ปรากฏผลสอดคล้องกันว่า ผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่อยู่ในชั้นปีการศึกษาที่สูง เช่น ปี 3 และ ปี 4 จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการขโมยคัดลอกมากกว่าผู้ร่วมการสนทนากลุ่มที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต้นๆของการศึกษาในระดับปริญญาโท

สำหรับจริยธรรมทางวิชาการ พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเข้าใจในจริยธรรมทางวิชาการ เช่น การนำข้อมูลมาใช้เพื่อประกอบการศึกษา เป็นการกระทำที่ไม่ได้แสวงหาผลกำไรใด เพราะเหตุนี้ ทั้งการทำสำเนาเอกสาร หรือ ตำรา เพื่อแจกจ่ายให้นักศึกษา ผู้เข้าร่วมการสนทนาส่วนใหญ่มองว่า อาจารย์ได้อำนวยความสะดวกให้กับนิสิตนักศึกษามากกว่า คำนึงในเรื่องของการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ในขณะเดียวกันผู้เข้าร่วมการสนทนาก็รู้ว่าเอกสาร และตำราเหล่านั้นมีลิขสิทธิ์อยู่ เป็นต้น

การสนทนากลุ่มได้ให้รายละเอียดสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในด้านลิขสิทธิ์ที่ต่ำ โดยผลจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรู้สึกว่าราคาของซอฟต์แวร์ ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงจนไม่สามารถจ่ายได้ และเสนอว่า การใช้ซอฟต์แวร์ของปลอมนั้นจะสามารถทำให้ราคาซอฟต์แวร์ของแท้ถูกลง เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า ผลจากการสนทนากลุ่มได้สนับสนุนเรื่องความคิดเห็นเรื่องความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา จากการวิจัยเชิงปริมาณเป็นอย่างดี โดยถึงผู้ร่วมการสนทนากลุ่มจะสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาแต่ในขณะเดียวกัน ก็มีความต้องการให้การบังคับใช้กฎหมายนั้นคำนึงถึงสภาพสังคมไทย สภาพการศึกษาของนักเรียน รวมทั้งในเรื่องค่าครองชีพต่างๆ ที่สำคัญบริบทเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของคนไทยส่วนมากที่มีรายได้ไม่มาก ทำให้สังคมอาจจะยังไม่มีความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเท่าที่ควร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร” ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ คือ การวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามและการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งเป็นนิสิตและนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชน 5 แห่ง จำนวน 400 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิงร้อยละ 68.2 และเพศชายร้อยละ 31.8 และมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 25 – 29 ปี ร้อยละ 48.0 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 20 – 24 ปี ร้อยละ 38.8 รายได้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 41.5 รองลงมาคือ ช่วงระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 22.0

ในด้านชั้นปีที่ศึกษาพบว่า กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 46.8 รองลงมาคือ กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 37.8 ในด้านขั้นตอนการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างกำลังอยู่ในชั้นกำลังเรียน Course work และอยู่ระหว่างการหาหัวข้อทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 58.0 รองลงมาคือ อยู่ในชั้นสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว กำลังเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 28.8

ด้านสาขาวิชาและคณะที่ศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ ร้อยละ 55.8 รองลงมาคือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ร้อยละ 15.5 อันดับสามคือ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 15.0 ส่วนสาขามนุษยศาสตร์มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 13.8

ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

◆ ค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไป มีค่าเฉลี่ย 2.89 (จากคะแนนเต็ม 4) จัดอยู่ในระดับปานกลาง

◆ ค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 2.45 (จากคะแนนเต็ม 6) จัดอยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมากที่สุดคือ ร้อยละ 90.3 รองลงมาคือ มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนำข่าวประจำวันมาใช้ ร้อยละ 73.5 และที่ยังไม่มีความรู้ที่ถูกต้อง ร้อยละ 47.3 คือ การนำวลีหรือ คติพจน์ของผู้อื่นมาใช้

การที่กลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 90 มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) นั้น สามารถอธิบายได้ว่าสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญกับประเด็น Plagiarism โดยเห็นได้จากนโยบายและมาตรการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำรายงานทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ การวิจัยของทางสถาบันที่กำหนดให้มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล และผลงานอย่างชัดเจนในเชิงอรรถและบรรณานุกรม ขณะเดียวกันผลจากการสนทนากลุ่มพบว่า ในทางปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้มีการทวนชั้นให้นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลีกเลี่ยงการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นโดยไม่มีการอ้างอิง

สำหรับความรู้ที่ถูกต้องในการนำข่าวประจำวันมาใช้ ถึงร้อยละ 73.5 ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงถึงความรู้ว่า ข่าวประจำวัน และข้อเท็จจริงต่างๆที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสารอันมิใช่งานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ เป็นสิ่งที่ไม่เป็นงานลิขสิทธิ์โดยกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (อ้างถึงใน อรรถพรธนะ พันธ์พัฒนา ,2547) แต่ในขณะเดียวกัน ผลจากการสนทนากลุ่มทำให้พบว่า กลุ่มตัวอย่างก็เลือกที่จะอ้างอิงแหล่งที่มาในการนำข่าวสารมาใช้ เพราะเชื่อว่า การอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างชัดเจนจะทำให้ข่าวที่กล่าวถึงนั้นมีความน่าเชื่อถือ

ส่วนในเรื่องของการนำวลีหรือ คติพจน์ของผู้อื่นมาใช้ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งยังมีความรู้ที่ไม่ถูกต้องว่า การเอาผลงานบางส่วน เช่น คำคม หรือ วลี มาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ถือได้ว่าเป็นการละเมิดสิทธิ์ทางวิชาการของผู้อื่น (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2542) ประเด็นนี้สามารถนำผลจากการสนทนากลุ่มมาเสริมได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเชื่อว่าวลีและคติพจน์ต่างๆที่ผู้เข้าร่วมสนทนาจะนำมาใช้นั้นเป็นที่รู้จักกันดีในสังคมแล้วว่าใครเป็นเจ้าของ จึงไม่จำเป็นต้องอ้างถึงเจ้าของวลีหรือคติพจน์ดังกล่าว

ในขณะเดียวกัน ผลจากการสนทนากลุ่มส่วนหนึ่งก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของเจ้าของวลีหรือคติพจน์นั้น และเลือกอ้างอิงเฉพาะเจ้าของวลีและคติพจน์ที่เป็นที่รู้จักของสังคม แต่หากเป็นเจ้าของผลงานที่ไม่มีชื่อเสียง ไม่เป็นที่รู้จัก กลุ่มตัวอย่างก็จะนำวลีและคติพจน์นั้นมาใช้โดยไม่มีอ้างอิง ด้วยเหตุนี้สามารถอธิบายได้สองแง่มุม คือ การเลือกอ้างอิงวลีหรือคติพจน์ที่เจ้าของเป็นที่รู้จัก จะทำให้ผลงานของตนเองมีความน่าสนใจในแง่ที่มีผู้สนับสนุนความคิดของตัวนิสิตนักศึกษาเอง แต่อีกมุมหนึ่งนั่นคือ นิสิตนักศึกษาตั้งใจที่จะขโมยคัดลอกผลงานนั้นมาโดยตรง เนื่องจากคิดว่าเจ้าของผลงานนั้นไม่เป็นที่รู้จักกันดีในสังคม เมื่อเขานำผลงานมาใช้ก็ไม่มีใครจับได้และทราบว่าได้นำวลีหรือคติพจน์ของใครมาอ้าง

สำหรับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มร้อยละ 66.3 มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ และเพียงร้อยละ 13.3 ที่มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีอยู่ของลิขสิทธิ์ของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

การมีอยู่ของลิขสิทธิ์ของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต คือ ข้อกำหนดหนึ่งที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ของไทยที่ได้ให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ว่างานดังกล่าวจะออกมาโดยวิธีหรือรูปแบบใด ดังนั้น งานบนอินเทอร์เน็ตจึงเป็นงานมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทย และผู้ละเมิดจะได้รับโทษบทกำหนดผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ (นาริรัตน์ สุวรรณวารี, 2543) แต่ทั้งนี้ ผลจากการสนทนากลุ่มแสดงให้เห็นว่า การอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาเพื่อประกอบการศึกษาของเขา เพื่อที่จะทำให้รายงานหรือวิทยานิพนธ์ของเขา น่าเชื่อถือ มากกว่าที่จะคำนึงถึงว่าการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเป็นสิ่งผิด เนื่องจากถูกมองว่า ข้อมูลและผลงานที่ปรากฏอยู่บนอินเทอร์เน็ตมีมากมายมหาศาล จึงไม่น่าจะมีใครสามารถค้นพบหรือจับผิดการขโมยคัดลอกได้ว่าพวกเขาได้ขโมยคัดลอกมาจากที่ใด ความเห็นเช่นนี้สอดคล้องกับปรากฏการณ์ของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer Mediated Communication: CMC) ที่ถูกนำมาผสมผสานกับระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งจัดการสื่อสารแบบเห็นหน้าตากัน (fact-to-face communication) จึงทำให้เกิดการลวงหลอก (deception) ขึ้น เช่น การไม่เปิดเผยหรือโกหกอายุหรือเพศ โดยผู้สื่อสารเองก็ไม่รู้สึกที่ตัวเองจะต้องรับผิดชอบในการโกหกหลอกลวงนั้น (กิตติกันภัย, 2543) ในทำนองเดียวกันกับการขโมยคัดลอกผลงานของกลุ่มตัวอย่างที่เชื่อว่าไม่มีใครจับได้ไฉน เพราะลักษณะการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ที่ช่วยบดบังการปรากฏตัวตนที่แท้จริงนั่นเอง

ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

◆ ทัศนคติเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ในบริบททั่วไป พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยในระดับปานกลางกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน มีค่าเฉลี่ย 3.39 (จากคะแนนเต็ม 5)

◆ ทัศนคติเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยในระดับปานกลางกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 3.17 (จากคะแนนเต็ม 5)

พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

◆ พฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ในบริบททั่วไป พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนในบริบททั่วไป มีค่าเฉลี่ย 2.44 (จากคะแนนเต็ม 5) จัดอยู่ในระดับปานกลาง

◆ พฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 2.31 (จากคะแนนเต็ม 5) จัดอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความถี่ในการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมคัดลอกรูปภาพ, ภาพถ่ายและภาพกราฟิกจากอินเทอร์เน็ตมาส่งอาจารย์ จากเว็บไซต์จากอินเทอร์เน็ตมาใช้โดยมิได้มีการอ้างอิงหรืออนุญาตจากเจ้าของผลงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 1.69 ซึ่งถือว่ามีค่าความถี่ในการขโมยคัดลอกในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างต้องการรูปภาพหรือภาพถ่ายที่สามารถนำมาประกอบการทำรายงานทางวิชาการได้ กลุ่มตัวอย่างจะคัดลอกผลงานเหล่านั้นมาส่งอาจารย์ โดยไม่ได้คำนึงถึงความมีอยู่ของลิขสิทธิ์ที่จะต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มาหรือขออนุญาตเจ้าของผลงาน ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มสามารถนำอธิบายถึงเหตุผลของพฤติกรรมเพิ่มเติมได้ว่า หากนำรูปภาพมาจากเว็บไซต์มักจะไม่อ้างอิง เพราะมีความเห็นว่าหากบันทึก (click และ save) ได้นั้น หมายถึงเจ้าของภาพนั้นอนุญาตแล้ว ซึ่งตามแนวคิดของ Bologna (อ้างอิงในปีที่ปี เมธาคุณวุฒิ, 2539) กลุ่มประโยชน์นิยม (Utilitarian) จะมองว่า การลักลอบใช้ผลงานลิขสิทธิ์ไม่ใช่การผิดจริยธรรม เพราะผู้ผลิตควรจะต้องแบ่งปันผลงานของตน หรือในทางกลับกันจากการสนทนากลุ่มที่เห็นพ้องกันว่า หากเจ้าของภาพต้องการจะแสดงผลงานของตนไว้บนสื่ออินเทอร์เน็ต ก็มีหน้าที่ต้องปกป้องผลงานของตนเอง เพราะเห็นได้จากเว็บไซต์ในปัจจุบันบางแห่งไม่ต้องการให้นำรูปภาพมาใช้จะไม่สามารถบันทึกภาพนั้นได้ กลุ่มตัวอย่างจึงคัดลอกข้อมูลและผลงาน ซึ่งแสดงให้เห็นได้ชัดว่า นิสิตนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสมือนกับกลุ่มประโยชน์นิยม (Utilitarian) โดยเห็นว่าเป็นผลงานที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อสาธารณะ ที่คิดว่าเจ้าของผลงานได้นำมาแบ่งปันเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างบริบททางการศึกษาและความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

สถาบันการศึกษา

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถาบันการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของเอกชนมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยของรัฐบาล

ในเรื่องของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันตามสถาบันการศึกษา แต่เนื่องจากเป็นความแตกต่างในระดับน้อยมาก จึงสามารถอธิบายได้ว่า นิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในบริบทแวดล้อมที่ใกล้เคียงกันมาก จึงส่งผลให้มีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก เช่นเดียวกับที่ซินินทร์ ต่วนชะเอม (2541) ที่ได้ศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาลและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน มีสภาพแวดล้อมเป็นสังคมเมือง คืออยู่ในเขตกรุงเทพมหานครด้วยกัน อีกทั้งยังเป็นกลุ่มวัยรุ่น มีอายุ ระดับความคิดและระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกันจึงก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และมีส่วนร่วมในโครงการรักไทยให้ถูกทางไปในทิศทางเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเช่นเดียวกัน จึงน่าจะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติต่อการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการที่ไม่แตกต่างกัน

ชั้นปีที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 รวมทั้งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 5 มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

นิสิตนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่ศึกษาสูงกว่า มีแนวโน้มที่จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงกว่า

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่สูง มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตสูง โดยสามารถนำผลจากการสนทนากลุ่มมาสนับสนุน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่า ในชั้นปีที่สูงขึ้นของการเรียน อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา จะเข้มงวดมากขึ้นเกี่ยวกับการอ้างอิงงานของผู้อื่นในผลงานทางวิชาการของตน กลุ่มตัวอย่างยังเน้นถึงความจำเป็นที่สูงขึ้นในการอ้างอิงผลงานของผู้อื่นในการศึกษาระดับปริญญาโทเปรียบเทียบกับกับช่วงที่อยู่ในระดับปริญญาตรี ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่สูงไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นที่กล่าวว่า การคัดลอกงานของผู้อื่น โดยไม่ได้อ้างถึงเจ้าของผลงานเป็นสิ่งที่ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน ซึ่งสอดคล้องกับที่ ชนินทร์ ต่วนชะเอม (2541) พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครในชั้นปีที่ 4 มีความรู้เกี่ยวกับโครงการรักไทยให้ถูกทางมากกว่านิสิตนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 ซึ่งสาเหตุเนื่องจากเมื่อมีวุฒิทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นจะมีประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และการตัดสินใจที่ดีขึ้น

ในด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 มีการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตน้อยกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 โดยแสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่ศึกษาต่ำกว่า มีแนวโน้มที่จะขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงกว่า ซึ่งชั้นปีที่เพิ่มมากขึ้นแสดงถึงจำนวนระยะเวลาของการเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Rogers (1983) อ้างถึงใน วรพรรณ พงศ์สวัสดิ์ (2540) การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากมีประสบการณ์ที่สั่งสมแตกต่างกัน จึงสามารถอธิบายได้ว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่สูงจะมีประสบการณ์การทำงานทางวิชาการที่มากกว่า จึงมีแนวโน้มที่จะทำให้ทำให้เรียนรู้พฤติกรรมที่เหมาะสมในการคัดลอกหรืออ้างอิงผลงานของผู้อื่นได้อย่างถูกต้องมากกว่าผู้ที่ยังอยู่ในชั้นปีที่ต่ำกว่า

ขั้นตอนการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในขั้นตอนการศึกษาที่ศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในขั้นสอบวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว และขั้นสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่านแล้วกำลังเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ เห็นด้วยกับการไม่ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มที่พบว่า ผู้ที่เรียนในปีแรกหรือในขั้นตอนการเรียน Course work มักจะแสดงความเห็นเช่น อ้างอิงโดยเห็นว่ามีบรรณานุกรม ไม่เห็นความจำเป็นของอ้างอิงอย่างชัดเจนด้วยการใช้เชิงอรรถ รวมทั้งเห็นว่ากรการขโมยคัดลอกงานของพวกเขาไม่ใช่สิ่งที่ผิด เพราะไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่สูงๆนั้นไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว โดยกล่าวว่า เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เนื่องจากเป็นความผิดร้ายแรง รวมทั้งผิดต่อกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาด้วย

นอกจากนี้ยังพบว่า ขั้นตอนการศึกษาที่ศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในขั้นสอบวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว มีการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในขั้นกำลังเรียน Course work และอยู่ระหว่างการหาหัวข้อทำวิทยานิพนธ์ และกลุ่มที่สอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว กำลังเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ และกลุ่มที่ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบรายละเอียดจากผู้เข้าร่วมการสนทนาว่า ในระดับการเรียนที่สูงขึ้นนั้น อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาจะเข้มงวดกับการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลและเจ้าของผลงานอย่างถูกต้องเหมาะสมและรัดกุม เพื่อแสดงถึงความเป็นมืออาชีพในการสร้างผลงานทางวิชาการในระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งให้ความสำคัญในเรื่องการให้เกียรติเจ้าของผลงานที่สร้างสรรค์ข้อค้นพบขึ้นมาด้วย

สาขาวิชาที่ศึกษา

แม้ผลการวิจัยจากการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ผลจากการสนทนากลุ่ม ทำให้พบเพิ่มเติมถึงทฤษฎีของนิสิตนักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเกี่ยวกับกลไกของระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ที่ทำให้ข้อมูลหรือรูปภาพจะบันทึกอยู่ในเครื่อง แค่เปิดเข้าเว็บไซต์ไปเพียงเพื่อเยี่ยมชมเท่านั้น ลักษณะการแสดงผลเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ว่า อาจเกิดจากโอกาส

ในการเปิดรับประสบการณ์ในการเรียนรู้จากหลักสูตรเกี่ยวกับเทคโนโลยี และกลไกการทำงานต่างๆของคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้ที่เรียนในสาขาอื่น เช่น มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพไม่ได้มีประสบการณ์ในด้านนี้ สุรพงษ์ ชูเดช (2534) ได้นิยามความรู้ที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรนี้ว่า ประสบการณ์ด้านวิชาการ โดยกล่าวว่า วิชาที่เรียนในสถาบันอุดมศึกษามีมากมายหลายวิชา ในแต่ละวิชาจะให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ พรชูลี อาชวอำรุง (2525) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรวิชาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงประสบการณ์จริงของการทำงานในสายวิชาชีพนั้นๆมากกว่าหลักสูตรอุดมศึกษาทั่วไป จึงอธิบายได้ว่า นิสิตนักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีได้รับการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพ ที่มุ่งเน้นในเรื่องของเทคโนโลยีและกลไกของเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้พวกเขาได้รับประสบการณ์เฉพาะด้านที่แตกต่างจากผู้เรียนในสาขาวิชาอื่น จึงอาจส่งผลให้ทัศนคติของพวกเขาแตกต่างกับนิสิตนักศึกษาในสาขาอื่นได้

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไปและความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ พฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานบริบททั่วไป มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานในบริบททั่วไป ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเช่นกัน

ในทางเดียวกัน ผู้ที่ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานในบริบททั่วไป ก็จะมีแนวโน้มที่จะขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการในการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ในขณะที่เดียวกันผลจากการสนทนากลุ่มก็ได้ข้อมูลที่สนับสนุนว่า การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการระหว่างการใช้งานในบริบททั่วไป และการใช้งานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่คาบเกี่ยวกันในจุดมุ่งหมายของการกระทำ คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือผลงานจากแหล่งข้อมูลทั้งสองนั้นมาใช้ โดยไม่คำนึงถึงการอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานอย่างเหมาะสม เพียงแต่อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางใหม่ของการขโมยคัดลอกผลงาน (Plagiarism) ซึ่งได้รับการเรียกชื่อใหม่ว่า Cyber plagiarism ตามบริบทที่ถูกใช้ก็คือไซเบอร์สเปซ ในด้านความสืบเนื่องจากพฤติกรรมหนึ่งไปยังอีกพฤติกรรมหนึ่งนี้ ใกล้เคียงกับการศึกษาของธนิกันต์ มาฆะศิริานนท์ (2545) ที่ศึกษาถึงการเสพติดอินเทอร์เน็ต โดยพบว่า ผู้เสพติดอินเทอร์เน็ตอาจจะเป็นคนที่มีแนวโน้มเสพติดสิ่งต่างๆ ได้โดยง่ายอยู่แล้ว จึงมิได้เสพติดโดยลักษณะของตัวสื่ออินเทอร์เน็ตเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ธนิกันต์ยังกล่าวว่าการศึกษานี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Young (1996) และ Kraut (1998) ที่พบว่า ผู้เสพติดอินเทอร์เน็ตหลายคน มีการเสพติดแอลกอฮอล์ การพนัน หรือสิ่งเสพติดอื่นมาก่อน

ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมส่วนบุคคล จริยธรรมทางวิชาการ และจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ กับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

จริยธรรมส่วนบุคคล

ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า จริยธรรมส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีจริยธรรมส่วนบุคคลในระดับสูง มีแนวโน้มที่จะมีการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการน้อย

ถึงแม้ว่าการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลจะช่วยให้สามารถขโมยคัดลอกข้อมูล สำเนาภาพและเสียงต่างๆ ไปได้ง่ายและสะดวกในมุมมองที่ไม่มีใครสามารถจับได้เนื่องจากเป็นการกระทำในบริบทของชุมชนเสมือน แต่บรรทัดฐานทางจริยธรรมในโลกแห่งความเป็นจริงก็ซึมซับเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแสวงหาความรู้มาเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เช่นเดียวกับที่จรัญรัฐ ศุภการ (2545) ศึกษาถึงการอธิบายตัวตนในชุมชนเสมือนจริงที่พบว่า ชุมชน

แลมพ์ตามูต้องการกฎหมายหรือกฎระเบียบเพื่อรักษาความสงบสุขในชุมชนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย การปกครองระบอบประชาธิปไตยในโลกแห่งความจริงจึงเป็นระบอบที่ได้รับการยอมรับและแสดงออกให้เห็นผ่านพื้นที่เสมือนจริงอย่างเช่นแลมพ์ตามู จึงสามารถกล่าวได้ว่า นิสิตนักศึกษาเองก็นำบรรทัดฐานทางจริยธรรมส่วนบุคคลเข้าไปสู่โลกของอินเทอร์เน็ต คือ การไม่ขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาใช้นั่นเอง

จริยธรรมทางวิชาการ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า จริยธรรมทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจริยธรรมทางวิชาการสูง ก็มีแนวโน้มที่จะมีการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการน้อย โดยสามารถอธิบายได้ด้วยข้อมูลที่ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542) กล่าวไว้ว่า การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการนั้นเป็นส่วนหนึ่งของข้อละเมิดสำคัญของจริยธรรมทางวิชาการ

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศมีความสัมพันธ์ทางบวก กับ ความรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ จริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศมีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในระดับสูง มีแนวโน้มที่จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และ มีแนวโน้มที่จะมีการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการน้อย

มารยาทเครือข่าย หรือ Netiquette (Arlene H. Rinaldi) ระบุถึงมารยาทที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควรปฏิบัติข้อหนึ่งไว้ว่า ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ควรจะมีการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของผลงานนั้น สอดคล้องกับจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ (ปทีป เมธาคุณวุฒิ, 2539) ซึ่งมีประเด็นสำคัญ คือ ลิขสิทธิ์ ซึ่งการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็น

ของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต (Cyber plagiarism) คือ หนึ่งในพฤติกรรมกรรมละเมิดลิขสิทธิ์นั่นเอง นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ในด้านจริยธรรมและพฤติกรรมสามารถอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่มีความเชื่อว่า จริยธรรม หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ให้เข้ากับกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานความประพฤติได้ถูกต้องหรือดีงามที่กำหนดโดยสังคม (พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2547) ซึ่งจากผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า นิสิตนักศึกษาที่มีจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในระดับสูง จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการสูงควบคู่กัน และในขณะเดียวกันจริยธรรมนั้นก็ก็ได้ควบคุมให้นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบของความถูกต้องเหมาะสมเช่นกัน

ในทางกลับกัน จากการวิจัยที่พบว่า ผู้ที่มีจริยธรรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศในระดับต่ำ มีแนวโน้มที่จะไม่เห็นด้วยกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ซึ่งในที่นี้อาจอธิบายได้ว่า บรรทัดฐานทางจริยธรรมในโลกของไซเบอร์สเปซของกลุ่มตัวอย่างนั้นแตกต่างไปจากบรรทัดฐานทางจริยธรรมในโลกแห่งความจริง ดังเช่นที่ พิเชษฐ เวชพลรักรธรรม (2544) ศึกษาถึงการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นที่พบว่า ในโลกของไซเบอร์สเปซ วัยรุ่นจะไม่ใส่ใจกับหลักค่านิยมทางด้านศีลธรรมหรือค่านิยมทางวัฒนธรรมและสังคม เพราะเป็นเรื่องที่ขัดกับความต้องการของพวกเขา แต่กลับเลือกใช้ค่านิยมของวัยรุ่น เพื่อแสวงหาความสนุกสนานในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่นเดียวกับที่ปทีป เมธาคณวุฒิ (อ้างแล้ว) กล่าวถึงประเด็นหนึ่งในเรื่องของการทำสำเนาซอฟต์แวร์ ซึ่งนักศึกษาเห็นว่าราคาแพงนั้น นักศึกษามีความเข้าใจความหมายของลิขสิทธิ์ดี แต่เขาก็คิดว่าการทำสำเนานั้นไม่ได้เป็นสิ่งผิด โดยเขาคิดว่าในสภาพแวดล้อมทางวิชาการนั้น ความรู้ควรจะแลกเปลี่ยนและใช้ร่วมกันได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ The Star Ledger Staff , Kelly Heyboer รายงานไว้ใน NJ.com (New Jersey Star Ledger, August 2003) ว่า “ผลการสำรวจของงานวิจัยมหาวิทยาลัย Rutgers โดยการสัมภาษณ์นักศึกษา 18,000 คน จาก 23 วิทยาลัยพบว่า นักศึกษาจำนวนครึ่งหนึ่งกล่าวว่า การนำข้อมูลของคนอื่นมาเป็นของตนนั้นไม่ได้เป็นการโกงใดๆ”

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กับ ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

การจากทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีแนวโน้มที่จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มีประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดลิขสิทธิ์ คือ “ผลงาน” ซึ่งเมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้สร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา ก็ได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ และเมื่อเกิดการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ก็เท่ากับว่าได้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์นั่นเอง ดังนั้นเมื่อความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันโดยตรงกับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ที่อยู่ภายใต้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้อธิบายได้ว่า ความรู้ทั้งสองอย่างนี้จะอยู่ในระดับสูงและต่ำควบคู่ไปด้วยกันได้ เช่นเดียวกับจินดารัตน์ บวรบริหาร (2548) ที่พบว่าเกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับคะแนนความรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ต ซึ่งนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูงจะมีคะแนนความรู้เท่าทันสูง ในขณะที่ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำซึ่งเป็นตัวสะท้อนอย่างหนึ่งของสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา จะมีความรู้เท่าทันต่ำไปด้วย เนื่องจากผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยสูงอาจมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีประโยชน์ต่อการศึกษา มากกว่าผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ ซึ่งทำให้มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตสูงตามไปด้วย

ในขณะเดียวกัน จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงอาจอธิบายได้ว่า ผู้ที่มีความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา มีแนวโน้มที่จะเห็นด้วยกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ซึ่งเป็นไปได้ว่า ผู้ที่มีความรู้ความตระหนักมากก็จะพบว่ากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญานั้นครอบคลุมถึงการขโมยคัดลอก

ผลงานไว้ด้วย ซึ่งอาจจะมีแนวโน้มที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกแคลงใจและไม่ยอมรับในตัวบทกฎหมายที่มีข้อกำหนดและบทลงโทษกับการใช้งานเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ โดยผลจากการสนทนากลุ่มก็ได้สนับสนุนในจุดนี้ว่า กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงการเรียนรู้เพื่อเป็นการต่อยอดการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆได้

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรม ในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา กับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ในบริบทประเทศกำลังพัฒนา มีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีความคิดเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนาไม่มีความชอบธรรม มีแนวโน้มที่จะมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ จากผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่า ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเป็นส่วนหนึ่งของความรู้ที่เกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ดังที่ในการทดสอบความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวแปรที่พบว่า ความรู้ทั้งสองน่าจะมีความสัมพันธ์กันสูงทั้งคู่ไปด้วยกันได้ ซึ่งในขณะเดียวกัน เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีความรู้มาก ก็มีแนวโน้มที่กลุ่มตัวอย่างอาจค้นพบความอยู่ดีธรรมที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา

ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนาไม่มีความชอบธรรม และกลุ่มที่เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนาไม่มีความชอบธรรม ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาพร แสงไชยและคณะ (2540) กล่าวถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ความชอบธรรม ในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่แบ่งออกเป็นสองขั้ว คือ กลุ่มแรก จะเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต เป็นการเผยแพร่อย่างอิสระ ไม่มีการถือสิทธิเป็นเจ้าของ และหากมีกฎหมายลิขสิทธิ์ที่เข้มงวดและเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้ จะทำให้อินเทอร์เน็ตไม่ได้รับความนิยมน้อยลงทุกวันนี้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสว่นกระแสลิขสิทธิ์ (Copyleft) ที่สมเกียรติ ตั้งนโม ได้กล่าวไว้ว่า ข้อมูลข่าวสารในเครือข่ายดิจิทัลสมัยใหม่สามารถผลิตซ้ำด้วยต้นทุนที่ต่ำมาก จึงทำให้ผู้คนรายได้น้อยสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในสังคมข้อมูลข่าวสาร (Information society) เว้นแต่ลิขสิทธิ์จะถูกบังคับใช้อย่างเข้มงวด ซึ่งสอดคล้องกับที่จักรกฤษณ์ ควรพจน์ (2544) ได้กล่าวถึง การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาว่า ที่ควรต้องทราบบนพื้นฐานด้านความพร้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ความแตกต่างกันในด้านสังคม วัฒนธรรม ปรัชญา และความเจริญเติบโตทางอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศ สอดคล้องกับแนวคิดของ Larry Allman (อ้างถึงในสิทธิสันติ เล้าสกุล, 2546) กล่าวว่า สิ่งที่พิจารณาตัดสินว่ามีความเป็นธรรมในประเทศหนึ่ง ก็มีใช้ว่าจะต้องกลายเป็นความชอบธรรมด้วยในอีกประเทศหนึ่ง ด้วยเหตุที่แต่ละท้องถิ่นต่างมีบรรทัดฐานหรือมาตรฐานของตนเองในการกำหนดและตัดสินความชอบธรรม

อีกกลุ่มหนึ่งที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับกลุ่มแรก คือเห็นว่า หากไม่มีการคุ้มครองสิทธิแล้ว บางสิ่งที่ถูกส่งไปทางออนไลน์จะมีการทำสำเนา และดาวน์โหลดจากผู้ทั่วโลก เป็นการทำลายสิทธิอันชอบธรรมที่เจ้าของผลงานควรจะได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา มีความชอบธรรมดีแล้ว ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ต่อต้านการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการน้อย

ทั้งนี้ผู้วิจัยพบจากการสนทนากลุ่มว่า นิสิตนักศึกษาให้เหตุผลเกี่ยวกับการใช้ผลงานที่มีลิขสิทธิ์ไว้ เช่นเดียวกับที่ Bologna, 1991 (อ้างถึงในปทีป เมธาคุณวุฒิ, 2539) กล่าวไว้ คือ กลุ่มประโยชน์นิยม (Utilitarian) จะมองว่า การลักลอบใช้ซอฟต์แวร์ ไม่ใช่การผิดจริยธรรม เพราะผู้ผลิตควรจะต้องแบ่งปันผลงานของตน เพื่อให้คนได้มีโอกาสใช้มากที่สุด วิธีที่ผู้ผลิตจะทำได้ก็คือ ขายผลผลิตซอฟต์แวร์ของตนในราคาถูกลงที่สุด เพื่อคนจำนวนมากสามารถที่จะซื้อได้ โดยในกรณีนี้นิสิตนักศึกษาจะเห็นว่า การหันไปใช้สินค้าของปลอมที่มีราคาถูกกว่าสินค้าที่มีลิขสิทธิ์นั้นจะเป็นกลไกทางการตลาดที่จะทำให้เจ้าของสินค้าที่มีลิขสิทธิ์ลดราคาสินค้าตัวนั้นลงได้ ดังที่สมเกียรติ ตั้งนโม ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการสว่นกระแสลิขสิทธิ์ไว้ว่า ผู้คนจำนวนมากมอง

กฎหมายลิขสิทธิ์ที่จะปกป้องและสนับสนุนการสร้างสรรค์ ว่าเป็นเพียงคำโฆษณา ซึ่งโดยข้อเท็จจริง คือ การพยายามปกป้องรายได้และความมั่งคั่งของบรรดาผู้ถือครองลิขสิทธิ์เท่านั้น

แต่อย่างไรก็ดี นิสิตนักศึกษาไม่ได้มองข้ามประเด็นความชอบธรรมในการบังคับใช้โดยคำนึงถึงว่า การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งจำเป็น เพราะทำให้ประเทศไทยมีความศิวิไลซ์เฉกเช่นประเทศอุตสาหกรรมทั่วไป ทั้งนี้ส่วนสำคัญที่สุดก็คือ ข้อพิจารณาเกี่ยวกับมนุษยธรรม ที่นิสิตนักศึกษาเห็นว่า ควรนำมาพิจารณาควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญานี้ ดังเช่นความเห็นจากการสนทนากลุ่มที่กล่าวไว้ว่า ลักษณะการคุ้มครองลิขสิทธิ์นั้นควรแยกประเภท เพื่อกำหนดระยะเวลาโดยให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดที่เข้ามาจัดการในเรื่องนี้ เพราะความจำเป็นของมนุษย์ในบางเรื่องไม่อาจรอกำหนดเวลาของอายุการคุ้มครองของลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการมีความสัมพันธ์กันในทางลบกับทัศนคติเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับพฤติกรรมเกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ มีแนวโน้มที่จะเห็นด้วยกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ซึ่งอันที่จริงจะสามารถอธิบายได้ว่า การเกิดทัศนคติก็มาจากการที่มนุษย์ได้เรียนรู้ความจริงต่าง ๆ นั้นเอง (Krech, Crutchfield and Ballachy, 1948 อ้างถึงใน สุนารี ประสานเสริมสง, 2537) แต่ความรู้นั้นก็ส่งผลให้มนุษย์รู้สึกทั้งชอบและไม่ชอบได้เช่นเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยข้างต้นได้แสดงให้เห็นแล้วว่า นิสิตนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนอันเป็นส่วนหนึ่งของความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญานั้น ก็มีความเห็นว่าการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น

เพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นไม่ใช่สิ่งเลวร้ายเสมอไป จึงอธิบายได้ว่า เมื่อนิสิตนักศึกษาได้มีความรู้ที่เกี่ยวกับการขโมยคัดลอกจึงทำให้นิสิตนักศึกษาไม่พอใจที่เห็นว่าการคัดลอกผลงานจากอินเทอร์เน็ตมาส่งอาจารย์เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

แต่ในขณะเดียวกัน ก็สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของความรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตได้ว่า เมื่อนิสิตมีความรู้ที่ถูกต้องแล้ว นิสิตก็จะหลีกเลี่ยงการกระทำที่ผิด คือไม่มีพฤติกรรมการขโมยคัดลอก ซึ่งการที่นิสิตนักศึกษาจะเห็นว่าการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นนั้นจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ก็ไม่ได้มีผลต่อการกระทำของพวกเขา เช่นเดียวกับที่ Freeman และ Ataov, 1960 (อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) พบว่า สาเหตุจูงใจที่ทำให้นักเรียนเฝ้าตรวจสอบข้อสอบด้วยตนเองมีมากมาย เช่น คิดว่าข้อสอบไม่สำคัญและถ้าสำคัญอาจารย์คงไม่ให้ตรวจข้อสอบเอง หรือ บางคนอาจนึกสนุกที่จะทดสอบความสามารถของอาจารย์ว่า ถ้าตนเฝ้า อาจารย์จะจับได้หรือไม่ ไม่ได้เนื่องมาจากการที่คนคนนั้น จะเห็นว่าการเฝ้าเป็นสิ่งดีหรือไม่ดี และตนเองควรจะประพฤติหรือไม่เป็นสำคัญ ซึ่งในทำนองเดียวกัน การที่นิสิตนักศึกษาขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตน้อย ก็ไม่ได้หมายความว่านิสิตนักศึกษาจะไม่ชอบการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น ในความจริงนิสิตนักศึกษาอาจจะชอบเพราะเห็นว่าสะดวกดี แต่ก็ไม่ทำเพราะความรู้ที่มีต่อการขโมยคัดลอกว่า ถ้าหากทำก็จะเป็นสิ่งที่ผิดต่อวงการศึกษาหรือสถาบันที่เขาศึกษาอยู่

แสดงให้เห็นว่า ทักษะคิดของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ส่งผลต่อการไม่มีพฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับที่ Rogers, 1983 (อ้างถึงใน วรพรรณ พงศ์สวัสดิ์, 2540) กล่าวไว้ว่า ในบางครั้ง การแสดงพฤติกรรมก็ไม่ได้เป็นไปตามทัศนคติที่เป็นอยู่ เนื่องจากบางกรณีอาจเกิดช่องว่างของความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติได้

อภิปรายภาพรวม

การศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาถึงปัจจัยดังนี้ ได้แก่ ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไป ปัจจัยด้านจริยธรรม ความรู้และตระหนักเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบธรรม ในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบท ประเทศกำลังพัฒนา

ในมุมมองหนึ่งของเรื่อง “การเอาของของผู้อื่นมาเป็นของตน” ในบริบทของสังคมไทย จะพบได้ว่า คนไทยมีความเชื่อเพื่อ พ่อแม่ และแบ่งปันกัน ซึ่งเป็นธรรมเนียมหนึ่งที่ควบคู่มากับการเจริญเติบโตของวัฒนธรรมไทย คนไทยจึงมีบทบาทในการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับอยู่เสมอ จึงอาจเป็นเพราะบริบทของสังคมไทยนั่นเอง ที่กล่อมเกล่าให้นิสัยคนไทยซึบซับลักษณะความเป็นไทยนี้ไว้ จนไม่อาจแยกออกจากการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะอยู่ในบริบทแวดล้อมใด จากการสนทนากลุ่มทำให้พบลักษณะความเป็นไทยนี้ซ่อนอยู่ เช่น การลอกการบ้านของเพื่อน การให้ญาติพี่น้อง ยืมซีดีเพลง ซีดีภาพยนตร์ไปทำสำเนา ด้วยเหตุนี้ การคัดลอกผลงานของผู้อื่นนั้น ก็อาจไม่ได้ถือว่าเป็น “การขโมย” เสมอไปสำหรับบริบทสังคมไทย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความเคยชินในพฤติกรรมกรขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการในบริบททั่วไป จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมซ้ำๆกันในบริบทแวดล้อมอื่น

เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีในคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีลักษณะพิเศษบางประการ เช่น ความเป็นมัลติมีเดีย โดยเอกสารทั้งหลายในอินเทอร์เน็ตต่างอยู่ในรูปของมัลติมีเดีย (Multimedia documents) จึงทำให้การทำซ้ำ (Copy) และตัดแปะ (Cut & Paste) ทำได้ง่ายดายขึ้น จนเกิดปัญหาการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นโดยมิได้รับอนุญาตทางอินเทอร์เน็ตมากมาย กลายเป็นปัญหาของการใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิด หรือลักษณะพิเศษในความสามารถในการปิดบังตัวตน (Anonymity) บนโลกไซเบอร์สเปซไม่สามารถระบุได้ว่าใครเป็นใครในชีวิตจริง ทำให้ผู้ใช้สามารถปิดบัง ไม่เปิดเผยตัวตนที่แท้จริง ซึ่งผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นิสิตนักศึกษาเชื่อว่า การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นจากเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต ไม่สามารถที่จะมีใครมาตรวจสอบได้ ดังเช่น พิเชษฐ เวชพลรักรธรรม (2544) ได้ศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายเห็นว่า อินเทอร์เน็ตช่วยลดการมองเห็นความเสี่ยงในการตัดสินใจทำอะไรต่างๆในอินเทอร์เน็ตได้อย่างอิสระ เพราะไม่มีใครรู้ ไม่มีใครเห็น จึงแสดงให้เห็นว่าในบางครั้งวัยรุ่นจะมีบรรทัดฐานทางจริยธรรมในโลกของไซเบอร์สเปซของกลุ่มตัวอย่างนั้นแตกต่างไปจากบรรทัดฐานทางจริยธรรมในโลกแห่งความจริง

แต่ในขณะเดียวกัน คนบางกลุ่มในโลกของไซเบอร์สเปซก็ได้ซึบซับเอากฎเกณฑ์ทางสังคมในโลกแห่งความเป็นจริงเข้าไปใช้ โดยมองเห็นว่าบรรทัดฐานในความจริงช่วยให้สังคมมี

ระบบระเบียบและแบบแผนได้ และชุมชนออนไลน์ก็เป็นชุมชนหนึ่งเช่นกัน บทบาทและการแสดงออกของคนบางกลุ่มในโลกออนไลน์ จึงดำเนินไปตามทำนองครองธรรมที่พวกเขาเคยมีบทบาทอยู่ในสังคมจริง เช่นกันกับจิรัฐ สุภากร (2545) ที่กล่าวว่า ชุมชนเสมือนก็เป็นดั่งกระจกเงาเสมือนจริงที่สะท้อนถึงอิทธิพลของสิ่งต่างๆในโลกแห่งความเป็นจริงให้เราได้เห็น จึงแสดงให้เห็นว่า หากจิตใจของคนเราไม่ว่าจะดีหรือเลวก็จะติดตัวเราไปเสมอ ไม่ว่าจะเข้าไปอยู่ในสังคมใดหรือบริบทใดก็ตาม

อีกประเด็นที่ไม่อาจมองข้าม คือ คนทั่วไปมองว่า อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งที่ผู้คนจะสามารถมาแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างสมาชิกบนอินเทอร์เน็ต และยังเป็นการกระจายความเจริญทางด้านวิชาการไปทั่วทุกมุมโลก การคัดลอกเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ไม่ได้เรียกว่าการขโมยหรือละเมิดลิขสิทธิ์ โดยเข้าใจว่าอินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่สาธารณะที่หมายถึง Public Sphere ที่เป็นพื้นที่สาธารณะที่คนทุกกลุ่มจะสามารถสื่อสารได้อย่างเต็มที่ เพื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องผลประโยชน์จากมิติต่างๆอย่างเท่าเทียมกัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2543) และถึงแม้ในสภาพความเป็นจริง พื้นที่สาธารณะบนอินเทอร์เน็ตจะเป็นที่ที่ผู้คนจะสามารถเข้าถึงข้อมูลและผลงานที่เผยแพร่ไว้ให้สาธารณชนได้ดูโดยง่าย แต่ก็มีได้หมายความว่า ข้อมูลและผลงานเหล่านั้นเป็นงานสาธารณะที่ใครก็ตามสามารถนำไปใช้ได้ โดยปราศจากการอ้างอิงหรือขออนุญาตจากเจ้าของผลงาน โดยในประเด็นนี้นิสิตนักศึกษาอาจจะสับสนกับงานสาธารณะ (Work in Public domain) ในเรื่องของลิขสิทธิ์ ซึ่งหมายถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ซึ่งหมดอายุการคุ้มครองแล้ว งานนั้นก็กลายเป็นสมบัติของสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาของผู้สร้างสรรค์ บุคคลใดในสังคมก็สามารถใช้งานได้โดยอิสระ ไม่ต้องขออนุญาต และไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนใดๆอีก (อรพรรณ พันธ์พัฒนา ; อ้างแล้ว)

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า นิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ในบริบทประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยในระดับปานกลาง ซึ่งอาจส่งผลให้ไม่เห็นด้วยกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นพอสมควร (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.43**) โดยเมื่อพิจารณาจากข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม พบว่า มีความเห็นที่ก้ำกึ่งกันในเรื่องของความชอบธรรมในการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งแยกออกเป็นสองทาง คือ เห็นทั้งข้อดีและข้อเสียของการบังคับใช้กฎหมาย โดยนิสิตนักศึกษากล่าวถึงข้อดีที่การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาจะส่งผลให้ประเทศไทยมีความเจริญทัดเทียมสากล ช่วยเป็นการกระตุ้นให้ประเทศไทยมีนักคิด นักประดิษฐ์ และนักสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น โดยในขณะเดียวกันก็เห็นด้วยที่สถาบันการศึกษาในประเทศไทยจะหัน

มาใส่ใจต่อประเด็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต และเชื่อว่าควรจะมีโปรแกรมที่สามารถตรวจสอบการขโมยคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต มาใช้ในสถาบันอุดมศึกษา แต่ในขณะเดียวกันจากการสนทนากลุ่มก็ชี้ให้เห็นถึงข้อเสียว่า การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัด ก็อาจเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสารสนเทศสำหรับประชาชน ในประเทศกำลังพัฒนา และการบังคับใช้กฎหมายนี้ก็ยังไม่สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติของสังคมไทยเท่าที่ควร เช่นเดียวกับที่แนวคิดสวนกระแสลิขสิทธิ์ (สมเกียรติ ตั้งนโม, อ่างแล้ว) ได้แสดงถึงความอยุติธรรมอันมากมายผ่านกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เช่น คำกล่าวที่มีชื่อเสียงว่า ของ John Oswald ที่กล่าวว่า "ถ้าหากว่าการสร้างสรรค์เป็นทุ่งกว้าง ลิขสิทธิ์ก็คือคอกกั้น" หรือ ความเห็นที่กล่าวว่าหากกฎหมายลิขสิทธิ์ถูกล้มล้างไป การแลกเปลี่ยนผลงานสร้างสรรค์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็ยิ่งเป็นไปโดยง่าย จึงทำให้มีการพูดคุยกันในวงกว้างขึ้นจนส่งผลให้มีผลงานสร้างสรรค์ที่มากขึ้นไปด้วย ซึ่งแนวคิดสวนกระแสลิขสิทธิ์ยังมีประเด็นให้ถกเถียงมากมายที่น่าจะนำมาประยุกต์ใช้กับการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในบริบทประเทศกำลังพัฒนา โดยที่ไม่จำเป็นต้องกลืนเข้าไปอยู่ในฝ่ายขวาสุดอย่าง copyright หรือฝ่ายซ้ายสุดของ copyleft

คงไม่มีใครรับประกันได้ว่า การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการจะคงที่ ลดลง และไม่แปรสูงขึ้น เช่นเดียวกับผลการสำรวจของงานวิจัยมหาวิทยาลัย Rutgers ที่ Kelly Heyboer (The Star Ledger; อ่างแล้ว) รายงานไว้ว่า Cyber plagiarism มีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าเมื่อสองปีที่แล้วถึง 10% ด้วยเหตุนี้ การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาก็ยังมีความจำเป็นอยู่ หากพิจารณาให้สอดคล้องกับพื้นฐานด้านความพร้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของบริบทประเทศไทย ก็จะสามารถเป็นเกราะป้องกันไม่ให้มนุษย์หลงผิดไปกับการใช้เทคโนโลยีอย่างผิดๆ ที่แม้จะเริ่มจากจุดเล็กๆ ในวงวิชาการ เช่น การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย แต่ถ้าหากสถาบันการศึกษามองข้ามไป ในอนาคตสังคมคงไม่มีกำลังคน กำลังสมองที่จะพัฒนางานวิจัยที่มีคุณค่าเพื่อสร้างประโยชน์และความเจริญให้ประเทศชาติได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในเรื่องความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน นอกเหนือจากเรื่องของการใช้ประโยชน์ทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ประโยชน์เพื่อความบันเทิงของนิสิต นักศึกษามีอยู่มากน้อยเพียงใด

2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ กับการศึกษาในระดับที่หลากหลายมากขึ้น เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับปริญญาตรี

ข้อเสนอแนะต่อสถาบันการศึกษา

1. สถาบันการศึกษา ควรเพิ่มสาระด้านจริยธรรมทางวิชาการ จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ และความรู้ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา จนถึงระดับมหาวิทยาลัย โดยเตรียมบุคลากร หรือครู อาจารย์ให้พร้อมที่จะจัดให้มีการเรียนการสอนโดยเน้นถึงความรู้ ความเข้าใจควบคู่ไปกับการใช้งานจริงในบริบทของสภาพทางวิชาการ

2. สถาบันการศึกษา ควรกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและแน่นอนต่อความผิดในการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ทั้งในส่วนของการทำงานในบริบททั่วไปและการทำงานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อให้สอดคล้องกับยุคสารสนเทศ

3. สถาบันการศึกษา ควรจัดฝึกอบรมให้ครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจในระบบอินเทอร์เน็ตที่เอื้ออำนวยต่อการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อในบุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านั้นได้สร้างแนวทางป้องกันหรือมาตรการต่างๆที่จะสามารถยับยั้งพฤติกรรมการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นนี้ได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษณา ศักดิ์ศรี. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2534.

กาญจนา แก้วเทพ, กิตติ กันภัย และปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล. มองสื่อใหม่มองสังคมใหม่.

กรุงเทพฯ : เอดิสัน เพรส โพรดักส์, 2543.

กীরติ บุญเจือ. จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2532.

โกวิท ทรัพย์ศาล. การกระจายข้อมูลเพื่อการสื่อสารมวลชน ; Information Dissemination for Mass

Communication (เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา IFM 374) สาขาวิชาการจัดการ

สารสนเทศ ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต, 2543.

ครองชีพ มาลัยวงศ์. รายงานการสัมมนาเรื่อง การเขียนงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ในวารสารวิชาการ.

วันที่ 23 มีนาคม 2542 ณ ห้อง 710 ชั้น 7 อาคาร สวทช.

(<http://library.kmitnb.ac.th/journal/v005n003/lib2.html>)

โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์. การค้นคว้าและการเขียนรายงาน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

จรรยาพร แสงไชยและคณะ. มหัศจรรย์แห่งการโฆษณา. กรุงเทพฯ : เพ็ชท์ แปซิฟิก มีเดีย

(ไทยแลนด์), 2540.

จักรกฤษณ์ ควรพจน์. กฎหมายระหว่างประเทศ ว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541.

จินดารัตน์ บวรบริหาร. ความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต การประเมินความเสี่ยงบนอินเทอร์เน็ต และ

พฤติกรรมการป้องกันตัวเองของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. ทัศนคติ ความเชื่อและพฤติกรรม. การวัด การพยากรณ์และ

การเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2538.

จิรัฐ สุภการ. การอธิบายตัวตนในชุมชนเสมือนจริง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ชนินทร์ ต่วนชะเอม. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมในโครงการรักไทยให้

ถูกต้อง ของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์และเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ฐานเศรษฐกิจ. การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยนักศึกษามหาวิทยาลัย. ปีที่ 22

ฉบับที่ 1,757 (ธันวาคม 2545)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา : พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2.

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม. รายงานการวิจัย เรื่อง จริยธรรมของ

เยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520.

दानินท์ กิจนิจี, การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะคิด และการอนุรักษ์พลังงาน ในโครงการรวมพลัง

หารสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ถนอมพร เลหาจรัสแสง. อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2540.

ธนิกันต์ มาฆะศิริานนท์. พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ

การใช้คอมพิวเตอร์เน็ต ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ธวัชชัย พานิชยากรณ์. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิดและการมีส่วนร่วม

ในการใช้เครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(จุฬาลินเน็ต)ของนิสิต และ

บุคลากรภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

นารีรัตน์ สุวรรณวารี. พฤติกรรมจริยธรรมในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

ระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

ปทีป เมธาคณวุฒิ. รายงานผลการวิจัยการวิเคราะห์การรับรู้ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2539.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ :

ไอดีเอ็นเอสไตร์, 2526.

ปรีชา ช่างขวัญยืน. เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2542.

ผู้จัดการออนไลน์. โปรแกรมตรวจสอบรายงานนักศึกษา ห้ามลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต.

ข่าวต่างประเทศ (กรกฎาคม 2547)

(<http://www.manager.co.th/Cyberbiz/ViewNews.aspx?NewsID=9470000015686>)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.

พจนานุกรมศัพท์อิเล็กทรอนิกส์ไทย-อังกฤษ. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

(เนคเทค) (<http://lexitron.nectec.or.th>)

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ : พิษเนศ, 2523.

พรทิพย์ โล่ห์লেখา. การใช้ Internet ระบบ Unix & Windows. กรุงเทพฯ : อูษาการพิมพ์, 2539.

พรชูลี อาชาวำรุง. นิตินักศึกษา : หลักการ แนวปฏิบัติและปัญหา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ศาสตร์แห่งการวิจัยทางการเมือง. กรุงเทพฯ : สมาคมรัฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2545.

พิเชษฐ เวชพลักรธรรม. การตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่น ที่สื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ห้องสมุดดิจิทัลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. The plague of plagiarism. ข่าวการศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 17 (เมษายน 2544) (<http://digital.lib.kmutt.ac.th>)

ภัทรชัย ลลิตโรจน์วงศ์. ความรู้เบื้องต้นด้านทรัพย์สินทางปัญญา. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (เมษายน 2545) (<http://www.it.kmitl.ac.th/~pattarachai/IntellectualProperty.html>)

ลานนา ดวงสิงห์. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ = Computer / Larry Long, Nancy Long ;ลานนา ดวงสิงห์ (แปลและเรียบเรียง). กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า, 2543.

วรพรรณ พงศ์สวัสดิ์. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั่วไปกับการเปิดรับสื่อวารสารสนเทศของเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สมเกียรติ ตั้งนโม. แนวความคิดสวนกระแสลิขสิทธิ์และเรื่องลิขสิทธิ์ขายโดยสังเขป. มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน. (<http://www.midnightuniv.org/midnight2545/document9575.html>)

สิทธิสันติ เล้าสกุล. องค์กรสื่อทางเลือกบนเว็ลด์ไวด์เว็บ กับลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. จริยธรรมทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : เพ็องฟ้า, 2542.

สุนารี ประสานเสริมส่ง. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารและทัศนคติที่มีต่อน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วของผู้เลือกใช้น้ำมันเบนซิน สำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

สุรพงษ์ ชูเดช. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.

สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

แสงเดือน ทวีสิน. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยเส็ง, 2545.

สำนักลิขสิทธิ์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา. คำถามคำตอบ ปัญหากฎหมายลิขสิทธิ์. วารสารลิขสิทธิ์ ส่นเทศ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม 2546)

องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. พฤติกรรมกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อธิปัตย์ คลี่สุนทร. Internet และ Schoolnet กับการเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาไทย. เอกสารประกอบการสัมมนา สู่ทศวรรษใหม่แห่งสังคมสารสนเทศ : ไอทีเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. 27 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2540 ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ.

อรพรรณ พันธ์พัฒนา. คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์. กรุงเทพฯ : นิติธรรม, 2547.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Arlene H. Rinaldi. The Net User Guidelines and Netiquette.

Available from : <http://www.fau.edu/netiquette/net/netiquette.html>

Elizabeth J. Pyatt. Cyberplagiarism : Detection and Prevention. Pennsylvania State University ; 2003.

Available from : <http://tlt.its.psu.edu/suggestions/cyberplag/index.html>

Eysenbach G. Report of a case of cyberplagiarism - and reflections on detecting and preventing academic misconduct using the Internet. J Med Internet

Res 2000;2(1):e4 Available form : <http://www.jmir.org/2000/1/e4>

Joseph H. Friend and David B. Guralnik. Webster's New World Dictionary of the American Language (College Edition).

New Jersey Star Ledger. Cut-and-paste, turn it in – you call that cheating?. August 28, 2003. Available from : <http://www.nj.com/starledger>

Ramasoota, Pirongrong. Chapter 8 : Balancing the Scruples of Copyright and Piracy in a Globalized Information Society : Cultural rights in global world (Anura Goonasekera,Cees Hamelink & Venkat Iyer (eds.)), Eastern Universities Press, Singapore ; 2003.

Turn it in. What is Plagiarism?. Turnitin.com and Research Resources.

Available from : <http://www.turnitin.com>

Webster online dictionary. Available from : <http://www.websters-online-dictionary.org>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

**การใช้สารสนเทศเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท
สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง และเติมค่าลงในช่องว่าง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

20-24 ปี 25-29 ปี 30 ปีขึ้นไป

3. สถาบันการศึกษา

4. ชั้นปีที่ศึกษา

ปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3
 ปีที่ 4 สูงกว่าปีที่ 4 ขึ้นไป

5. ขั้นตอนการศึกษา

กำลังเรียน Course work และอยู่ระหว่างหาหัวข้อทำวิทยานิพนธ์
 สอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว กำลังเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์
 สอบวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว
 ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์

6. คณะที่ศึกษา

สาขาสังคมศาสตร์ : นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา นิเทศศาสตร์
 สาขามนุษยศาสตร์ : อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มานุษยวิทยา ศึกษาศาสตร์
 สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี : วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์
 สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ : แพทยศาสตร์ สัตวแพทย์ เกษตรศาสตร์ เทคนิคการแพทย์
 อื่นๆ

7. รายได้โดยเฉลี่ยในแต่ละเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 - 10,000 บาท
 10,001 - 15,000 บาท 15,001 - 20,000 บาท
 20,001 - 25,000 บาท 25,001 - 30,000 บาท
 มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง □

1. การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง หมายถึง การใช้ผลงานของผู้อื่นโดยไม่ได้อ้างถึงเจ้าของผลงาน

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
2. วลีที่กล่าวถึงกันแพร่หลายอย่าง “ประชาธิปไตย คือ การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” ไม่จำเป็นต้องอ้างว่า อับราฮัม ลินคอล์น เป็นเจ้าของคตินี้ เพราะถือว่าเป็นความรู้ทั่วไป

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
3. การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่รวมถึงการแปลข้อความจากภาษาอื่นมาเป็นภาษาไทย

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
4. ข่าวสาร เช่น ข่าวประจำวันจากหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ จัดว่าเป็นความรู้ทั่วไป สามารถนำมาใช้โดยไม่ต้องอ้างถึงแหล่งที่มาของข่าวสารนั้นๆ

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
5. การคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อให้ฟรีไม่จัดอยู่ในการละเมิดลิขสิทธิ์เหมือนกับสื่ออื่น เช่น หนังสือ วิดีโอ ซีดี เป็นต้น

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
6. หากมีการใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์แห่งหนึ่ง โดยไม่ได้ขออนุญาตจากเจ้าของจะสามารถถูกฟ้องร้องจากเจ้าของเว็บไซต์ได้ แม้จะนำมาใช้เพื่อประกอบการเรียน

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
7. การนำข้อมูลบางอย่างจากเว็บไซต์ แต่นำมาปรับเปลี่ยนคำหรือวลีบางส่วนจะถือว่าเป็นข้อความของตนเองได้โดยสมบูรณ์แล้ว

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
8. การซื้อรายงานจากเว็บไซต์สำหรับขายรายงานและบทความบนอินเทอร์เน็ต (Paper Mill) ไม่มีความผิด เพราะการซื้อขายดังกล่าวเป็นที่แพร่หลายทั่วไปในปัจจุบัน

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
9. ข้อมูลทางสถิติจากเว็บไซต์ของราชการเป็นความรู้ทั่วไปที่ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตในการนำมาใช้เพื่อประกอบการเรียน

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ
10. เว็บไซต์ที่ไม่ต้องการให้คนนำข้อมูลไปใช้ โดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าของเว็บไซต์ก่อน ต้องมีการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ

ส่วนที่ 3 : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

สถานการณ์	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การคัดลอกงานของผู้อื่น โดยไม่อ้างถึงเจ้าของผลงาน ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน					
2. อาจารย์ควรไม่ให้คะแนนแก่นิสิตที่คัดลอกงานของผู้อื่นมาส่ง					
3. การเข้าใจว่าอะไรคือการขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่นเป็นสิ่งที่ควรทำความเข้าใจสำหรับนิสิตนักศึกษาและผู้ที่อยู่ในวงวิชาการ					
4. การนำความคิดของผู้อื่นมาใช้ไม่ใช่สิ่งผิด เพราะเป็นสิ่งที่ยังไม่ได้ลงมือกระทำ					
5. การลอกบทความของผู้อื่นมาส่ง เป็นการผิดจริยธรรมทางวิชาการอย่างสูง					

สถานการณ์	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตสามารถนำไปใช้โดยไม่จำเป็นต้องขออนุญาต เพราะไซเบอร์สเปซเป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทางวิชาการและอื่นๆ					
7. ข้อดีในการใช้ข้อมูลทางวิชาการที่คัดลอกจากอินเทอร์เน็ตคือ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าลอกข้อมูลมาจากที่ใด					
8. การลอกสาระความรู้จากอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งจำเป็น เพราะทำให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์กว่าสาระจากหนังสือหรือตำราจากห้องสมุด					
9. ความผิดในการขโมยคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเปรียบได้กับการขโมยทรัพย์สิน เงินทอง หรือของใช้ของผู้อื่นแม้จะเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางวิชาการก็ตาม					
10. การคัดลอกและทำสำเนาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ เป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้โดยชอบธรรม ไม่ว่าจะทำในจำนวนเท่าใดก็ตาม					
11. ควรมีโปรแกรมที่สามารถตรวจสอบการขโมยคัดลอกข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตติดตั้งอยู่ในสถาบันระดับอุดมศึกษาทุกแห่ง					
12. การที่นิสิตนักศึกษาดาวน์โหลดข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเก็บไว้ในหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ ไม่ได้นำไปใช้ในทางวิชาการ ถือว่าไม่เป็นการขโมยคัดลอกผลงาน					

ส่วนที่ 4 : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของท่าน

พฤติกรรม	ไม่เคยทำเลย	นานๆทำที	ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง	ทำแทบ ทุกครั้ง	ทำเป็น ประจำ
1. ท่านเคยถ่ายสำเนาเอกสารจากตำราเรียนแทนการซื้อตำราเล่มนั้น เพื่อนำมาใช้ในการเรียนในชั้นเรียน					
2. ท่านเคยลอกข้อความจากหนังสือเล่มต่างๆมาใช้ประกอบการทำรายงาน โดยไม่ได้อ้างถึงผู้แต่งหนังสือเล่มนั้น					
3. ท่านเคยลอกการบ้านหรือรายงานจากเพื่อนของท่าน					
4. ท่านเขียนบรรณานุกรมท้ายการทำรายงานเสมอ					
5. ท่านเคยคัดลอกข้อมูลและ/หรือรูปภาพที่น่าสนใจจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ในรายงานโดยไม่ได้อ้างถึงที่มาและขออนุญาตจากเจ้าของเว็บไซต์					
6. เมื่อพบข้อมูลเป็นตัวหนังสือหรือตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับการทำรายงานของท่านจากเว็บไซต์ซึ่งมีการระบุผู้แต่ง หรือผู้จัดทำข้อมูลชัดเจน ท่านเคยคัดลอกข้อมูลนั้นลงในเครื่องคอมพิวเตอร์, ดิสเก็ตต์, ซีดีรอม หรืออุปกรณ์บันทึกข้อมูลต่างๆ โดยไม่ได้ขออนุญาตจากผู้แต่ง ผู้จัดทำข้อมูลหรือเจ้าของเว็บไซต์					

พฤติกรรม	ไม่เคยทำเลย	นานๆทำที	ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง	ทำแทบ ทุกครั้ง	ทำเป็น ประจำ
7. เมื่อพบภาพใดๆ เช่น ภาพถ่ายและ/หรือภาพกราฟิกที่เกี่ยวข้องกับการทำรายงานของท่านจากเว็บไซต์ซึ่งมีการระบุผู้แต่ง หรือผู้จัดทำข้อมูลชัดเจน ท่านเคยคัดลอกรูปภาพนั้นลงในเครื่องคอมพิวเตอร์, ดิสเก็ตต์, ซีดีรอม หรืออุปกรณ์บันทึกข้อมูลต่างๆ โดยไม่ได้ขออนุญาตจากจากผู้แต่งผู้จัดทำข้อมูลหรือเจ้าของเว็บไซต์					
8. เมื่อพบเพลงหรือเสียงที่เกี่ยวข้องกับการทำรายงานของท่านจากเว็บไซต์ซึ่งมีการระบุผู้แต่ง หรือผู้จัดทำข้อมูลชัดเจน ท่านเคยคัดลอกข้อมูลนั้นลงในเครื่องคอมพิวเตอร์, ดิสเก็ตต์, ซีดีรอม หรืออุปกรณ์บันทึกข้อมูลต่างๆ โดยไม่ได้ขออนุญาตจากผู้ผลิตเพลง หรือเจ้าของเว็บไซต์					
9. ท่านเคยคัดลอกข้อความ, บทความ, รูปภาพ, ภาพเคลื่อนไหวและเสียงจากอินเทอร์เน็ตมาส่งอาจารย์ จากเว็บไซต์ที่ไม่มีมีการระบุผู้แต่ง หรือผู้จัดทำข้อมูลชัดเจน					
10. ท่านเคยซื้อรายงานจากเว็บไซต์สำหรับขายรายงานและบทความบนอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะ (Paper Mill)					

ส่วนที่ 5 : โปรดทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อ

- หากท่านขึ้นรถประจำทางที่มีผู้โดยสารเต็มคันรถ แต่เมื่อจะลงจากรถ พนักงานเก็บเงินก็ยังไม่เดินมาเก็บเงินไม่ถึงท่าน ท่านจะทำอย่างไร
 - รอไปลงป้ายถัดไป จนกว่าพนักงานจะมาเก็บเงิน
 - เดินเบียดผู้โดยสารคนอื่นเข้าไปจ่ายเงิน
 - ลงไปเลย คนเยอะขนาดนี้ เขาคงไม่ขาดทุนแล้ว
 - ลงไปเลย คนอื่นเขาก็ต่อแถวจะลงอยู่
- หากท่านเป็นเจ้าของที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาต้นฉบับข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย และปีนี้เป็นปีที่ลูกของพี่ชายแท้ๆของท่านจะสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาพอดี พี่ชายของท่านฝากให้ท่านช่วยนำข้อสอบที่ทางสำนักงานเก็บไว้มาเป็นตัวอย่างให้หลานทำบ้าง บางวิชา ท่านจะทำอย่างไร
 - ไม่ทำอะไรเลย เพราะเป็นความผิดร้ายแรง
 - เอาข้อสอบออกมาที่ละข้อสองข้อ
 - เอาข้อสอบออกมาเฉพาะวิชาที่หลานที่ไม่ค่อยสนใจ
 - เอาข้อสอบออกมาเท่าที่จะทำได้ เพราะเอามาให้หลานเพียงคนเดียว
- ท่านขับรถไปเติมน้ำมัน 400 บาท โดยใช้ธนบัตร 1,000 บาท จ่ายค่าน้ำมันไป หลังจากพนักงานทอนเงินมาท่านก็ขับรถไปมหาวิทยาลัย เมื่อถึงมหาวิทยาลัยจึงนับเงินที่ได้ทอนมา ปรากฏว่าพนักงานทอนเงินมา 800 บาท ท่านจะทำอย่างไร
 - ไม่ทำอะไร ก็ดีแล้ว ได้กำไร
 - คิดว่าในใจว่า ถ้าผ่านไปแถวนั้นก็เอาไปคืน
 - ขับรถเอาไปคืนทันที
 - เกินมาแค่ร้อยสองร้อย ขับกลับไปคืนก็ไม่คุ้ม

4. หากท่านกำลังนั่งรอรถประจำทางเพื่อกลับบ้านที่ป้ายรถเมล์หน้ามหาวิทยาลัย ซึ่งมีคนรออยู่มากพอสมควร รถประจำทางคันหนึ่งแล่นมาจอดด้วยความเร็วและออกรถไปด้วยความรีบร้อน ชายผู้หนึ่งที่เพิ่งก้าวลงจากรถอย่างรวดเร็วนั้นกลับสะดูดขาตัวเองล้มลงริมฟุตบาท ท่านจะอย่างไร

- ก. นั่งอยู่ก่อน รอดูว่าถ้าไม่มีใครไปช่วยเขาก็คอยลุกขึ้นไปช่วย
- ข. ไม่ทำอะไร เพราะเขาเป็นผู้ชายน่าจะช่วยเหลือตัวเองได้
- ค. ไม่ทำอะไร แค่หกล้ม ไม่น่าจะเป็นอะไรมาก
- ง. ลุกขึ้นไปช่วยทันที

ส่วนที่ 6 : โปรดทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อ

1. ท่านคิดอย่างไรเกี่ยวกับการที่อาจารย์ถ่ายสำเนาตำราบางส่วนหรือบางบท แล้วนำไปแจกจ่ายให้แก่นิสิตนักศึกษา
 - ก. เป็นการทำเพื่อการศึกษา มิใช่การแสวงหากำไร
 - ข. ละเมิดลิขสิทธิ์ ต้องขออนุญาตจากเจ้าของตำรานั้นก่อน
 - ค. ควรนำไปขายแก่นิสิตนักศึกษาและนำเงินให้แก่เจ้าของตำราเล่มนั้น
 - ง. ช่วยประหยัดเวลาแก่นิสิตนักศึกษา และทำให้ทุกคนได้ข้อมูลเท่าเทียมกัน
2. การที่นิสิตนักศึกษารายได้พิเศษโดยการสอนพิเศษรายชั่วโมงจากนักเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา แต่การสอนนั้นนิสิตนักศึกษาจะนำแบบฝึกหัดหลายๆเล่มที่มีจำหน่ายอยู่ตามท้องตลาดมาถ่ายสำเนา เพื่อนำมาสอนพิเศษ ท่านมีความเห็นอย่างไร
 - ก. นิสิตนักศึกษาควรสร้างแบบฝึกหัดด้วยตนเองใหม่
 - ข. นิสิตนักศึกษาทำเพื่อการศึกษา มิใช่เพื่อการแสวงหากำไร จึงน่าจะไม่ใช่
 - ค. นิสิตนักศึกษาควรจะใช้เพียงหนังสือเรียนของนักเรียนที่สอน
 - ง. เพราะนิสิตนักศึกษานำแบบฝึกหัดจากหลายๆเล่มมารวมกัน จึงไม่น่าจะส่งผลเสียต่อเจ้าของลิขสิทธิ์เหล่านั้น
3. หากท่านจะต้องส่งบทความทางวิชาการประจำภาคเรียนที่ท่านยังไม่ได้ทำในอีกวันถัดไป หากมีหนทางให้ท่านเลือกต่อไปนี้ ท่านจะเลือกทำสิ่งใด
 - ก. คิดอะไรออกมาได้ก็เขียนส่งไปก่อนให้ได้มากที่สุด
 - ข. หาบทความที่ดีที่สุดจากนิตยสาร, วารสาร หรือเว็บไซต์มาคัดลอก ตัดแปะแล้วเขียนส่ง
 - ค. ปรับเปลี่ยนบทความของเพื่อนให้เป็นภาษาของตนเองให้มากที่สุด
 - ง. จ้างคนที่รับจ้างทำรายงานหรือวิทยานิพนธ์ทำให้
4. อาจารย์ท่านหนึ่งคัดลอกงานวิจัยจากต่างประเทศ เพื่อนำมาเสนอในงานประชุมทางวิชาการ โดยมีได้อ้างอิงถึงผู้เป็นเจ้าของงานวิจัยนั้นเลย แต่วันหนึ่งชาวต่างประเทศผู้เป็นเจ้าของงานวิจัยชิ้นนั้นได้ทราบเหตุการณ์ทั้งหมด จึงได้ฟ้องร้องแก่อาจารย์ผู้นี้ ท่านมีความเห็นว่าอาจารย์ท่านนี้ควรถูกดำเนินการฟ้องร้องดังกล่าวหรือไม่
 - ก. ไม่ควรถูกฟ้องร้อง เพราะเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
 - ข. ไม่ควรถูกฟ้องร้อง เพราะเป็นการนำมาเผยแพร่คนละประเทศซึ่งมีบริบทสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน
 - ค. สมควรถูกฟ้องร้อง แต่ไม่ควรถูกลงโทษหนัก เพราะไม่ใช่เรื่องคอขาดบาดตาย
 - ง. สมควรถูกฟ้องร้อง และรับโทษโดยการไล่ออกจากสถาบันการศึกษา

ส่วนที่ 7 : โปรดทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อ

1. การทำสำเนาซอฟต์แวร์ในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้น นอกจากจะสามารถหาซื้อแผ่นซอฟต์แวร์ของปลอมแล้ว ยังสามารถนำมาทำสำเนา (copy) ได้เองด้วย ท่านมีความเห็นอย่างไรกับเหตุการณ์นี้
 - ก. ซอฟต์แวร์ของแท้นั้นมีราคาสูงเกินไป
 - ข. โดยสภาพแวดล้อมทางวิชาการแล้ว ซอฟต์แวร์เป็นสิ่งที่ควรมีการแลกเปลี่ยนและใช้ร่วมกัน

- ค. ควรใช้ซอฟต์แวร์ของแท้ เนื่องจากเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีกฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครองอยู่
- ง. น่าจะซื้อของแท้มาเป็นต้นฉบับก่อนแล้วค่อยทำสำเนาแจกจ่ายเฉพาะคนใกล้ชิด
2. ท่านคิดอย่างไรกับการที่พนักงานธนาคารใช้วิธีติดตามทวงเงินลูกหนี้ โดยการหาข้อมูลจากสำนักทะเบียนราษฎร เพื่อให้ได้ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ของลูกหนี้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ เพื่อตามให้มาชำระเงินกับทางธนาคาร
- ก. ธนาคารมีสิทธิที่จะทำอย่างไรก็ได้ในการหาข้อมูลลูกหนี้
- ข. ธนาคารทำถูกต้องแล้วที่ติดตามให้ลูกหนี้มาชำระเงิน เพื่อไม่ให้เป็นการขาดทุนทางธุรกิจ
- ค. ธนาคารทำผิดเนื่องจากเป็นการละเมิดในสิทธิข้อมูลส่วนบุคคล
- ง. ธนาคารควรได้รับข้อยกเว้นในการสืบหาข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีทวงหนี้
3. วิชาเรียนวิชาหนึ่งที่มีผู้เรียนจำนวนมากประมาณ 700 คน มีผู้ได้คะแนน F จำนวนหนึ่ง และท่านเป็นหนึ่งในจำนวนนั้น ซึ่งทำให้ท่านต้องลงเรียนใหม่ในภาคเรียนถัดไป และส่งผลให้ท่านไม่สามารถเรียนจบปริญญาตรีภายในระยะเวลาปกติ ท่านทราบว่าอาจารย์ได้เก็บข้อมูลคะแนนเฉพาะในคอมพิวเตอร์และยังไม่ได้ส่งคะแนนแก่สำนักทะเบียน และด้วยเหตุบังเอิญทำให้ท่านทราบรหัสในการเปลี่ยนแปลงข้อมูลภายในนั้น ท่านจะทำอย่างไร
- ก. ใช้รหัสนั้นเปลี่ยนแปลงคะแนนให้เพิ่มเป็น D
- ข. ใช้รหัสเปลี่ยนแปลงคะแนนให้ใกล้เคียงกับคะแนนของคนส่วนใหญ่
- ค. ใช้รหัสเปลี่ยนแปลงคะแนนของคนที่ได้ F ทุกคนให้เพิ่มขึ้น
- ง. ไม่ทำอะไรทั้งสิ้น
4. ท่านค้นพบโปรแกรมตัวใหม่จากเว็บไซต์ที่ให้ดาวน์โหลดโปรแกรมฟรี ซึ่งโปรแกรมนั้นสร้างขึ้นสำหรับสร้างไวรัส เพื่อส่งต่อไปทำลายข้อมูลของเครื่องผู้อื่น ท่านจะทำอย่างไร
- ก. ลองใช้โปรแกรมนั้นดู ส่งไปเว็บไซต์ต่างๆไป เพื่อดูว่าจะเกิดผลอย่างไร
- ข. ลองใช้โปรแกรมและลองส่งไวรัสไปที่เว็บไซต์แบ่งแยกดินแดนของกลุ่มเคลื่อนไหวที่มีชื่อเสียง
- ค. ยังไม่ใช้ โปรแกรมนั้น แต่ดาวน์โหลดไว้ เพื่อเรียกใช้เมื่อโอกาสจำเป็น
- ง. ไม่ทำอะไรทั้งสิ้น
5. เพื่อนของคนหนึ่งต้องการสมัครเป็นสมาชิกเว็บไซต์แห่งหนึ่ง โดยเมื่อสมัครแล้วจะต้องอ้างชื่อ e-mail address ของบุคคลอื่นเพื่อให้ทางเว็บไซต์แห่งนั้นส่งโฆษณาต่างๆไปยัง e-mail address นั้น เพื่อนของท่านใส่ e-mail address ของท่านในสวนนั้น โดยที่ท่านไม่รู้ ทำให้ท่านต้องรับโฆษณาที่ท่านไม่ต้องการหลายฉบับทุกวัน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร
- ก. ไม่เป็นไร ถ้ามี e-mail address ที่ไม่ต้องการก็ลบทิ้ง
- ข. ไม่เป็นไร เพราะเพื่อนเป็นคนทำ
- ค. ไม่เป็นไร หากเราพบกรณีนี้เราก็คงต้องใส่ e-mail address ของเพื่อนเหมือนกัน
- ง. เพื่อนไม่ควรทำอย่างนั้น เพราะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
6. หากท่านได้รับอีเมลที่มีหัวข้อว่า “ภาพลับนางเอกเปลือยอก เบื้องหลังการถ่ายภาพยนตร์ชื่อดัง” ท่านจะทำอย่างไร
- ก. เปิดดูเฉยๆ ด้วยความอยากรู้
- ข. เปิดดูแล้วส่งต่อเครือข่าย
- ค. เปิดดู และบันทึกเก็บไว้ดูเวลาเครียดๆ
- ง. ไม่เปิดดู

ส่วนที่ 8 : โปรดทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อ

1. การที่นิสิตนักศึกษาในวิชาเรียนหนึ่งถ่ายสำเนาหนังสือเรียนทั้งเล่มทุกคน เพื่อการศึกษาในวิชาเรียน ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่อย่างไร
 - ก. ไม่ใช่ เพราะเป็นการทำเพื่อการศึกษา
 - ข. ไม่ใช่ เพราะมิได้ทำเพื่อแสวงหากำไร
 - ค. ใช่ เพราะขัดต่อการแสวงหาประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์
2. นายสมชายคัดลอกหนังสือที่มีผู้ประพันธ์ขึ้นไว้เรียบร้อยแล้ว และนำออกจำหน่ายโดยไม่ได้ขออนุญาต แต่นายสมชายได้ทำคำนำเขียนถึงที่มาของหนังสือไว้ด้วย นายสมชายมีความผิดหรือไม่
 - ก. ไม่ผิด เพราะได้อ้างอิงถึงแหล่งที่มาและไม่ทำให้ให้ผู้อื่นซื้อสับสน
 - ข. ไม่ผิด เพราะได้เขียนคำนำระบุที่มาไว้แล้ว
 - ค. ผิด เพราะเขียนแหล่งที่มาไว้ผิดที่ผิดทาง
3. นางงามใจได้สั่งซื้อลูกโป่ง ซึ่งพิมพ์ภาพการ์ตูนต่างๆบนลูกโป่งจำนวนทั้งหมด 1,000,000 ใบ และจำนวน 450 ใบนั้นเป็นภาพการ์ตูนลายหมีพูห์ แต่นางงามใจอ้างว่าไม่ได้ให้ความสำคัญกับภาพพิมพ์บนลูกโป่ง เน้นสี, เนื้อ, ความยืดหยุ่น และลูกโป่งที่ไม่รั่วเท่านั้น การกระทำของนางงามใจมีความผิดหรือไม่
 - ก. ผิด เพราะรูปหมีพูห์บนลูกโป่งดังกล่าวเป็นงานลิขสิทธิ์ชนิดหนึ่ง
 - ข. ผิด เพราะนางงามใจละเมิดลิขสิทธิ์ โดยเฉพาะนำลูกโป่งดังกล่าวไปขายหากำไร
 - ค. ไม่ผิด เพราะจำนวนลูกโป่งหมีพูห์มีจำนวนน้อยเกินไปที่จะเอาผิดได้
4. ต้อย เขียนภาพในเชิงนามธรรม (Abstract) ซึ่งไม่มีใครมองออกและรู้เรื่องว่าเป็นภาพอะไร และมีความหมายใด แม้แต่ตัวต้อยเอง ภาพของต้อยจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์หรือไม่
 - ก. ไม่ได้ เพราะงานสร้างสรรค์ตามที่กฎหมายกำหนดจะต้องทำขึ้นโดยนักจิตรกร
 - ข. ไม่ได้ เพราะงานของต้อยไม่จัดอยู่ในงานสร้างสรรค์ ซึ่งต้องมีความงดงามเชิงสุนทรียภาพและมีคุณภาพ
 - ค. ได้ เพราะงานสร้างสรรค์ไม่จำเป็นต้องมีคุณภาพ
5. นายธนพล และนายธนศักดิ์เป็นพี่น้องกัน นายธนพลคุยกับนายธนศักดิ์ว่ามีความคิดจะแต่งนิยายที่เมื่อมีผู้อ่านแล้ว ไม่อาจกลืนน้ำตาไว้ได้ แต่นายธนพลยังไม่ได้นำความคิดของตนมาเขียนเป็นนิยายตามที่ตนได้คิดได้ ต่อมานายธนศักดิ์ เขียนนิยายรักโคกในลักษณะเดียวกันกับที่นายธนพลคิดเอาไว้ กรณีนี้ถือว่านายธนศักดิ์ละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. ไม่ละเมิด เพราะกฎหมายลิขสิทธิ์ไม่คุ้มครองความคิด แต่คุ้มครองการแสดงออกซึ่งความคิด
 - ข. ละเมิด เพราะกฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครองความคิด แต่ไม่คุ้มครองการแสดงออกซึ่งความคิด
 - ค. ละเมิด เพราะกฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครองความคิด และการแสดงออกซึ่งความคิด

ส่วนที่ 9 : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

สถานการณ์	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัด เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสารสนเทศสำหรับประชาชนในประเทศกำลังพัฒนา					
2. การใช้อินเทอร์เน็ตให้ถูกต้องตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเรื่องที่ยากต่อการปฏิบัติ สำหรับคนในประเทศกำลังพัฒนา					
3. คนไทยและประเทศไทยไม่จำเป็นต้องเคารพต่อกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพราะเป็นกฎหมายที่ชาติพัฒนาแล้ว กำหนดขึ้นเพื่อเอาเปรียบชาติที่กำลังพัฒนา					
4. บทลงโทษต่อผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญามีความเหมาะสมดีแล้วในระดับสากล					
5. ท่านคิดว่า การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัดไม่ส่งผลทางลบใดๆต่อการพัฒนาสังคมสารสนเทศในประเทศไทย					
6. การปรับเปลี่ยนโครงสร้างของประเทศต่างๆ ไปสู่สังคมแห่งความรู้ (Knowledge-based Society) ทำให้ประเทศกำลังพัฒนามีความจำเป็นต้องละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในผลิตภัณฑ์, ความรู้และการคิดค้นของประเทศที่พัฒนาแล้ว เพราะขาดศักยภาพในการวิจัยและพัฒนา					
7. ระบบกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการเพิ่มภาระต่อกำลังซื้อของประชาชนที่อยู่ในประเทศกำลังพัฒนา					
8. ในบริบทประเทศไทย การใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาสอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติของสังคมไทย					
9. วงการวิชาการตลอดจนวงการวิจัยและพัฒนาของไทย มีความพร้อมเต็มที่แล้วสำหรับการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัด					
10. การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งจำเป็น เพราะทำให้ประเทศไทยมีความศิวิไลซ์เฉกเช่นประเทศอุตสาหกรรมทั่วไป					

คำถามปลายเปิด

- อายุการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานั้นกำหนดให้ ทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวนั้นได้รับการคุ้มครองตลอดชีวิตของผู้ประดิษฐ์คิดค้น และได้รับการคุ้มครองต่อจากนั้นไปอีก 50 ปี หากทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้กับประเทศที่ต้องการการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ท่านคิดว่าอายุการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวณัฐพร ศรีสติ เกิดวันที่ 3 เมษายน 2523 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ ปี พ.ศ. 2545

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย